

Flacăra 6

Echipa
României
printre primele
în lume
Adrian Ilie a
înscris un gol
antologic

MONDIALUL S-A ÎNCINS!

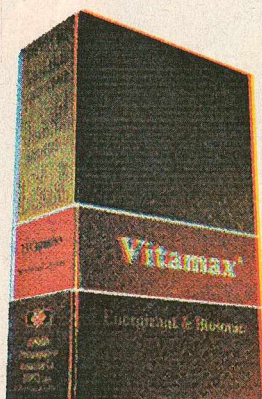

Nu trebuie să iei un pumn de pastile pentru a avea o sănătate de fier!
Cu o singură capsulă poți ajunge direct la țintă.

Vitamax este cea mai completă, echilibrată și eficientă formulă pentru a te menține mereu în formă!
Vitamax conține 34 de ingrediente perfect dozate, cu o rapidă influență benefică asupra sănătății tale.

Ori de câte ori starea ta fizică și mentală are nevoie de un sprijin eficient.

34 de elemente vitale. Lăptișor de matcă. Ginseng. 9 bioelemente, 11 vitamine, 10 minerale, 2 oligoelemente.

Vitamax - vitalitate maximă

 APIC International Romania S.R.L.

**Oriunde
te poartă
gândul !**

EUROPA

Amsterdam, Atena, Barcelona, Belgrad, Berlin,
Bruxelles, Budapesta, Copenhaga, Düsseldorf,
Frankfurt, Istanbul, Kiev, Chișinău, Larnaca, Londra,
Madrid, Milano, Moscova, Paris, Praga, Roma, Sofia,
Verona, Viena, Varșovia, Zürich

STATELE UNITE ALE AMERICII
Chicago, New York

ORIENTUL MIJLOCIU

Abu Dhabi, Amman, Beirut, Dubai, Kuwait, Tel Aviv

ORIENTUL ÎNDEPĂRTAT
Beijing, Delhi

AFRICA
Cairo

<http://tarom.digiro.net>
E-mail: pr@tarom.logicnet.ro

Pentru informații suplimentare puteți contacta

*Agenția TAROM

Splaiul Independenței Nr. 17, tel: 936; 337 2037, fax 337 2036

*Smart Miles Service Center

Șos. București-Ploiești km. 16,5, Tel: 230 0042, 230 0038 /1244
fax: 232 3686

SALA DE
LECTURĂ

„FLACĂRA” LUI C. BANU ȘI COLABORATORII EI

Se impune o precizare, pentru a elimina confuziile: este vorba de „Flacăra” cea bună, înființată în anul 1911, nu de cea care a circulat în epoca întinericului, care în afară de numele furat, nu avea nimic comun cu prima.

Departe de a avea un caracter politic și propagandistic, meschin și unilateral, această revistă a constituit o adevărată flacăra luminoasă pentru orientarea și deschiderea de drumuri în vederea unei culturi autentice a neamului românesc.

Constantin Banu afirma că numai prin democratizarea ei arta devine o forță morală și socială, scriitorii „putând să pătrundă în conștiința cât mai multora dintre semenii lor”. „Flacăra” s-a manifestat antidogmatică și împotriva literaturii politice, fără a prezenta nici una din tendințele artistice ale vremii, dar având expresia cea mai complexă a contextului literar din care făcea parte.

Era deschisă către orice stil, curent sau opinie, neafiliată nici unei ideologii social-politice sau estetice, purta amprenta puternică a întemeietorului ei, spirit sceptic, raționalist și antidogmatic, cu respectul convenției, dar nu lipsit de ironie, chiar cu un discret gust al frondei, manifestat în forme elegant-parodice.

La acuzația adusă de „Noua Revistă Română”, după care Banu făcea politică liberală, acesta răspunde: „Nu suntem, nu putem fi și nici nu aspirăm să fim oficiul literar al Partidului Național Liberal.” Ceea ce a urmărit însă C. Banu a fost „să pună la un preț modest la îndemâna multimei o publicație onorată de colaborarea celor mai de seamă scriitori ai noștri”.

Întorcându-ne în epocă și gândind la „Flacăra”, Constantin Banu ne apare astăzi, într-un prim plan, mai mult ca un răspânditor de cultură în slujba ridicării nivelului cultural al maselor conștiente de această necesitate și promovarea elitelor, folosindu-și experiența politică situată pe concepții liberal-democratice, în favoarea celei culturale, patriotice și bine cugetată.

Toate acestea într-un spirit voltairian pe un fond pașoptist, cum o denumeste Dana Popescu în „Revistele Literare Românești”, formând la belle époque, caracterizată printr-un manierism stilistic, sinteze de curente și tendințe, de la simbolism la tradiționalism și de la cosmopolitism la

autohtonism, totul în ambianța unui general avânt cultural.

Prin aceasta, strângând elitele intelectuale și talentele în jurul său și acordându-le toată asistența, el se situează pe o poziție unică în istoria noastră culturală a începutului de secol.

Într-adevăr, această „Flacăra” a grupat în jurul ei tot ce într-o epocă mare, a avut mai bun în cultura acestui neam:

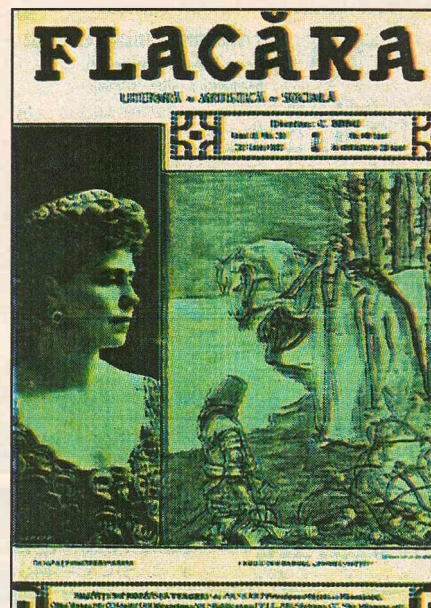
Titu Maiorescu, Barbu Delavrancea, G. Topârceanu, Cincinat Pavelescu, Ion Pillat, Victor Eftimiu, Mihail Sadoveanu, Duiliu Zamfirescu, Adrian Maniu, Traian Lalescu, C.Z. Buzdugan, Nicolae Budurescu, Caton Teodorian, I. Agârbiceanu, Gala Galaction, Pompiliu Eliade, N. Gane, Spiru Haret, Pr. V. Lucaci, Camil Petrescu, D. Anghel, Șt. O. Iosif, E. Speranția, I.G. Duca, G. Bacovia, Gh. Coșbuc, Al. Macedonski, Ion Minulescu, Octavian Goga, Nicolae Iorga, Alexandru Vlahuță, Emil Gârleanu, Eugen Lovinescu, Ion Brătescu-Voinești, Vasile Voiculescu, Felix Aderca, Hortensia Papadat-Bengescu, D. Caracostea, Al. Cazaban, D. Diamandi, Al. Stamatiad, H. Haneș, G. Murnu, Nicolae Luchian, Zaharia Bârsan, Margareta Miller Verghy, Frolo P. Locusteanu și mulți alții.

A fost o izbucnire a valorilor într-o epocă a creațiilor. Nobila misiune pe care Constantin Banu și-a asumat-o îmbina o politică democrat-liberală cu necesitatea răspândirii culturii prin intermediul elitelor formate din intelectuali de talent pe care i-a promovat ca un nucleu care tindea către ridicarea și unitatea neamului.

Apariția săptămânală a revistei „Flacăra” a început la 22 octombrie 1911 și a continuat până la 13 noiembrie 1916 (nr. 50, anul VI), adică până la intrarea noastră în război, în timpul căruia a fost întreruptă; a continuat apoi să apară de la 10 decembrie 1921.

Sediul redacției și administrației până în 1912 și-a găsit locul în str. Parfumului nr. 3, în casa în care a locuit ca proprietar toată viața sa Constantin Banu, apoi s-a mutat în str. Academiei, apoi în str. Câmpineanu.

Cu ocazia demolării casei din str. Parfumului, terminată la 24 iulie 1988, au fost pierdute și literale de zinc ce fuseseră folosite la tipărirea „Flăcării” la începuturile ei și care erau depozitate în podul

unei clădiri din curte și unde dormeau de peste 77 de ani.

Din nenorocire, timpul scurt ce s-a impus de autorități pentru demolarea casei nu a mai dat răgazul necesar pentru salvarea lor ca și a multor alte lucruri ce se strâng de obicei în podurile caselor vechi, de către generațiile ce se succed. Ce s-a putut s-a salvat, în graba nebuniei, printre oamenii și camioanele care forfoteau pe stradă și prin curtea care nu mai avea nici garduri, nici porți, sub avertismentele mereu repetate pentru urgentare și sub groaznica priveliște a devastării și furtului țiganilor care mișunau printre noi, profitând de haosul inerent în asemenea ocazii favorabile și simțind în permanență ochii vigilenți și bănuitori ai autorităților și aceștia umblând după achiziții necinstite, în timp ce oamenii stăpânirii smulgeau din pereți uși și ferestre sau demolau instalații de sobe de teracotă sau faianță de Meissen, în favoarea vreunui funcționar superior al primăriei sau partidului. După perdeaua primăriei sectorului 3, care era peste drum de casa ce se demola în grabă, apărea uneori capul primarului sau al secretarului de partid, nerăbdători să vadă mai curând terminată această treabă.

Nu era singurul caz în București. Multe case și multe familii au pierit datorită poftelor unor reprezentanți ai partidului, fără a putea scoate nimeni nici o vorbă de protest. Așa era în vremea aceea.

Au urmat buldozerele, care au amestecat ce mai rămăsese din casă ca și literale primului tipar al „Flăcării” cu molozul casei dărâmate în câteva ore, sub care rămăseseră atâtea vestigii și amintiri ale unui trecut care a contribuit la istoria neamului, fantomele mereu agitate ale amintirilor pe care nimeni nu le va mai putea cunoaște.

Ing. ION A. GUTZULESCU

– Un meci este interesant în măsura în care demonstrează inteligență și fantezie creatoare.

– Firește, numai competițiile pe tărâm sportiv să nu ia total locul celorlalte pe tărâm spiritual, devenind preocuparea exclusivă a oamenilor.

Ion Bârsan – „Convorbiri cu Dimitrie Cuclin“

Când vom sărbători și Spiritul?

SALA DE
LECTURĂ

Mai bine de o lună, întreaga planetă a stat sub semnul fotbalului. Sute de mii de suporteri și-au încurajat cu frenezie echipele favorite. Posturile de radio și de televiziune au consacrat zilnic spații mari de emisie transmiției și analizării partidelor disputate cu ardoare. Ziarele și revistele au oferit din belșug amănunte despre acest eveniment care a polarizat întregul interes al opiniei publice. În lume au fost cutremure și inundații, au murit și s-au născut oameni, avioane s-au prăbușit, trenuri au deraiat, mașini s-au ciocnit pe șosele. Au fost, în unele zone, conflicte militare, în alte părți s-a murit de foame și de mizerie, au avut loc crize politice – nimic n-a reușit să abată atenția de la Campionatul Mondial de fotbal din Franța. Săraci și bogați, tineri și bătrâni comentează și încă vor mai comenta multă vreme cine știe ce fază dintr-un meci, o eroare de arbitraj sau o calificare spectaculoasă. Iar jucătorii vor cunoaște o popularitate mai mare decât a celui care va descoperi leacul cancerului. Deja li se știu biografiile, gusturile în diverse domenii, detalii din viața intimă.

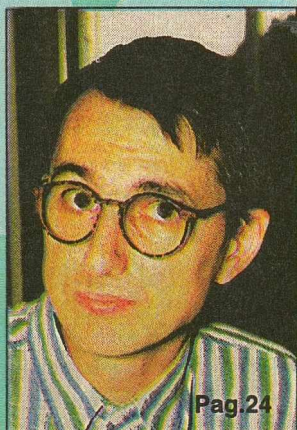
Învingătorii vor fi mai adulați decât laureații Premiilor Nobel. Sărbătorirea lor va dura zile în șir, va scoate mulțimi în stradă, de parcă faptele lor ar fi adus umanității un plus de speranță în mai bine. Nici un scriitor care a dat literaturii universale capodopere, nici un muzician genial, nici un artist plastic sau savant nu poate visa la celebritatea cuiva care a înscris în poarta adversă un gol care i-a urcat echipa pe podiumul câștigătorilor. Cineva, venit dintr-un alt colț al universului, în această perioadă, ar fi putut crede că marca distinctivă a pământenilor este patima pentru jocul cu balonul rotund. De o manifestare culturală de astfel de proporții gigantice ei nu sunt încă în stare la sfârșitul secolului XX. Omenirea intră în mileniul următor fără știința de a cinsti așa cum se cuvine și Spiritul, cea mai prețioasă avere pe care o posedă.

În atari condiții, copiilor li se inculcă o idee primejdioasă: aceea că reușita pe gazon este mai importantă, mai aducătoare de faimă și de bani, decât orice altă activitate umană.

Serge Brion

Pag.18

Pag.24

Pag.38

În atenția opiniei publice	7
Securitatea moare, dar nu se predă	
Investigație	9
Istoria unei locuințe de protocol	
Spectacol politic	12
La toamnă nu se vor număra doar bobocii	
Externe	15
Eșecul neproliferării	
Anchetă	18
Homosexualii au intrat în legalitate	
Reportaj	20
O oază de puritate într-o lume în derivă	
Cultura fără frontiere	22
Jurnalismul ca mod de viață	
Tom Hanks în misiune spațială	
Interviu	24
„Toți, cu foarte puține excepții, am trădat“	
Literatură	28
Mașina de scris	
Teatru	30
Teatru, cărți și conciliere la Piatra Neamț	
Film	32
Mai bine nu se poate	
Homo viator	35
La Tropicul Cancerului	
Sport	38
A treia prezență consecutivă a echipei noastre la Campionatul Mondial	
Ocolul Pământului cu... Flacăra	42
Flacăra FOCUS Egipt – supliment primit cu mare interes	
Utilități	43
Horoscop	44
Predicții lunare – iulie 1998	
Tradiție	45
Lecția de istorie	
Grafică satirică	46
Dreptul la zâmbet	

SECURITATEA MOARE, DAR NU SE PREDĂ!

Calamitățile morale sunt, uneori, mai crunte decât cele naturale; în vreme ce acestea din urmă nu se pot evita, cele dintâi ar trebui să nu mai existe. Cel puțin la nivel înalt, în rândurile aleșilor noștri.

Și pentru că ne-am lămurit cu evenimintele din '89 și cu mineriadele în care, vai!, bieții călăi sunt de fapt victimele cărora trebuie să le cerem iertare, a venit vremea să ne lămurim de ce „Legea Ticu” nu are destui adepți.

Cele câteva exemple date deja publicității nu fac decât să spulbere (celor care mai aveam) bruma de speranță că vom trăi alte vremuri.

ADRIAN VILĂU, deputat PD, Președintele Comisiei de control a SIE, recunoaște că a semnat în 1984, pentru liniștea noastră de atunci, un angajament de colaborare cu Securitatea, gest de care se simte mândru.

Despre CORNELIU VADIM TUDOR, lider și senator PRM, angajamentul publicat de cotidianul ZIUA atestă același lucru... Evident, C.V. Tudor afirmă că este vorba despre un fals ordinar.

Trebuie amintit și chiar subliniat în cazul Vadim că nu se știe ce poate fi mai grav decât faptul că este ÎNCĂ liber!

Dr. FRANCISC BARANYI, ministrul Sănătății Fizice (nu și Morale), recunoaște și el că a semnat un astfel de angajament, afirmând că a făcut-o sub amenințare.

Este, deci, cu atât mai de înțeles cum cariera de navigator a dlui TRAIAN BĂSESCU – vârful de lance cu care PD luptă și câștigă – s-ar fi năruit fără note informative.

Vicepreședintele PNȚCD, dl VASILE LUPU, susține că este tot o victimă a presiunilor Securității și nicidecum un turnător.

Deputatul PDSR VIORICA AFRĂSINEI a semnat și ea niște „simple formalități”.

Ș.a.m.d.

Fără îndoială, sunt cazuri și cazuri. Nu toate trebuie judecate la fel.

Dar toate ar fi trebuit să aibă două puncte comune: desolidarizarea vinovaților de acțiunile din trecut, făcută la vreme, în 1990, și lipsa oricărei intenții a acestora de intrare în viața publică.

În aceste zile, asistăm umiliți la năruirea speranțelor și demersurilor încrâncenate ale dlui Constantin Ticu Dumitrescu, prin votarea la 25 iunie a.c. a legii propuse de domnia sa într-o altă formă decât cea inițială, mai precis într-o variantă în care accesul la dosarele întocmite de Poliția Politică va fi în continuare imposibil, prin rămânerea lor la SRI și nu la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Fostei Securități.

În aceste condiții este clar că, de teama deconspirării, se va înregistra o avalanșă de declarații de recunoaștere a colaborării într-un fel sau altul cu monstruoasa instituție dar, la fel de clar este, din păcate, faptul că în continuare mulți – probabil cei mai ticăloși – rămân la adăpost.

Acum, la opt ani de la prima șansă (pierdută) a renașterii, a purificării, a depășirii condiției de supraviețuitori, am pierdut-o și pe a doua (și ultima).

Tragic este faptul că desprinderea de urât nu se va produce în această țară prin adevăr, ci doar prin ireversibila trecere a timpului, după ce câteva generații se vor stinge, atunci când cei ce vor mai citi despre noi vor privi aceste lucruri cu detașarea cu care noi, cei de azi, privim trădările boierilor de la curțile domnitorilor, acum câteva sute de ani.

Deocamdată „alergăm” în zdrențe spre Europa.

Ultimele haine noi tocmai ne-au fost furate.

Text: MANUELA VASILIU ■
Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

Adrian Vilău

Corneliu Vadim Tudor

Traian Băsescu

AGONIE, EXTAZ, DOSARE ȘI... ACELEAȘI GRIJI

Text: DORU BRAIA ■

Fotografie de: FLORIN IONIȚĂ ■

Se întâmplă uneori ca într-un anumit moment – sau într-o singură zi – să se conjuge atâtea evenimente aparent incompatibile, încât totul se transformă într-un conglomerat bulversant, prilej neașteptat de meditație. După zile în șir, în care nu se petrece mai nimic, trepidăția uneia dintre ele devine dintr-o dată delirantă, gândurile ating o nefirească stare de imponderabilitate, amintirile se contopesc cu trăirile momentului, coordonatele vieții intră parcă în rotația amețitoare a acului de busolă atunci când trece prin „Triunghiul Bermudelor”. O asemenea zi, confluentă a stărilor contradictorii, s-a consumat anul acesta la 15 iunie.

Se împlinesc opt ani de la un alt 15 iunie – ziua bătelor, a sângelui șiroid pe caldarâm, a morților împachetați în cutiile de carton aruncate prin gropile de la Străulești. Pe pajiștea din fața Teatrului Național agoniza parcă protestul celor aflați în greva foamei, în jurul bornei „Kilometrului 0” al îndelung așteptatei Democrației românești. Victime ale mineriadelor, câțiva obidiți încearcă să atragă atenția asupra îngrozitoarelor evenimente de acum opt ani. O mână de oameni, adunați ca la un sfat de taină sub câteva umbrele, continuă să ceară guvernanților Dreptatea promisă. Fotografiiile celor dispăruți atunci, dovezile atrocităților comise în numele „democrației originale”, sunt agățate de o sfoară împrejmuitoare, formând un țarc în care se consumă durerea pâlپândă a celor câțiva care refuză să uite. Cinci, șase oameni și o pancardă. Agonia protestului...

În aceeași zi, 15 iunie, un vuiet încuprinde deodată Piața Universității. Echipa de fotbal a României a câștigat primul meci la Campionatul Mondial. Zeci de mii de oameni inundă în câteva minute Agora. Euforia poartă fanii spre sferele extazului, de parcă jinduita „Coupe du Monde” ar fi fost deja așezată pe balustrada renumitului balcon. Automobilele parcate în zonă sunt călcate pur și simplu de tăvălugul înfocaților microbiști. Limita la care o mulțime de oameni se poate transforma în hoardă este aproape atinsă. Congestionați de băutură, mii de oameni riscă să devină neoameni. Un simplu „1-0” capătă dimensiuni incredibile. Everestul devine o colină pe lângă performanța aclamată. Suferința celor câțiva greviști ai foamei, aproape sufocați de mulțimea dezlănțuită, devine în scurt timp un motiv de bătaie de joc. „Ce mai vor și ăștia? Ce caută aici? Să pună mâna să muncească! Dă-i în măsă cu foamea lor! Se ghifuiesc pe după colțuri și zic că fac greva foamei! Fugi d'aci, dom'le, că n-a murit nici unul p'acilea! Au dat foc legionarii la câteva cauciucuri, a fost ceva fum și atât. De unde atâtea victime ale mineriadelor?”. Parcă trecuse istoria pe lângă ei și... trei Campionate Mondiale de Fotbal. Privin-du-i, mi-a venit în minte cutremurătorul vers „Doamne, vino Doamne să vezi ce-a mai rămas din oameni!”...

Pentru politicieni, aceeași zi a început cu o „bombă”. Presa a dezvăluit că doi dintre ei au fost strâns legați de Securitate. Scandalul a luat amploare de la oră la oră. Parcă ar fi fost primii deconspirați. Replicile și contrareplicile au

făcut deliciul jurnaliștilor, ocupând spații largi în emisiunile de peste zi. Protagonisții erau prezentați fie ca niște biete victime ale odioasei mass-media, fie ca un fel de jamesbond-iști, mercenari de lux ai Securității. Nimănui nu i-a venit însă în minte să convoace de urgență întreg Parlamentul și, într-o procedură extraordinară, să adopte odată ultra-necesara *Lege a Dosarelor*. Au lăsat impresia că dosariada în picături este preferabilă transparenței depline asupra celei mai rușinoase arhive a acestui neam. În lipsa unor argumente mature, rivalitatea politică va mai fi tranșată, pe malurile Dâmboviței, pentru o vreme, după principiul *dosarul și șantajul*.

La Senat și la Camera Deputaților, în Lafara șușotelilor și a pronosticurilor asupra viitoarelor „victime”, în acordul steril al dezbatărilor asupra „ordinei de zi”, nimeni nu și-a mai adus aminte de cei care, cu spatele învințit de băte, au netezit drumul „politicienilor” spre aula parlamentară. Pentru cei omorâți atunci nu s-a putut smulge din programul zilei nici măcar un minut. De reculegere...

Și, deodată, s-a făcut din nou liniște. Ziua de 15 iunie 1998, o dată care ar fi trebuit să ne aducă aminte și de marele Eminescu, a devenit trecut. Oamenii s-au trezit a doua zi ceva mai mahmuri, afișele cu restanțieri de la ușile blocurilor au devenit mai multe, locurile de muncă mai puține, pensionarii mai flămânzi, trenurile mai murdare, copiii mai prost îmbrăcați, editorialele ziarelor din ce în ce mai pesimiste, guvernul tot mai agitat și părăsit de partide, iar președintele parcă mai încruntat. Hai România!... Hai odată!

**Într-o lume obscură
noi vă oferim**

Flacăra

revista care pune în lumină realitatea așa cum este

Istoria unei locuințe de protocol:

UN ROMÂNNO-AUSTRALIAN ȘI SENATORUL CAZIMIR IONESCU SE AFLĂ ÎN CONFLICT

Text: TOMA ROMAN jr. ■

Fotografii: FLORIN IONIȚĂ ■

„Lista lui Noica“ a turnat gaz peste foc

Clădirea de pe strada Docenților nr. 9 nu e nici o cocioabă, dar nici Pentagonul. E o vilă plasată aproape de zona rezidențială de pe Kiseleff care a fost pe rând proprietate privată, reședință diplomatică, proprietate a primăriei și locuință de protocol. Ea a stârnit o poveste demnă de telenovelele argentinene. După fiecare parte implicată în conflict clădirea are o geometrie variabilă. Situația e de-a dreptul încâlcită. Protagonistii istoriei ce urmează sunt româno-australianul Gheorghe Georgescu și cunoscutul senator Cazimir-Benedict Ionescu.

Varianța Georgescu

Dl Gheorghe Georgescu moștenise de la rude o casă veche pe strada Docenților la numărul 9. La începutul anilor '70 a renovat și a mărit imobilul. Potrivit variantei dânsului, după renovare clădirea avea 19 încăperi și o suprafață de circa 600 m². În 1979 a emigrat în Australia și, după cum se proceda pe atunci, casa i-a fost „cumpărată“ cu japca de către stat pe o sumă de nimic. În 1996 s-a repatriat și a inițiat o acțiune judecătorească prin care dorea să-și recupereze casa. A dat în judecată Consiliul General al Municipiului București, iar prin sentința civilă nr. 16301 din 14.11.1997, dată de Judecătoria Sectorului 1, a câștigat casa.

Mai mult chiar, prin decizia nr. 358/1998 Primarul General Viorel Lis restituie dlui Gheorghe Georgescu imobilul.

După două luni însă, pe 15.04.1998 se produce o lovitură de teatru: Departamentul Patrimoniu Imobiliar îi răspunde dlui Lis că nu poate duce la îndeplinire decizia pentru că imobilul se află, conform H.G.R. 39/1996, în administrația Regiei Autonome de Administrare a Patrimoniului Protocolului de Stat. Dl Georgescu afirmă că la data introducerii acțiunii în justiție imobilul ținea de C.G.M.B., iar termenul „administrare“ nu e sinonim cu „proprietate“.

Tot dl Georgescu consideră că nu poate intra în casă datorită influenței chirieșului, senatorul PD Cazimir Ionescu. Tot dânsul afirmă că senatorul i-a cerut 60.000 \$ despăgubiri în schimbul eliberării locuinței de serviciu drept daune pentru îmbunătățirile făcute precum și pentru cheltuielile legate de mutat. Tot dl Georgescu afirmă că „dl Ionescu are mai multe proprietăți și câteva case cu chirie luate de la stat în care are o fabrică de croitorie, tâmplărie și altele“.

Varianța Ionescu

Senatorul Cazimir Ionescu susține că e victima unor mașinațiuni politice. După domnia sa imobilul are numai trei camere și un hol locuibil. Crede că datorită faptului că e situat lângă o școală generală și e lipsit de concepție arhitectonică nu poate fi socotit de protocol. În 1991, locuința i-a fost repartizată de la serviciul unde lucra cu carte de muncă (Camera Deputaților). Dânsul susține că în 1996 printr-o lucrătură a „Comisiei apartamentului“ condusă de deputatul Ioan Gavra și locuința

în care era chirieș a fost trecută la R.A.-A.P.P.S., cu toate că o primise pe repartitie de la singurul său loc de muncă. În plus ne-a mai arătat o declarație făcută pe propria răspundere și înregistrată la notariat în care susține că nici dânsul, nici familia nu au locuințe proprietate personală. Despre dl Georgescu susține că e nebun, că încă nu a stabilit cuantumul sumei pe care acesta i-o datorează pentru îmbunătățiri și că în eventualitatea în care R.A.-A.P.P.S. sau C.G.M.B. i-ar elibera o locuință pe măsura sa de senator ar fi gata să cedeze imobilul fostului proprietar.

Lopata și pietrele

Atât dl Ionescu cât și dl Georgescu se acuză reciproc de tot felul de agresiuni fizice sau verbale. Culmea este că prin '92-'93 cei doi au avut relații amiabile, au încercat chiar să facă împreună afaceri cu uree și zahăr aduse de prin țări calde. Acum, dl Georgescu susține că a fost altoit cu o coadă de lopată de un body-guard al senatorului și apoi dus fără motiv la Poliție doar fiindcă a sunat la ușa casei lui. Dl senator ne-a declarat că n-are lopeți în gospodărie, că dl Georgescu a vrut să intre cu forța în spațiul său vital și a chemat poliția. Mai mult chiar, susține că dl Georgescu își trimitea ciclic un amic beat să-i arunce cu pietre în geam. Cei doi, dintre care dl Ionescu are și imunitate parlamentară, se tot fac mincinoși, maniaci sau derbedei.

Situația casei e tot încâlcită. Dl Cazimir Ionescu are toate motivele să fie furios că vila a fost trecută în 1996 la R.A.-A.P.P.S. Dacă nu era așa, în același an ar fi putut deveni, contra unei sume modice, proprietar. Dl Georgescu e de asemenea motivat să se agite, după declarațiile ministrului Lucrărilor Publice, Nicolae Noica. Dacă actualii chirieși ai „locuințelor de protocol“ vor fi evacuați, există șanse mari ca imobilul de pe strada Docenților nr. 9 să se întoarcă la C.G.M.B. cu care dânsul a câștigat procesul.

Adrian Severin:

„ÎN JURUL LUI PETRE ROMAN EXISTĂ RISCUL FORMĂRII UNEI CAMARILE“

Text: TOMA ROMAN jr ■ Fotografie: FLORIN IONIȚĂ ■

De mai mult timp se vorbește de existența în Partidul Democrat a unei „aripi Severin“. Scandalul „listei cu spioni“, faptul că a fost izolat în PD, crearea grupului „Social-Democrația 2000“ fac din Adrian Severin una dintre cele mai controversate persoane de pe scena politică românească. Critic cu toată lumea, dl Severin a reușit să-și creeze inamici. El nu s-a dovedit niciodată „omul de casă“ al cuiva, a avut inițiative personale și asta a deranjat. Revăzând după câțva timp filmul scandalului „listei lui Severin“, nu ne putem abține de la un comentariu. Presupunând că V.C. Tudor era unul dintre „spioni“, iar el a penetrat și chiar controlează o parte din S.R.I., cum ar fi putut această instituție să-i dea dreptate în ciuda argumentației dlui Severin. În orice caz, într-o țară ale cărei structuri militare speciale sunt implicate în acte de contrabandă, iese un scandal monstruos, dar sunt arestate doar niște personaje insignifiante, e foarte posibil să existe și agenți străini infiltrați foarte sus. Domnul Adrian Severin a acceptat să stea de vorbă cu noi despre „episodul listei“ și despre situația din PD.

– De două ori ați fost silit să demisionați. Se aseamănă momentul septembrie '91 cu momentul când v-ați dat demisia din guvernul Ciorbea? Au fost lovituri de forță?

– Eu nu vreau să fac speculații, dar e foarte adevărat că, de fiecare dată, am fost obligat să mă retrag în contextul luptei pe care am dat-o cu dușmanii democrației și națiunii.

– Care era diferența între „dușmanii“ din '91 și cei din '97?

– Prefer să nu răspund foarte în amănunt. Totuși nu cred că în chestiunile de fond sunt diferențe mari între cei pe care i-am numit inamicii democrației. Există cam aceleași interese, ei au aceleași viziuni, lucrează cam la fel. Persoanele au fost diferite căci istoria nu se repetă identic. În 1991, treaba a fost de altă anvergură. Ca și atunci, însă, și în 1997 a fost agitată opinia publică, dar a fost făcută treaba după un alt plan. În 1991 am fost mai mulți care am jenat și stricat niște jocuri de interese. În 1997, cei de care am fost alături în 1991 au preferat să se retragă din luptă sesizând dezechilibrul de forțe. Cred că s-au retras doar pentru un moment, fiindcă dezechilibrul de forțe nu e chiar real.

– Cei ce v-au fost alături în 1991, v-au părăsit în 1997? S-au „dat pe brazdă“?

– Toate metalele se topesc, diferă doar temperatura la care se întâmplă asta. Unii rezistă mai mult, alții mai puțin. Trebuie înțeles că lupta tranziției de la o societate totalitară la una liberă nu s-a încheiat. Această părere i-a deranjat chiar și pe prietenii mei. Ei vor să vadă lumea în roz, să se liniștească, eu cred că o văd așa cum e. Probabil că iritarea pe care le-o dă faptul că eu spun un adevăr neconvenabil a generat reticente în colaborarea cu mine.

– Nu pot să nu ajung la „lista lui Severin“. E adevărat că vi se promisese „de sus“ susținere politică și ați fost abandonat?

– O vreme aș fi vrut să tac! Cred că

am spus tot ce se putea spune despre momentul listei. Declarațiile mele de atunci au fost repetate de cele mai importante personalități din stat, iar evenimentele concrete cu care țara se confruntă acum vin să confirme ce am spus. În continuare aș vrea să acționez mai puțin retoric, dar să monitorizez modul în care instituțiile statului își fac datoria în cele mai recente evenimente, cât de bine pot funcționa ele. Într-adevăr, referitor la întrebarea dv., aștept și refacerea unei solidarități care într-un anumit moment nu a mai funcționat din motive care ar trebui analizate serios.

– S-a speculat la un moment dat că „lista lui Severin“ a fost o simplă gafă, că v-a scăpat pur și simplu din gură fraza cu spionii...

– Nu e adevărat. Eu am dat interviul răspunzând în scris, deci am gândit foarte bine ce fac. Unii prieteni mi-au reproșat că prin această acțiune am privat țara de serviciile mele în domeniul politicii externe. Eu cred însă că nu-mi era permis, ca om politic responsabil, să trec cu vederea un război invizibil care ne poate afecta țara. Acest război are episoade ale căror consecințe ies la suprafață și episoade care se desfășoară pe ascuns. În orice caz, au avut și au loc confruntări dure care lovesc în interesele noastre

naționale. Eu am vrut să anihilăm influențele nefaste. Cel puțin am vrut să fac ceva.

- De ce nu v-ați făcut publice dovezile?

- Asta e o prostie. Nu opinia publică poate instrumenta asemenea cazuri. Probabil m-aș fi ales cu un proces de calomnie și nu sunt C.V. Tudor să mă joc cu imunitatea parlamentară. Curiozitatea publică e una din bolile de care suferim. Eu am făcut cunoscut un fenomen, asta e important, dar detaliile pot fi știute numai de cei care au dreptul să le știe. Mulți oameni informați au detaliile „listei” dar nici numele, nici explicațiile nu pot fi încă date publicității...

- Dv. erați foarte sigur pe dovezile pe care le dețineți. Cum vă explicați că S.R.I. și S.I.E. nu v-au dat nici măcar parțial dreptate?

- Cred că asta ar putea face obiectul unor cercetări amănunțite. Cred că toate fenomenele ciudate, cum ar fi contrabanda cu implicație politică, sunt într-o anumită relație cu prestația slabă a unor instituții. Cei care girează aceste servicii, vor fi obligați să dea răspuns la un moment dat pentru contraperformanțele lor. Eu am încercat să fac bine într-o chestiune asupra căreia nu există dubii că e reală. Nu am avut nălcări. Nu trebuie să fiu eu blamat ci tocmai cei ce nu mi s-au alăturat. Unii colegi au teorii prin care explică de ce nu trebuie făcut nimic. Între cei care justifică inerția și cei care vor să facă ceva mi se pare imoral să-i blamezi pe ultimii.

- Izolarea dv. din PD e o consecință a „Listei lui Severin”?

- S-ar putea. Nu exclud, dar nici nu confirm această ipoteză.

- Când ați devenit incomod pentru conducerea PD?

- Întrebați restul conducerii PD de ce, când, cum și dacă am devenit incomod?

- Sunteți un „om de partid”?

- Trebuie să existe în partid o debateră democratică, să fie implicați și membrii simpli, nu doar oamenii cu funcții. Nu e obligatoriu ca toate personalitățile partidului să aibă funcții de conducere. Un partid poate fi fericit dacă personalități cunoscute acceptă să fie membri simpli și disciplinați în acel partid. Problema e ce respect poate căpăta un partid care dă semnalul că se dis-

pensează de serviciile și capacitatea unor personalități credibile și respectate în afara partidului. Eu am demonstrat că sunt un om de partid fiindcă am participat la construcția PD. Cred că mă bucur de simpatia și respectul membrilor de bază ai partidului. Exigența și rigoarea pe care le-am dovedit în politică s-ar putea să explice unele idiosincrazii.

- Există lipsă de comunicare între membrii simpli ai PD și staff?

- Într-adevăr, în acest domeniu trebuie făcute mari progrese.

- Există o „aripă Severin” în PD?

- Nu în sensul propriu al expresiei. Eu nu am o structură organizată, cu toate că nu văd de ce ar fi rău să existe așa ceva. Cât timp noi avem sistemul moțiunilor și chiar moțiunea care pierde e reprezentată proporțional în structurile de conducere ale PD nu văd de ce ar fi respinsă ideea de fracțiune ori aripă. Nu pot nega însă că există un număr de oameni care simpatizează cu ideile mele, cu abordarea și stilul meu, cu ce propun partidului. Ideile mele nu sunt lipsite de suport în PD. În viitor s-ar putea chiar să existe, atât cât permite statutul PD, o „aripă Severin”. Poate o să formulăm un program alternativ în cadrul partidului, dar deocamdată așa ceva nu există.

- Se concentrează prea multă putere de decizie în mâinile președintelui PD?

- E un lucru de analizat. Pe mine mă interesează progresul PD din punct de vedere instituțional. Toate partidele se nasc de sus în jos, după aceea însă, în mod normal, centrul de greutate ar trebui schimbat de la cap înspre picioare, iar partidul să devină echilibrat între toate compartimentele sale. Trebuie reduse efectele emotivității care caracterizează întotdeauna un grup de prieteni politici amplasați în jurul șefului partidului. E importantă și atmosfera din partid, dar a reduce totul la relații prietenești și sentimentale e chiar periculos. Un partid nu e un grup de prieteni, ci e o mașinărie, o instituție care trebuie să fie eficientă. Și PD trebuie să devină o instituție.

- Are Petre Roman camarilă?

- Eu nu aș dori să confirm existența unor camarile pe scena politică românească. Eu însă am avertizat că există pericolul ca anumite grupări politice să se transforme în camarile. De la nașterea României moderne suferim de boala aceasta. Prieteni care fac servicii

mărunte înconjoară un lider care devine tot mai dependent de ei și rupt de realitate. La Convenția Națională a PD de la Iași am vorbit despre acest risc datorită convingerii că noi, cei câțiva lideri tradiționali ai partidului, ne vom mulțumi cu politica minimei rezistențe, vom ținti spre un scor electoral rezonabil doar exploatând șarmul personal al cuiva. Și farmecul natural e extrem de important, dar nu ne putem rezuma tactica doar la el. Dacă ne vom mulțumi cu aceasta, e normal să apară o camarilă care se va restrânge pe măsură ce liderii cu șarm vor avea din ce în ce mai puțin de împărțit.

- Are Petre Roman un concurent în PD?

- Mie mi se pare că e firesc să existe. Capacitatea de a mobiliza opinia publică a mai multor lideri, concurența între ei nu poate decât să ridice partidul. Ultimele sondaje, de exemplu, îl plasează în topul simpatiei publice pe Traian Băsescu, care a devenit cel mai popular lider al PD. E spre binele tuturor să existe o concurență liberă și loială, e bine ca PD să poată paria pe mai mulți cai.

- Dacă se va continua politica de izolare dusă în PD veți părăsi partidul?

- Eu nu mi-am pus deocamdată această problemă. Am pus suflet și muncă în construcția PD. El reprezintă pentru mine mult mai mult decât un lider sau altul, căci știm că toți liderii sunt trecători și de aceea nu cred că e firesc ca atunci când există neînțelegeri cu alți lideri să părăsești o formațiune politică. Nu cred că aceasta e formula. Mai am încă multe de spus și de propus PD și eu nu am ajuns la concluzia că PD și-a pierdut capacitatea de a spune ceva națiunii române.

- C.V. Tudor a ieșit la suprafață când cu afacerea Țigaretă II. Există până la urmă servicii de informații paralele?

- E inadmisibil că serviciile secrete sunt penetrate de multe ori chiar de către unii pe care ar trebui să-i supravegheze. Unele persoane publice chiar se laudă că au servicii paralele de informații. Nu știu cum poate fi acceptat așa ceva. Nimic nu se opune posibilității ca posesorii unor astfel de servicii să aibă o activitate transfrontalieră. E cu atât mai grav. Dacă analizați asta, poate lămuriți și unele aspecte ale circumstanțelor în care am fost obligat să demisionez.

LA TOAMNĂ NU SE VOR NUMĂRA DOAR BOBOCII

Text: TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■

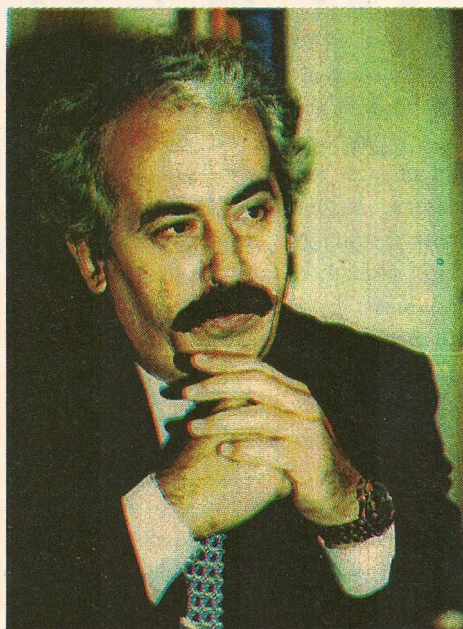
Fotografii: FLORIN IONIȚĂ ■

*Încet-încet, un pas
înainte, doi pași înapoi,
precum fetele de la
Căpâlna, actuala
putere politică din
România se târăște spre
jumătatea mandatului.
Numeroase scandaluri,
ezitări și gafe au punctat
acești aproape doi ani
de guvernare a coaliției
CDR-USD-UDMR.
E suficient, iată, să
așterni pe hârtie
această alăturare de
inițiale pentru ca
primele întrebări să
răsară de la sine: ce mai
este astăzi Convenția
Democratică din
România?; dar Uniunea
Social-Democrată?; dar
coaliția?*

Cine cu cine?

Distanța dintre ceea ce a fost inițial și ceea ce a ajuns acum Convenția e greu de măsurat. Rând pe rând, Convenția a fost părăsită de PNL, PL'93, UDMR, PSDR, PAC, PNL-CD, Alianța Civică. PNL a revenit ulterior dar, vorba bancului, nu se simte prea bine, dovadă că „aripa tânără” (iar!) a cerut din nou ieșirea din alianță.

De la bun început, rolul-cheie în Convenție l-a jucat PNȚCD. Până în 1995, această poziție a fost asigurată în special prin autoritatea morală a seniorului Corneliu Coposu. După trecerea acestuia în eternitate, paradoxal, preponderența țărăniștilor s-a întărit, dar nu grație acțiunilor proprii, ci prin cvasidispariția partenerilor. Astăzi, CDR se identifice practic cu PNȚCD. PNL are o pres-

Radu Vasile a lansat lozinca „Critici și câștigi!”...

tație palidă și incoerentă, Partidul Alternativa României se manifestă mai degrabă ca o opoziție din interior (foarte bine argumentată, de altfel), iar organizațiile civice – cine mai știe de existența și activitatea lor?

Faptul că un partid domină copios o alianță n-ar fi, în sine, un cap de țară, dacă ar domina-o spre bine. Din nefericire, la ora actuală PNȚCD este, de departe, partidul cel mai zguduit de probleme interne. Un membru al său (Constantin Ticu Dumitrescu) a fost suspendat pentru un an de zile, altul (George Pruteanu) a fost exclus din partid – ambele evenimente fiind fără precedent pe scena politică românească, cel puțin la nivelul formațiunilor importante, și ținând cont că – bune sau rele – ambele persoane sunt actori principali, nu figuranți.

Tot fără precedent este sacrificarea – justificată sau nu – a unui premier aparținând partidului, și anume acela care fusese considerat atât de bun încât a fost luat de la Primărie!

Mai departe: după ce un grup de nemulțumiți se întâlnesc în creierii munților și emană un comunicat cu certe valențe de răzvrătire, liderul acestuia este propulsat prim-ministru! În principiu, o atare mișcare e dovadă de deschidere, pragmatism și democrație internă – dar rămâne faptul că „grupul din Poiană” avea motive serioase să critice conducerea partidului. Și lucrurile nu s-au oprit aici. Dacă numirea lui Radu Vasile ar fi

... pe care Victor Ciorbea a încercat s-o imite

stins conflictele interne, am fi spus doar atât: că o mișcare novatoare a cucerit țărâniștii – foarte bine! Iată însă că, după o matură chibzuință de câteva luni, Victor Ciorbea contraatacă violent (cu argumente, în paranteză fie spus, puerile), aplaudat frenetic de o bună parte a liderilor PNȚCD!

În fine, o mulțime de alte atitudini și declarații (vezi Mircea Ciomara, Gavril Dejeu ș.a.) dau seamă nu doar de existența a doi poli în partid, ci și de o reală degringoladă, care face practic imposibil răspunsul la o întrebare banală de tipul „De fapt, cine conduce PNȚCD?” sau „Care este politica țărăniștii?”. Și toate acestea se întâmplă în condițiile în care PNȚCD e motorul CDR, iar CDR – motorul coaliției care guvernează România.

Nici așa-zisa Uniune Social-Democrată nu arată mai bine. După alegerile din '96

Se va specializa Sergiu Călinescu în strecurări de partide în Internaționala Socialistă?

și strecurarea PD în Internaționala Socialistă sub umbrela PSDR, partidul lui Sergiu Călinescu a dispărut multă vreme de pe scena politică. El și-a păstrat, e drept, prin toate valurile remanierilor, un ministru, dar nu trebuie uitat că Alexandru Athanasiu candida, în '96, pentru Primăria Capitalei, din partea PAC. În termeni sportivi, asta înseamnă că a fost format în alt club.

Și totuși, așa semi-dispărut cum era (și este), PSDR și-a permis luxul de-a nu ieși de la guvernare, în iarnă, o dată cu aliatul său PD, fie din nostalgia vremurilor când era în CDR, fie dintr-un pragmatism vecin cu oportunismul. Mai mult, odată criza politică intrată în

armistițiu (căci de încheiat nu s-a încheiat nici o clipă), PSDR a început să-și caute noi frații, după modelul PAC, care era la un moment dat, simultan, în două-trei alianțe liberale. Că și-a găsit acești frați în ApR și că, probabil, în felul acesta Theodor Meleșcanu va deveni și el socialist internațional, asta contează mai puțin. Esențial este că devine din ce în ce mai greu să spui *cine e cu cine*.

Despre PD – numai de bine

Dacă oamenii lui Petre Roman sunt dispuși, în 1998, să stea de vorbă cu cei ai lui Ion Iliescu, sub pretextul ridicol că încearcă să cucerească opoziția pentru reformă, să facă împreună „Social Democrația 2000” și să voteze braț la braț pentru o nouă formă de colectivism agricol, atunci nu mai e nimic de spus. Ci doar de amintit un mic amănunt: FSN s-a aflat la putere, înainte de presupusa scindare, în cea mai tulburătoare perioadă a istoriei contemporane a României, un interval care include Decembrie '89, Târgu-Mureș – martie '90, 13–15 iunie și multe alte momente asupra cărora planează grave incertitudini, eufemistic vorbind. Or, oricât de „supărați” au fost Iliescu și Roman din '92 încoace, nici unul dintre ei n-a încălcat vreodată legea tăcerii, dezvăluind fie și cel mai mic detaliu incriminator unul despre celălalt.

În plus, PD are și el probleme în ogradă. După declarațiile-bombă ale lui Adrian Severin (care și le-a menținut) și Cornelii Ruse (care și le-a retras), a picat pacostea cu Adrian Vilău. Dovedit ca informator al Securității, acesta are tupeul să declare că n-are nimic să-și

Adrian Vilău, care – ca și Ceaușescu – n-are nimic să-și reproșeze

reproșeze (nici Ceaușescu n-avea) și explică ascunderea, vreme de 9 (nouă) ani, a acestui „amănunt” prin faptul că... nu l-a întrebat nimeni. Cineva ne crede tâmpiți.

Inutil să mai subliniem importanța faptului că, din tripticul guvernamental CDR-USD-UDMR, singurul participant egal cu el însuși, consecvent și bine definit, este cel de-al treilea. De aproape un deceniu, UDMR este formațiunea cea mai stabilă și mai coerentă în acțiunile sale. Când au avut probleme interne, le-au rezolvat cu calm și maximum de discreție. Dacă vreun membru, inclusiv și mai ales președintele de onoare Laszlo Tökes, sare peste cal cu vreo declarație, Uniunea emite câte un comunicat liniștitor și diplomatic, din care nu se înțelege bine dacă e de acord sau nu cu el – dar, oricum, incidentul este depășit. În aceste condiții, nici nu este de mirare că, atunci când are ceva de negociat, UDMR reușește, de cele mai multe ori, să-și impună punctul de vedere: spre deosebire de parteneri, ei știu ce vor. Mare păcat că o formațiune politică atât de pragmatică și disciplinată e tocmai una constituită pe criterii etnice și obsedată exclusiv de acestea. Dacă liberalii români aveau rigoarea UDMR, eram acum departe!

Să recapitulăm. Principalele partide politice sunt frământate de serioase defecțiuni interne și nu prea au aerul că știu ce vor. Asociațiile de partide (CDR, USD și coaliția guvernamentală în ansamblu) funcționează cel puțin bizar. Parlamentul, care în sesiunea trecută se plânga că șomează din cauza sistemului de guvernare prin ordonanțe, discută interminabil despre virgulele din „legea Ticu”, în vreme ce proiectele de legi economice așteaptă la ușă. Premierul Vasile a ajuns mult mai repede decât Victor Ciorbea să ceară demisia unui ministru (Francisc Baranyi). Leul continuă să se deprecieze, încet dar sigur. Bursa de valori se află în scădere. România a fost deklasificată în clasamentele de rating (care măsoară coeficienții de risc economic). FMI ne face vizite de curtoazie. Ce face Sorin Dimitriu cu privatizările e greu de pus în cuvinte. De mari investitori străini – nici vorbă. Colac peste pupăză, ne-am trezit și cu o datorie către Suedia, cifrată la nici mai mult nici mai puțin de 3,5 miliarde de dolari!

Și cum la omul sărac nici boii nu trag, vara lui 1998 a început cu inundații catastrofale în mai multe județe ale țării.

La cele de mai sus se adaugă firește o lungă serie de dureri cronice: starea precară de sănătate a populației, nivelul de trai în scădere, birocrăția, corupția, dezastul din învățământ etc.

În aceste condiții, respectând înclinația spre paternalism a românilor, e firesc să ne întrebăm – așa cum, fără îndoială, se întreabă și simplul cetățean: „Dar Președintele? Ce face Președintele?!“

Drumul spre Washington trece prin Ciorogârla

Este dincolo de îndoială faptul că imaginea externă a lui Emil Constantinescu e mai bună decât a predecesorului său, Ion Iliescu. Ar fi de discutat însă ce procent din această imagine se datorează acțiunilor și atitudinilor actualului Președinte, și cât – orizontului de așteptare. Deși uzanțele diplomatice au impus o relație deferentă cu Iliescu, în multe medii politice și de presă, în Occident, acesta era considerat – pe bună dreptate – un continuator ceva mai moderat al idealurilor comuniste. La această percepție contribuiau mai multe elemente: trecutul său de demnitar comunist, o mare parte din oamenii cu care s-a înconjurat, propriile sale declarații și – evident – gravele evenimente postdecembriste pe care, ca șef de stat, le-a tolerat, încurajat sau chiar provocat Iliescu, în frunte cu cele patru mineriade.

Iată de ce instalarea la Cotroceni a unui președinte descins din Piața Universității era normal să fie privită și primită cu încredere, aproape indiferent de calitățile personale ale respectivului.

Principala sarcină a lui Constantinescu, pe plan extern, era tocmai refacerea imaginii. El a ales, în acest scop, o strategie pe muchiile de cuțit: afirmarea categorică a dorinței și posibilităților României de a se integra în standardele lumii civilizate, dar – în același timp – refuzul de-a face acest lucru în genunchi.

În repetate rânduri, Emil Constantinescu a criticat tranșant tendințele de mondializare (adică pretențiile ca statele mici să-și piardă o bună parte din identitatea națională o dată cu acceptarea lor condescendentă de către marile puteri), aerele de deținători ai adevărului absolut afișate de unii sau alții, și a precizat chiar modalitățile concrete, financiar-economice și politice, prin care se încearcă (re)instaurarea a două categorii de state, mai importante și mai puțin importante.

Abordarea aceasta a avut ecouri diferite, a căror natură e previzibil influențată de felurite interese economice, militare și geostrategice. Oricum, una peste alta, atitudinea adoptată era cea mai bună cu putință.

Din păcate, eșafodajul acestei politici a fost zdruncinat de câteva gafe, dintre care cea mai stupefiantă a fost aceea făcută în prezența lui Bill Clinton, la București, când Constantinescu a elogiato eroismul soldaților SUA în Vietnam, părănd să ignore cu desăvârșire trei lucruri arhicunoscute: războiul din Extremul Orient este cea mai dureroasă și mai jenantă amintire a națiunii americane, justificarea lui a fost demult pusă sub semnul unor serioase îndoieli, iar Clinton a fost, la vremea respectivă, un militant împotriva intervenției Statelor Unite în Vietnam!

Pe de altă parte, e un truism faptul că o poziție externă oricât de curajoasă nu face nici cât o ceapă degerată dacă situația internă e jalnică. Fără nici o intenție de comparație, nu putem să nu ne amintim că, vreme de cel puțin un deceniu, Ceaușescu a fost primit triumfal în Vest.

Relativ la ceea ce se întâmplă în România, în apărarea lui Emil Constantinescu se pot invoca limitele prerogativelor constituționale – mai ales că, după ce Iliescu forțase aceste limite în mod năucitor, actualul Președinte e obligat să calce ca pe ouă.

Și totuși, având în vedere gravitatea situației din țară, Constantinescu trebuia –

în mod perfect legal – să acționeze mai ferm. Autoritatea șefului statului ar fi putut să aibă cel puțin un efect psihologic, de pildă în ședințele de Guvern, pe care Președintele are dreptul constituțional să le conducă ocazional.

Ferindu-se să nu repete excesele lui Iliescu, Constantinescu a căzut în extrema cealaltă. El s-a mulțumit cu declarații solemne, în direct și la o oră de vârf, care n-au avut efectul scontat. Decât să se adreseze națiunii, care oricum nu prea are cum să se lupte cu corupția, mai bine s-ar fi adresat, mai des și mai ferm, celor care pot și trebuie s-o facă.

Asta ca să nu mai amintim că Emil Constantinescu a contribuit în mod direct la prelungirea crizei politice, prin simplul fapt că a refuzat, luni de zile, să accepte că ar exista așa ceva în România! Identificată și recunoscută de la început, criza s-ar fi putut termina mult mai repede.

De-am mai duce-o pân' la toamnă...

Dacă în această primăvară Ministerul Educației Naționale a organizat, în premieră, o simulare a examenului de bacalaureat, în toamnă bucureștenii vor participa la o importantă simulare a alegerilor generale. Deși alegerea unui nou primar general al Capitalei pare mai degrabă o întreprindere plictisitoare și costisitoare, scrutinul local va reprezenta un moment-cheie. Exact la jumătatea mandatelor parlamentare și a celui prezidențial, o zecime din populația țării va avea ocazia să-și arate simpatiile politice. Nu prin discutabile sondaje de opinie, ci *pe bune*. Se va putea măsura abia atunci distanța reală față de noiembrie 1996.

După cum, la rândul lor, partidele vor arăta pe ce picior dansează de fapt. Deja se prefigurează o susținere reciprocă PD-PDSR, în ciuda unei înțelegeri prealabile PD-CDR.

La toamnă s-ar putea să ne amintim că în iunie s-au împlinit opt ani de la spulberarea în forță a Pieței Universității, fără ca vreunul din politicienii lansați pe orbită de „Golani“ să aibă vreun cuvânt de aducere aminte.

La toamnă s-ar putea să ne amintim cum liderii PNȚCD „S-au demascat!!“ în 29 ianuarie 1990.

La toamnă s-ar putea să ne întrebăm dacă „am reclădit împreună speranța“.

La toamnă...

Emil Constantinescu și Bill Clinton în Piața Universității – un moment istoric umbrit de o gafă istorică

EȘECUL NEPROLIFERĂRII

BAZIL ȘTEFAN ■

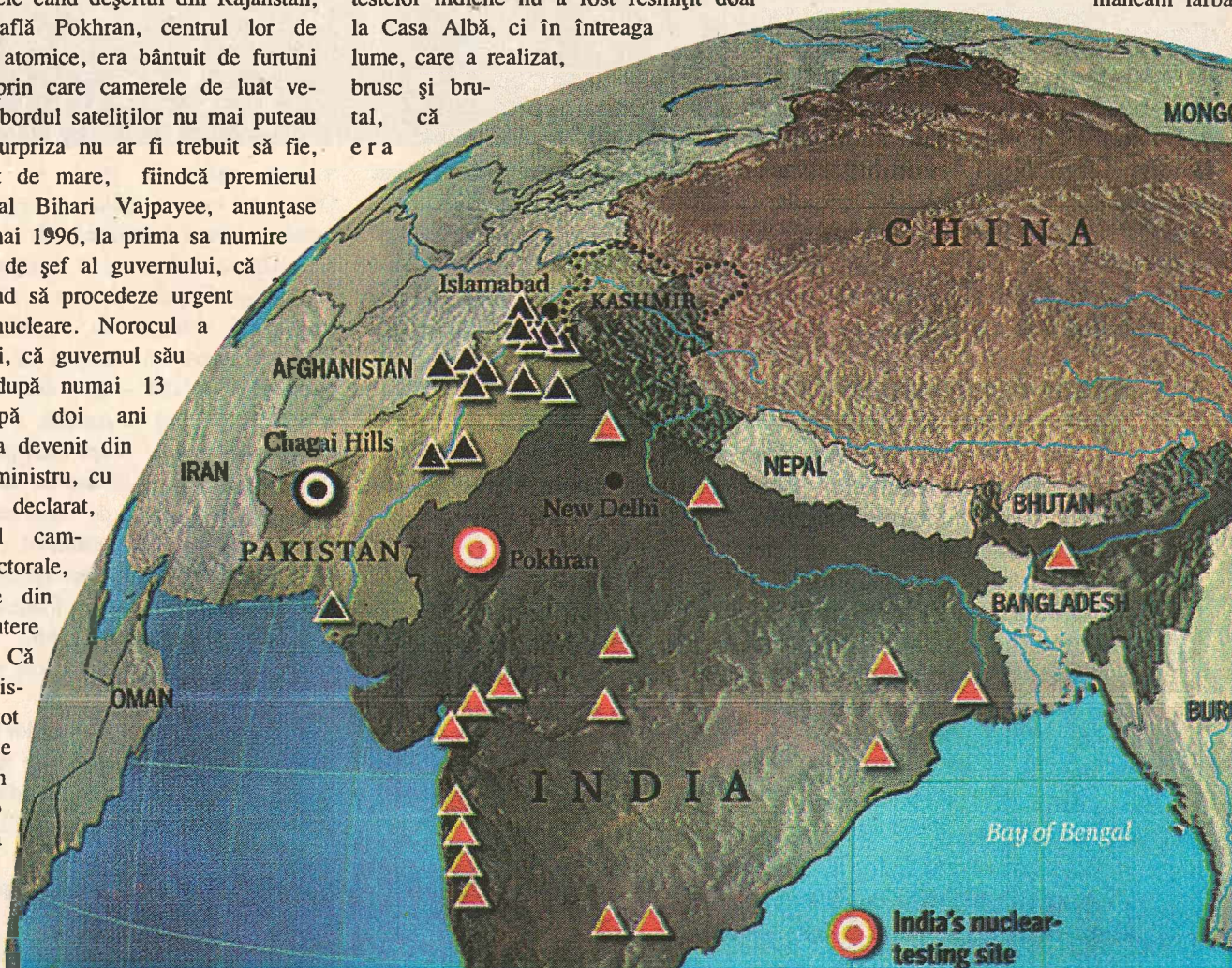
La 11 mai, când consilierul său pentru securitate națională, Sandy Berger, i-a adus, în Biroul Oval al Casei Albe, știrea că India a efectuat trei teste nucleare (peste două zile aveau să urmeze alte două), președintele Bill Clinton a fost atât de uimit încât singurul cuvânt pe care a fost în stare să-l îngaime a fost: „Why” (De ce?). Vestea a căzut ca un trăsnet la Washington, mai ales că CIA, cel mai mare, mai sofisticat și mai generos finanțat (27 miliarde dolari anual) serviciu de informații externe din lume, la dispoziția căruia se află și o serie de sateliți militari ce supervizează tot ce se mișcă pe glob, aflase despre teste post-factum, din... presă! Enormă contraperformanță a CIA se explică prin faptul că indienii au pregătit cu maximă precauție testele, lucrând numai între baleiajele sateliților (pe care, deci, le cunoșteau) și în perioadele când deșertul din Rajahstan, unde se află Pokhran, centrul lor de experiențe atomice, era bântuit de furtuni de nisip, prin care camerele de luat vederi de la bordul sateliților nu mai puteau străbate. Surpriza nu ar fi trebuit să fie, totuși, atât de mare, fiindcă premierul Indiei, Atal Bihari Vajpayee, anunțase încă din mai 1996, la prima sa numire în funcția de șef al guvernului, că are de gând să procedeze urgent la teste nucleare. Norocul a fost, atunci, că guvernul său a căzut după numai 13 zile. După doi ani Vajpayee a devenit din nou prim-ministru, cu obiectivul declarat, în cadrul campaniei electorale, de a face din India o putere nucleară. Că India dispunea de tot ce este necesar în acest scop nu mai era un secret pentru nimeni, încă din

1974, când Indira Gandhi efectuase deja o explozie nucleară „în scopuri pașnice”. Administrația Clinton a crezut, probabil, că ceea ce nu îndrăzniseră să facă cele nouă guverne care s-au succedat la New Delhi în ultimii 24 de ani, nu va îndrăzni nici Vajpayee.

În mod evident, India își pierduse răbdarea. Reținerea de care a dat dovadă, timp de aproape un sfert de secol, nu i-a fost onorată. „Cea mai mare democrație a lumii” s-a simțit subestimată pe plan internațional, a fost nevoit să recunoască și președintele SUA, adăugând însă, cu amărăciune, că nu este bine să-ți manifesti grandoarea detonând bombe atomice „când toți ceilalți încearcă să lase în urmă era nucleară”.

Să lăsăm pentru mai târziu un comentariu asupra acestei ultime afirmații și să reținem, deocamdată, faptul că șocul testelor indiene nu a fost resimțit doar la Casa Albă, ci în întreaga lume, care a realizat, brusc și brutal, că era

nucleară nu este deloc pe cale de a aparține trecutului, ci dimpotrivă. Nu era deloc nevoie să fii politolog sau expert militar pentru a răspunde la întrebarea „Cine urmează?”. Așa încât după anunțarea sancțiunilor (în America acestea urmează automat în asemenea cazuri, în baza Legii privind prevenirea proliferării nucleare, adoptată în 1994), întregul efort al Administrației Clinton a avut drept scop să convingă Pakistanul, prin promisiuni de ajutor economic și militar, să nu urmeze exemplul Indiei. Efort, după cum se știe, zadarnic, fiindcă totul venea prea târziu și era, în atmosfera de puternică emoție și teamă națională, prea puțin. Încă din 1965, Zulfikar Ali Bhutto, pe atunci prim-ministru al Pakistanului, declarase că dacă India se va dota cu bomba atomică, atunci și Pakistanul va face acest lucru „chiar dacă ar fi să mâncăm iarbă

sau frunze“. Cel mai târziu după explozia nucleară indiană din 1974 Pakistanul a demarat și el un program nuclear și aștepta doar ca India să facă primul pas. Demersurile americane la Islamabad, inclusiv repetatele convorbiri telefonice purtate de Bill Clinton cu omologul său pakistanez Nawaz Sharif, nu au mai putut schimba nimic. La 17 zile după testele indiene, în 28 mai, Pakistanul efectua șase experiențe nucleare în centrul său de testare din provincia Belucistan; după care, știind foarte bine ce urmează, guvernul de la Islamabad a decretat starea de urgență și a închis casele de schimb valutar.

De ce nu au rezistat și în continuare India și Pakistanul tentației de a deveni puteri nucleare? După cum am văzut, India s-a simțit subestimată: deși are o pondere enormă în populația globului (20 la sută), nu este membru permanent al Consiliului de Securitate, nu face parte nici din G-7, nici din alte organizații în care se decid, în cerc mai restrâns, problemele mondiale. Și a tras concluzia că pentru a-i fi auzit glasul tre-

buie să facă parte neapărat din clubul nuclear. La acest „sindrom al diviziei secunde“, ca să zicem așa, se adaugă ceea ce indienii resimt ca „amenințarea chineză“: China, cu care India are și unele probleme de frontieră și care i-a cauzat în 1962 o înfrângere dureroasă în războiul izbucnit tocmai din cauza disputei teritoriale, este putere nucleară. Cum Pakistanul și-a dezvoltat programul nuclear și cu asistență chineză, India se simte amenințată să fie prinsă, la un moment dat, într-un clește chino-pakistanez. Cât despre Pakistan, care, din 1947 încoace, a fost înfrânt de India în trei războaie, din care două pentru provincia Cașmir, acesta se simte obligat, din motive de securitate națională, să răspundă cu aceeași monedă la fiecare „mutare“ a Indiei. Toate intrările în clubul nuclear au avut, de altfel, această conotație de mutare obligatorie (zugzwang). America a devenit putere nucleară după ce a aflat că Hitler lucrează la o asemenea „armă secretă“, cu care ar fi câștigat războiul și ar fi impus fascismul la scară mondială, Stalin, pen-

tru că voia să pună în genunchi Occidentul capitalismului „putrefact“ și să instaureze puterea sovietelor la nivel mondial. Or, America având bomba, pentru a-și atinge scopul trebuia s-o aibă și el. Anglia și Franța au devenit puteri nucleare pentru că, simțind că imperiile coloniale li se duc – și o dată cu ele și puterea economică și politică, n-ar mai fi putut fi recunoscute drept mari puteri fără acest atut. Ambele gândeau să aibă și un „argument“ suprem de descurajare în cazul renașterii naționalismului expansionist german. În fine, China își dorea propriul său „tigru de hârtie“ fiindcă se voia la adăpost de „șantajul nuclear“ deopotrivă din partea SUA, cât și a fostei URSS.

Faptul că numărul puterilor nucleare a rămas, timp de peste 30 de ani, limitat la cinci se datorează în primul rând Tratatului de neproliferare (NPT), semnat în 1968 și intrat în vigoare în 1970. În baza lui, o serie întreagă de aspiranți la grandoarea nucleară au putut fi convinși să renunțe. După înlăturarea regimurilor militare, Argentina și Brazilia au renunțat

la ideea bombei atomice. Coreea de Sud și Taiwanul și-au sistat programele nucleare. Idem Algeria. Africa de Sud și-a lichidat, în 1991, benevol, micul său arsenal nuclear. Irakul a fost silit să abandoneze proiectul bombei A. Israelul, considerat o putere nucleară nedeclarată, având circa o sută de încărcături nucleare în depozit, s-a angajat să nu le introducă în dotarea armatei. În fine, dar nu în cele din urmă, trei foste republici sovietice (Belarus, Kazahstan și Ucraina), care aveau dislocate pe teritoriul lor numeroase arme nucleare, au fost convinse să le predea Rusiei și să semneze tratatul de neproliferare.

La toate acestea se adaugă și cele câteva importante măsuri de limitare, apoi de reducere a armamentelor (SALT I și II, START I și II etc.) luate după încheierea NPT, de cele două superputeri nucleare, SUA și URSS, în baza faptului că acest tratat prevedea în contrapartidă la obligația statelor nenucleare de a nu intra în posesia armelor nucleare, obligația puterilor nucleare de a proceda la măsuri de reducere a armamentului lor

nuclear, până la eliminarea completă a acestuia.

Prin testele indiene și pakistaneze, tratatul de neproliferare primește o lovitură grea. S-ar putea spune că aceste teste l-au făcut ferfeniță. Dar cu blamarea și pedepsirea Indiei și Pakistanului problema nu dispăre de pe tapet. Întrebarea gravă la care nu există încă un răspuns practic rămâne: cum poate fi stopată proliferarea în continuare a armelor nucleare, cum poate fi preîntâmpinat eșecul final al neproliferării pe care testele indiene și pakistaneze îl prefigurează? Iranul, Libia, Coreea de Nord ar putea să cedeze și ele tentației, Japonia și Germania să-și revizuiască poziția – o perspectivă deloc radioasă, deoarece riscul unui război atomic, inclusiv al unui involuntar și accidental, crește proporțional cu numărul puterilor nucleare. Răspunsul este în același timp simplu și foarte complicat: puterile nucleare ar trebui să se achite de o manieră mai convingătoare de angajamentul luat prin NPT de a proceda la măsuri substanțiale de dezarmare nucleară, menținând semnalul că obiectivul final rămâne eliminarea completă a armelor nucleare. Pentru a folosi cuvintele președintelui Clinton „toți ceilalți” să încerce cu adevărat „să lase în urmă era nucleară”. Or, acest semnal este încă prea slab. Cele trei puteri nucleare mai mici – Marea Britanie, Franța și China – nu au făcut încă nici un gest în acest sens, argumentând că se vor alătura procesului de dezarmare nucleară numai după ce arsenalele celor mari vor ajunge la nivelul lor. Iar „supergreii” nucleari – Statele Unite și Rusia – se chinuie încă jenant cu ratificarea tratatului START II. Inițiative noi nu sunt la orizont, de renunțarea totală la armele nucleare într-un viitor cât de cât previzibil nici nu poate fi vorba. Din această cauză țări precum India (și Pakistanul) nici nu au aderat la NPT, considerându-l un tratat „ipocrit”, menit, adică, doar să mențină monopolul unui mic grup de puteri nucleare.

Dar să vedem ce cred americanii înșiși – și nu oricare, ci două personalități de marcă, din imediata apropiere a Casei Albe: fostul președinte democrat Jimmy Carter și Zbigniew Brzezinski, ex-consilierul său pentru securitatea națională.

Jimmy Carter: „Statele Unite nu sunt într-o postură bună pentru a critica testele nucleare ale Indiei, având în vedere refuzul Washingtonului de a-și reduce propriul arsenal nuclear... Noi

declaram că suntem pentru interzicerea testelor..., dar încă nu am ratificat tratatul... Noi declaram că dorim să reducem arsenalele nucleare. Tratatul START II a fost semnat cu opt ani în urmă, dar încă nu a fost ratificat de Statele Unite sau Rusia”.

Zbigniew Brzezinski relevă și alte implicații: „Testele nucleare ale Indiei sunt de două ori jenante pentru Statele Unite. Ele pun în lumină eșecul eforturilor SUA împotriva proliferării... Două motive sunt la baza acestui eșec. În primul rând, Statele Unite nu au urmat niciodată o politică cu adevărat universală și nediscriminatorie de stopare a proliferării. În fapt, politica SUA a fost totdeauna o politică de proliferare preferențială și selectivă. SUA au sprijinit activ Marea Britanie în obținerea de arme nucleare. De asemenea, este cunoscut că SUA au ajutat Franța în dobândirea capacității nucleare. Iar SUA au închis ochii foarte deliberat la eforturile israeliene, ignorând cu bună știință experiența nucleară în atmosfera efectuată de «cineva» la sfârșitul anilor 1970 în Oceanul Indian, în apropierea Africii de Sud.

Această politică preferențială și selectivă oferă pretexte și altor țări pentru a contracara eforturile SUA. Dacă Statele Unite fac uz de dreptul de a-și ajuta prietenii să obțină capacitatea nucleară, China și Rusia simt, foarte firesc, că și ele pot proceda în mod similar față de Pakistan, Iran sau alt stat. Neproliferarea este ca sarcina: nu poți fi parțial gravidă...

Al doilea motiv al eșecului constă în faptul că o politică de neproliferare poate fi aplicată cu succes numai dacă statelor care se obligă să nu posedze arme nucleare li se oferă garanții zdrene de protecție față de orice vecin agresor care obține în vreun fel acces la arma nucleară. O politică americană eficientă de neproliferare ar impune angajamente ferme ale SUA de a apăra statele care aderă la neproliferare de atacuri ale statelor care nu aderă. Este însă foarte evident că în Congresul SUA nu se vor acorda niciodată asemenea cecuri în alb.”

Cu alte cuvinte: neproliferarea este într-un impas de fond, iar era nucleară încă foarte departe de a fi „lăsată în urmă”.

HOMOSEXUALII

au intrat în legalitate

Text: LILIANA PETRUȘ ■

Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

În ultimii ani, stresați de intrarea în Europa, aleșii noștri au răsucit problema homosexualilor pe toate părțile posibile. Legea referitoare la minoritățile sexuale a fost atât de aprins discutată încât pare a fi, de departe, cea mai importantă dintre durerile naționale. Articolul 200 Cod Penal, cu modificările recente, nu mai pedepsește relațiile sexuale între persoane de același sex.

Tată – Ion, mamă – tot Ion

Din ceea ce mi-au povestit câțiva băieți încadrați la capitolul minorități sexuale – și din ceea ce am citit prin reviste GAY – rezultă că nimeni nu este fericit atunci când înțelege că e homosexual. Individul respectiv se ascunde, se îndepărtează de prieteni și familie. Câțiva adolescenți spun că se vor sinucide, că nu suportă să fie respinși de societate. Și că, de fapt, nici ei nu se acceptă la început. Unii nu se vor accepta niciodată. Drama de-a fi în dezacord cu ei înșiși îi face introverți până la boală. Efortul de-a părea normal, de-a fi ceea ce nu sunt, îi obosește, fizic și mai ales psihic. Cei sensibili la înregimentarea socială încearcă și varianta unei familii normale. Se căsătoresc cu o femeie, poate au și copii. Părinții se liniștesc, prietenii zic, uite, dom'le, credeam că e poponar. Mai departe, pentru homosexualul născut așa nu există decât trei variante: 1. Se sacrifică de dragul ideii de familie normală, ceea ce înseamnă că el supraviețuiește, cu greu, dar nu-și trăiește propria-i viață. 2. Își găsește un „amant“, îl iubește doar pe acesta, acesta este gelos pe soție, soția constată că bărbatul ei este cam distant și cam obosit când ajunge în pat. 3. Divorțează și se jură că nu mai pune mâna pe o femeie niciodată. Recunoaște că e homosexual, din naștere, își găsește bărbatul potrivit și se iubesc, pe ascuns ori pe față, funcție de împrejurări.

În rest, homosexualii, ca și noi, au probleme cu locul de muncă, cu prețurile, cu gropile de pe șosele. La vedere, îi deosebesc de restul lumii doar câteva mici amănunte, gen un cercel în ureche, un gest cu cifru, o privire cu înțelesuri

clare, acolo unde e cazul (a nu se înțelege, Doamne ferește, că toți încercelații sunt homosexuali). În asemenea cercuri, apropierea unei femei frumoase, mai mult sau mai puțin îmbrăcată, nu trezește pasiuni. Beculețele lor se aprind doar la adjective masculine.

Homosexualii spun că poveștile lor de dragoste ar fi mai curate decât ale noastre. Cuplurile lor nu au obligații în afara iubirii, nu se amăgesc din responsabilitate pentru copii și ceva agoniseală în doi. Rămân împreună doar cât rezistă dragostea lor. Multe cupluri de homosexuali suferă pentru că nu pot avea copii. Faptul că, în situații de acest gen, unele țări permit adopția, îndeamnă la optimism. Un activist pentru drepturile minorităților sexuale mi-a povestit despre prietenii lui de la Amsterdam: „Este o prostie să credeți că un copil crescut de un cuplu homosexual va dobândi aceste deprinderi. Dacă s-a născut normal, așa rămâne. Băiatul adoptat de prietenii mei, în urmă cu 12 ani, este heterosexual. El își iubește părinții, așa cum sunt, îi înțelege și îi respectă. Faptul că a crescut cu doi tați, cum ar veni, nu-l deosebește cu nimic de ceilalți copii. În România asemenea cazuri sunt de domeniul SF. Vorbind despre asta, un avocat întreba cum arată certificatul de naștere al unui asemenea copil. Tată – Ion, mamă – tot Ion. E o tâmpenie, copilul înfiat are deja părinți, are deja certificat de naștere. Eu, într-adevăr, nu pot să nasc copii, asta e!”

„Pot avea relații sexuale și cu o femeie, dar nu o pot iubi“

Andrei este un homosexual realizat, dacă se poate spune așa, pentru că are propria lui afacere și nu se mai sînchisește de integrarea socială. Pe când avea 12 ani, atracțiile sexuale au început să-i dea dureri de cap. A constatat, cu stupoare, că-l atrag bărbații. Avea așa, o senzație ciudată, mai ales la orele de sport, când se dezbrăcau colegii. Și-a făcut cruce și a zis c-o fi vreo toană,

aiurea. Au trecut ani întregi până să se accepte pe el însuși. Nu putea vorbi cu nimeni despre asta, era disperat. La 17 ani a avut prima relație sexuală. S-a întâmplat cu o femeie, ca să nu încalce, totuși, regula. Nu a murit din asta, numai că atracția pentru bărbați nu-l slăbea. După aceea a avut un bărbat și a constatat că este mult mai bine. De-atunci nu se mai ascunde, a înțeles că asta este, de fapt, sexualitatea lui: „Pot avea relații sexuale și cu o femeie, cum să nu? Dar atât. Nu pot iubi o femeie niciodată!”

Andrei povestește, cu tandrețe, despre fostul lui prieten. Era șef de salon, într-un restaurant. Relația lor a durat 7 ani. Despărțirea a fost dureroasă, ca un divorț cu probleme. Dar nu se mai putea, amândoi erau prea geloși. Părinții lui Andrei, deși nu vorbesc niciodată despre asta, o știu. Bineînțeles, nu sunt fericiți. Încearcă doar să-și înțeleagă fiul. Îi telefonează la fiecare sfârșit de săptămână: „Vino duminică, te așteptăm la masă... cu cine vrei tu.”

Andrei și-a găsit, deja, un alt prieten. Deocamdată, relația este de tatonare. Să vadă dacă se potrivesc, dacă merită să-și petreacă viața împreună.

Biserica Ortodoxă condamnă modificările aduse art. 200 CP

„La o analiză sumară a textului proiectului de lege cu modificările aduse la Codul Penal, constatăm că practiciile homosexuale i se conferă un statut de normalitate. Acest statut de normalitate se plasează direct împotriva viziunii pe care o are Biblia în acest domeniu, împotriva mentalităților tradiționale ale cetățenilor României, împotriva importanței pe care trebuie să o aibă familia în sânul societății. În această situație, o conștiință dreaptă a Bisericii Ortodoxe nu poate să nu-și manifeste îngrijorarea“, a declarat Teofan Sinaitul, Episcop Vicar și Secretarul Sfântului Sinod.

Cu toate acestea, Biserica nu consideră închisoarea ca soluția cea mai eficientă pentru eradicarea homosexualității.

Biserica dorește identificarea celor mai bune formule prin care să se confere statut de anormalitate acestor practici. Manifestările publice ale homosexualilor, prin reviste proprii, cluburi sau marșuri de stradă, ar trebui interzise, în opinia Bisericii Ortodoxe Române.

Peste gardul europenilor...

Ungaria – Legislația nu mai pedepsește relațiile sexuale între persoane de același sex din 1968. Se discută chiar legi de protecție a acestei minorități. Budapesta este un oraș cu o viață GAY foarte puternică.

Cehia – Relațiile homosexuale nu mai sunt incriminate din 1968. Se discută un proiect de lege privind căsătoria.

Rusia – Articolul 121, al. 1, referitor la pedepsirea minorităților sexuale, a fost abrogat în 1991, prin decret prezidențial.

Germania – Există un proiect de lege privind căsătoria între persoane de același sex.

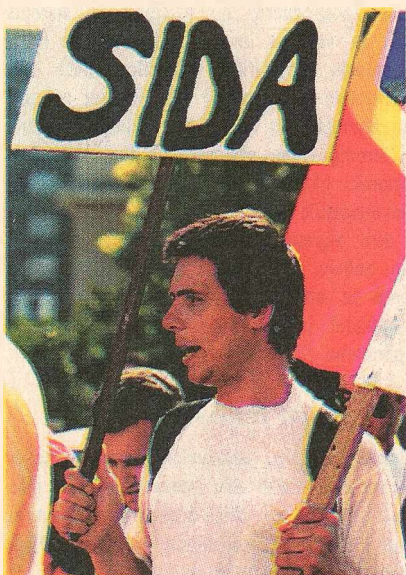
Belgia – Recunoaște parteneriatul civil între persoane de același sex și permite cuplurilor respective să înfieze copii. Lesbienele discută chiar posibilitatea de a-și face singure copii, prin înșămânțare artificială.

Olanda – Căsătoria nu este legiferată, dar cuplurile de homosexuali și lesbiene se pot înregistra la primărie, formal. Amsterdamul este capitala GAY a Europei, la concurență cu Londra. Aici există și unicul monument din lume dedicat homosexualilor care au luptat pentru drepturile lor și au fost exterminați în lagărele fasciste.

În 17 iunie, Partidul Liber Democrat, Liga Studenților și ASCOR au protestat, în fața Senatului, împotriva legalizării homosexualității.

Protestatarii au susținut că dintre cei peste 8.000 de homosexuali din România numai 20% sunt bolnavi irecuperabili, pentru restul de 80% homosexualitatea fiind un viciu care ar putea fi înlăturat în clinici medicale.

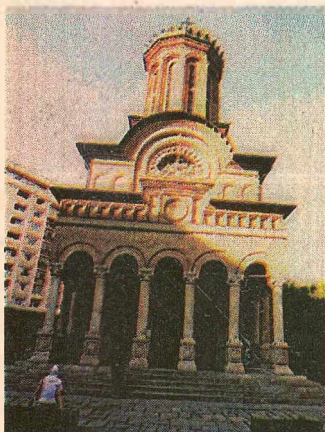
Lozincile scandate au acoperit o „gamă largă”, de la decent până la obscen: „Senatul nu-i creștin”, „D'aia e românul trist! Nu e încă sodomist!”, „Ăsta nu-i Senat! Ăsta-i un rahat!”, „Nu vrem arme nucleare! Vrem băieți cu... tare!”

MÂNĂSTIREA ANTIM

O OAZĂ DE PURITATE ÎNTR-O LUME ÎN DERIVĂ

Text: CIPRIAN ENEA ■
Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

Biserica Mănăstirii Antim

Într-una din cele mai râvnite zone ale Bucureștiului se află o mănăstire, lăcaș de cult ce poartă numele întemeietorului lui, Sfântul Antim. Peisajul care dă ocol mănăstirii Antim este unul pestriț, în deplină concordanță cu nuanța vremurilor tulburi în care ne ducem traiul zilnic. În spate este amplasat un liceu, în dreapta se află mult visatele blocuri de pe „Aleea fântânilor” (Piața Unirii), în față tronează câteva case demolate de vreme în care colcăie țigani, în timp ce latura stângă este mărginită de o mână de apartamente naționalizate scăpate de sub lama buldozerului sistematizării. În ciuda acestui amplasament straniu, câțiva călugări își văd liniștiți de treabă, asemeni generațiilor anterioare de slujitori ai Domnului, ce și-au închinat viața Divinității la Mănăstirea Antim.

Eduard Șevardnadze a dăruit o icoană bisericii mănăstirii

Povestea mănăstirii începe cu aproape 300 de ani în urmă, atunci când Mitropolitul Antim din Ivirea (Georgia de astăzi) a pornit înălțarea construcției. Din dragoste pentru mănăstirea care avea să-i poarte numele și din smerenie față de Dumnezeu, Sfântul Antim a sculptat cu propriile lui mâini ușa de la intrarea în biserică și a pictat cele două icoane care se află de-o parte și de alta a altarului. Una din ele este Icoana Tuturor Sfinților (sfinți care dau și hramul mănăstirii), iar cealaltă înfățișează patru sfinți: Alexie, Nicolae, Ierarhereul Antim de Nicomidia și Mucenicul Agata. De-a lungul timpului Mănăstirea Antim a servit ca loc de închinăciune, centru tipografic de carte bisericească, instituție de binefacere, școală de preoți ori loc de taină al unor întâlniri istorice.

În această încăpere călugării cu har spovedesc dreptcredincioșii cât e ziua de lungă

Astfel, între 1797-1861 a funcționat o școală de preoți unde au învățat Anton Pann și ieromonahul Macarie. În timpul Revoluției de la 1821 mănăstirea a fost locul de taină al întâlnirilor pe care Tudor Vladimirescu le-a avut cu Episcopul Ilarion al Argeșului și cu Gheorghe Lazăr. Tot aici și-a gândit Tudor celebra sa „Proclamație către țară” și s-a cusut steagul revoluției cu chipul Sfintei Treimi și ale Sfinților Gheorghe și Teodor Tiron. În timpul primului război mondial Mănăstirea Antim a adăpostit moaștele Sfintei Mucenice Filoftea de Argeș, iar în momentul de față biserica are în custodie moaște ale Sfinților 40 de mucenici, ale Sfinților Accachie și Neofit și ale Sfintei Mucenice Parascheva. Pentru ca peisajul să fie complet, în decembrie '97 Eduard Șevardnadze, președintele Georgiei, a dăruit lăcașului monahal o icoană înfățișându-l pe Sfântul Gheorghe, sfântul național al țării în care s-a născut Sfântul Antim.

Un loc cu călugări erudiți

În momentul de față Mănăstirea Antim adăpostește o serie de călugări realmente erudiți în teologie și nu numai. Dintre intelectualii rasați ai locului (să mă ierte dumnealor pentru că, numindu-i astfel, am încălcat jurământul monahal de modestie) drept-credincioșii mireni îi pot întâlni în diverse treburile preoțești pe părintele Grigore Sandu, conferențiar doctor în agronomie și student în anul patru la teologie, pe părintele Mihail, absolvent al Politehnicii și student în anul trei la teologie, pe părintele Gherman, absolvent de teologie și Politehnică, pe fratele Cristian, profesor de filologie etc. Acești oameni s-au alăturat mai vechilor monahi ai mănăstirii după 1990. Pe vremea lui Ceaușescu cei care aveau mai mult de 10 clase nu prea primeau aprobarea oficialităților de a se călugări. Motivația era una singură, dar „riguroasă”: statul român nu-și putea permite scoaterea unor intelectuali din producție. După revoluție, lucrurile s-au schimbat. Cei care au simțit chemarea s-au putut duce nestingheriți cu o cerere la starețul mănăstirii în vederea înregimentării lor ca frați. După perioada ascultărilor (muncilor fizice sau spirituale trasate de superiori), în cel mult trei ani frații au renunțat sau au devenit călugări. Tinerii călugări erudiți sunt păstoriți spiritual de către câțiva monahi bătrâni, care au căpătat harul divin. După investigațiile noastre, cel mai hăruit om al locului este Starețul Arhemandrit Sofian Boghiu. Deși este bolnav, pe treptele unei capeliniți aproape tot timpul se află câțiva dreptcredincioși care-și așteaptă rândul la mărturisire și împărtășire din partea părintelui Sofian.

Un călugăr cu limbariță

Călugărul Iustinian, actualmente preot profesor doctor, este unul dintre acei oameni cărora le plac poveștile. El a acceptat să-și depene în fața cititorilor câteva amintiri și considerații legate de viața sa monahală: „Încă de mic m-am simțit atras de

cântecele bisericești, de haina monahală, de poveștile despre pustnici. Începând de la 7-8 ani stăteam printre maicile și călugări de la diverse mănăstiri: Polovraci, Tismana, Lainici. După ce am terminat seminarul (8 clase), le-am spus părinților mei că vreau să mă călugăresc. Apoi a venit arma-ta și ca orice tânăr mă gândeam: să mă însor, să nu mă însor. Am continuat însă studiile teologice și, abia după doctorat, la 30 de ani, am intrat în mănăstire. La 32 de ani am fost numit, pentru câțva timp, stareț la Mănăstirea Neamț. Mănăstirile care au pământ (de regulă cele de munte) sunt diferite de mănăstirile de oraș. La oraș nu există munci fizice, gen păscutul oilor, culesul, aratul ș.a.m.d. Or, când ai 450 ha de administrat este altceva. La Neamț toți călugării munceau pe rupte, de dimineța până seara. Ascultările (muncile la care te supune superiorul) erau mult mai grele ca aici. Aici, după ce-ți termini de făcut programul bisericesc, te retragi în chilie și citești sau îți faci canonul.

Pe vremea lui Ceaușescu era greu să conduci o mănăstire. Ți se puneau tot felul de bețe în roate. Îmi amintesc o întâmplare legată de vederi. La noi la Neamț veneau două-trei sute de mii de turiști anual. În aceste condiții vederile cu interiorul și exteriorul Neamțului se vindeau ca pâinea caldă.

Tot timpul rămâneam fără vederi, încă din primele luni ale anului. Aprobare nu se dădea decât pentru 5 000 de vederi, deoarece vederile erau considerate propagandă religioasă. M-am dus atunci cu o hârtie la cel care pune ștampila și-am început să-i vorbesc despre locurile lui de baștină care erau și ale mele, despre nu știu ce cunoștințe comune și i-am dat hârtia la semnat pentru 5 000 de vederi. El a semnat, numai că eu ticluisem în așa hal hârtia încât erau 5 000 de vederi a câte patru exemplare. În total

20 000. La tipografie m-am dus și le-am arătat hârtia și când aproape să-mi termine de tras cele 20 000 de bucăți, le-am mai arătat-o o dată, în altă parte; în total aveam acum 40 000. Nu știu cum m-am învățat eu pe-acolo că l-am întâlnit din nou pe cel care-mi dăduse inițial aprobarea. Acesta, ca să scape de gura mea, a acceptat să-mi dubleze tirajul. Și uite-așa, de unde eu îmi făceam griji dacă primesc aprobare pentru 5 000 de vederi, am venit la mănăstire cu 80 000. Dacă nu erai un bun orator, nu puteai supraviețui în acele vremuri. Trebuia să ai putere de convingere și înțelepciune în fața organelor de conducere din diverse structuri. Când am plecat de la Mănăstirea Neamț, am lăsat-o cu 94 de călugări față de 59, cu cât o găsisem.”

Preotul profesor doctor, călugărul Iustinian, cel căruia atât bucuria cât și tristețea i se citesc pe chip

PROCESUL COMUNISMULUI

STÉPHANE COURTOIS
NICOLAS WERTH
JEAN-LOUIS PANNÉ
ANDRZEJ PACZKOWSKI
KAREL BARTOSEK
JEAN-LOUIS MARGOLIN

CARTEA NEAGRĂ A COMUNISMULUI

CRIME
TEROARE
REPRESIUNE

HUMANITAS

FUNDATIA
A.C.

O carte-document, de o valoare excepțională, care a stârnit destule valuri la apariția sa în Franța, în toamna anului trecut, a apărut și în românește, prin grija editurii „Humanitas”: **Cartea neagră a comunismului**. Autorii ei ne prezintă următorul cutremurător bilanț (provizoriu!) al crimelor comise de comunism:

U.R.S.S.	20 000 000 de morți
China	65 000 000 de morți
Vietnam	1 000 000 de morți
Coreea de Nord	2 000 000 de morți
Cambodgia	2 000 000 de morți
Europa de Est	1 000 000 de morți
America Latină	150 000 de morți
Africa	1 700 000 de morți
Afganistan	1 500 000 de morți

Mișcarea comunistă internațională și partidele comuniste neinstalate la putere vreo 10 000 de morți

Totalul crimelor comuniste:

100 000 000

JURNALISMUL CA MOD DE VIAȚĂ

Katharine Graham la biroul său
de la ziarul „Washington Post“

I se spune Ecaterina cea Mare, nu pentru că ar avea ceva asemănător cu țarina Rusiei, ci pentru că este tot atât, dacă nu chiar mai puternică decât predecesora sa. Este vorba de Katharine Graham, proprietară a ziarului „Washington Post“ și coproprietară a săptămânalului „Newsweek“, dar și a unor canale de televiziune. Are 80 de ani, s-a născut miliardară, iar anul acesta a obținut Premiul Pulitzer pentru autobiografia sa intitulată simplu *Povestea mea*. În 1933, tatăl ei, Eugen Meyer, a cumpărat ziarul „Washington Post“ pe care l-a vândut în 1948 ei și soțului său, Philp Graham, pentru simbolica sumă de un dolar. Acum acest ziar, unul dintre cele mai citite și mai temute din America, are un tiraj de circa un milion de exemplare și un

corp redacțional de câteva sute de oameni.

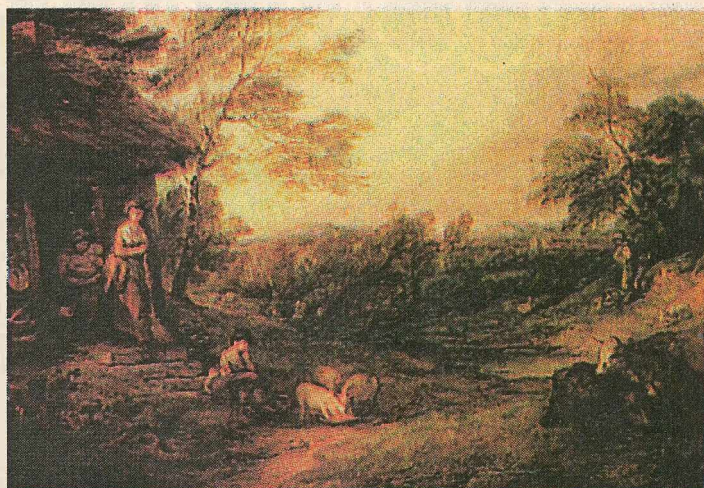
A avut o ascensiune lentă, dar fermă, de la tânăra timidă, nesigură, până la omul de afaceri hotărât, care însă nu a uitat atracțiile vieții. Moartea soțului său (care s-a sinucis în fața ei) a marcat-o cel mai mult. Dar această femeie este acum unul dintre oamenii cei mai puternici ai Americii. Ziarul său a fost cel care a declanșat scandalul care a dus la demisia președintelui Richard Nixon. Într-un interviu publicat recent de ziarul spaniol „El Pais“, „Caterina cea Mare“ spune că, în afacerea în care este implicat acum președintele Clinton, speră să nu se ajungă la același rezultat ca în cazul Nixon, dar nu îndrăznește să spună dacă actualul șef al administrației este vinovat sau nu.

GAINSBOROUGH, PORTRETISTUL

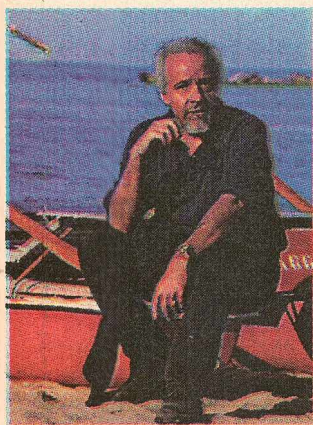
Două tablouri de Gainsborough:
portretul lui J. C. Bach (fiul lui
Johann Sebastian) și un peisaj

Thomas Gainsborough (1727–1788) picta peisaje magnifice, dar nimeni nu le cumpăra. A început atunci să facă portrete și a găsit imediat persoane importante și bogate care să-i comande. A devenit astfel un faimos autor de portrete în care a dovedit o bună intuiție psihologică, o mână fină de colorist; o artă excelentă a compoziției. Un număr de peste 80 de tablouri ale acestui artist britanic important cuprinzând portrete ale unor personaje celebre din secolul al XVIII-lea – de la oameni politici și muzicieni, până la gentlemen – sunt expuse anul acesta la Ferrara, la Palatul Diamantelor, o bijuterie arhitectonică. În expoziție au fost incluse („pour la bonne

bouche“) și câteva peisaje care dovedesc că artistul nu era un bovaric, ci avea realmente talent în acest domeniu. Un talent exuberant și spontan care rămâne și din această cauză foarte actual.

UN SCRITOR DE SUCCES: PAULO COELHO

Brazilianul Paulo Coelho,
51 de ani

„Al cincilea munte“ ar fi titlul aproximativ al ultimului roman al scriitorului brazilian Paulo Coelho, care a fost de curând tradus în Franța, Italia, Germania, Spania. Romanul este o parabolă care își are punctul de pornire într-un paragraf din Biblie care se referă la profetul Ilie. Acesta a părăsit ținutul în care se afla, întrucât oamenii se dedicaseră cultului zeului Baal, pentru a ajunge în cetatea Akbar. Dar și acolo Ilie va asista la distrugerea cetății pentru a o reconstrui. Criticii spun că romanul lui Coelho este o expresie a spiritului New Age, că are prea puțin din spiritul biblic, dar că își păstrează forța și

fascinația ca și lucrările sale anterioare. „Ascultă-ți propria inimă“: acesta este imperativul lui Coelho care ne asigură că „atunci când dorești ceva întreg universul conspiră ca să-l obții“. Trama romanului contează prea puțin pentru că filosofia autorului este una optimistă, iar scrisul său este împănăt cu „cuvinte de duh“ menite să fie reținute de cititor și să-i dea de gândit. Ca de pildă: „inevitabilul se produce întotdeauna“, sau „este o rațiune în tot ce există sub soare“. Vorbe citite și prin alți autori, dar care sunt metabolizate bine de acest autor brazilian foarte la modă.

TOM HANKS ÎN MISIUNE SPAȚIALĂ

În primăvara anului 1970 când americanii mai luptau în Vietnam, când tinerii dezbatteau înfrigurați vestea desfacerii grupului Beatles, iar în Chile Salvador Allende se pregătea pentru alegeri, în spațiul extraterestru avea loc a treia expediție spre Lună a navei Apollo 13. Expediția mergea bine, până la un moment dat când echipajul anunță: „Houston, avem o problemă”. Timp de șase zile echipajul, și alături de el lumea întreagă, avea să trăiască cu sufletul la gură aventura rezolvării acelei „probleme”, a recuperării celor trei oameni, care riscau să se zdrobească la revenirea în spațiul atmosferic, să se piardă în spațiu sau să aterizeze sub forma unui bulgăre în flăcări. Ron Howard a reconstituit această poveste care are tot ce-i trebuie pentru a fi un film de suspans, la granița cu science fiction și a încredințat rolurile principale unor actori de talent, între care se detașează Tom Hanks (*Forrest Gump*). Ceea ce a ieșit se pare că este un film de succes.

Misiunea lui „Apollo 13” cu Tom Hanks în centru

NOUA REGINĂ „SOUL”

Este noua „regină a stilului soul”, are o voce cu tremolouri ce dau fiori, un corp de gazelă și un chip de top model. Se cheamă Erykah Badu, are 26 de ani, este o americană de culoare din Texas și a câștigat deja două premii Grammy's, un fel de Oscar al discului. De curând a făcut un scurt popas în Italia și în alte țări din Europa, fiind ovaționată de fiecare dată.

Erykah Badu

GUSTURI ȘI LECTURI

Într-un clasament inedit al lucrărilor cele mai vândute la Paris, Londra și Madrid în acest început de vară, ziarul „La Stampa” nota că în capitala franceză a cunoscut un adevărat succes romanul fiicei fostului președinte Mitterrand, Mazarine Pingeot, cu caracter autobiografic. E o poveste simplă care folosește toate ingredientele unei false biografii ce răspunde orizontului de așteptare al francezului. La englezi cinci cărți din zece, dintre cele mai citite, sunt romane polițiste, semn că genul are

încă mare succes dincolo de Canalul Mânecii. Ultima carte de succes din această serie este *Thrill* scrisă de Jackie Collins. Spaniolii preferă umorul extravagant și exotismul, așa după cum o arată succesul cărții *Beatriz y los cuerpos celestes* (*Beatrice și corpurile cerești*) scris de Lucia Etxebarria, roman de aventuri modern, pigmentat cu sex și droguri, dar nu lipsit de un anumit șarm, după cum afirmă cunoscătorii. De altfel, romanul a și câștigat un Premiu Nadal.

CANDIDA NEVE VREA ROLURI TARI

Este genul de fată care apare în filme pentru a da încredere și siguranță personajului masculin. A jucat în mai multe filme înainte de *Scream* și de *Wild Things*, cu multă convingere și părea făcută pentru rolul de fată

bună și sensibilă.

Pentru a se debarasa de această imagine care începuse s-o obosească, Neve Campbell – pentru că acesta este numele actriței canadiene despre care vorbim – a cerut și a obținut roluri dificile în filmele amintite care colcăie de scene dure și chiar. horror. „Când o să am 50 de ani – spune tânăra actriță – vreau să privesc în urmă la o galerie de roluri în care să nu fi apărut doar în roluri plicticoase de fetiță cuminte. Personajele rele sunt mai interesante”. O fi având dreptate și poate că ceva, ceva o atrage către aceste personaje pe actrița cu chip ingenuu.

Neve Campbell

HRABAL ÎNTRE HASEK ȘI KAFKA

Omagiat anul acesta în Italia, la Veneția, Bohumil Hrabal este considerat unul dintre cei mai mari scriitori ai culturii cehe din acest sfârșit de secol. Dintre scriitorii importanți postbelici, incluzându-i pe Kundera, Fuks, Jiri Pelan, Hrabal este considerat cel mai important. Mulți dintre cei care s-au ocupat de opera lui vorbesc despre marea calitate a scriitorului de a da dialogului o forță extraordinară, vorbindu-se chiar de o calitate a sa inedită: „cuvântul tactil”. Alții l-au asemănat cu Hasek și Kafka și mai toți au observat că multe dintre scrierile lui Hrabal au devenit pretexte pentru filme. Această forță ar veni de la capacitatea sa de

a spune adevărul simplu, cu o anumită calitate dramatică și din capacitatea de a pune în evidență esențialul. Fizicul se împletește însă la el cu metafizicul, fiecare scriere a sa lăsând o undă de transcendență.

Bohumil Hrabal

Pagini realizate de ȘTEFAN NICOLAE ■

Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

„TOTI, CU FOARTE PUȚINE EXCEPȚII, AM TRĂDAT”

– E noapte târziu, sunt într-un birou dintr-o redacție unde demonii au bântuit mai harnic decât prin alte părți înainte de decembrie 1989 și pe care am încercat – și mai încerc încă – să-i alung în primul rând eu, o ființă care are destule să-și reproșeze înainte de a apuca alții s-o facă, dar care, dacă n-ar fi acceptat – prin educație, prin respectul acordat celor care îl iubeau și nu vroiau să-l piardă, prin îndemnuri binevoitoare la supușenie, prin constrângeri, prin frică – să semneze pactul pe care un întreg popor a consimțit să-l semneze – însă nu pentru totdeauna! – n-ar mai fi în postura de a vă pune întrebări. N-ar fi ajuns un erou care să ilumineze, prin exemplul său, calea unor rătăciți – mecanismul dictaturii era prea bine pus la punct ca să îngăduie apariția unor eroi – și s-ar fi pierdut, așa cum s-au pierdut atâtea din familia mea sau din alte familii, într-o deplină uitare și necunoaștere, fiindcă s-au încăpățânat să nu accepte, la modul tranșant, o orânduire înjositoare. Și eu, care sunt mai în vârstă decât dv., pun întrebări unui om care a scăpat imaculat din infernul totalitarismului. Nu vi se pare o situație paradoxală?

– Nu vă fie cu supărare, dar, înainte de a vă răspunde, aș dori să pun în criză premisele întrebării dv. Afirmati că personajul dv. a ajuns un erou capabil „să ilumineze calea unor rătăciți” dat fiind că (a) a supraviețuit și că (b) a făcut ce a făcut „un întreg popor”. Or, mi se pare,

eroul nu se definește nici prin actul de a supraviețui și nici prin faptul de a fi asemeni tuturor. Dimpotrivă, cred că adevărat este contrariul. Eroul sfidează una din regulile majore ale comunității, altfel spus nu face ceea ce fac toți, și, în plus, pune la temelia acțiunii sale riscul de a-și pierde viața. *Riscul morții și excepția* sunt cele două reguli pe care le observă eroul. Dimpotrivă, dv. spuneți că anume refuzul de a accepta compromisul este cel care te aruncă în uitare și anonim, invocând exemplul acelora din familia dv. care „s-au încăpățânat să nu accepte, la modul tranșant, o orânduire înjositoare”. (1) Ar însemna să acceptați logica regimului comunist: „îți permit să ai un nume, dacă colaborezi; te voi șterge din cartea celor care au nume, dacă mi te opui”. Chiar morți, cei care s-au opus deschis și cu riscul vieții lor *au un nume* și vă asigur că numele lor, chiar pe jumătate uitate, strălucesc mult mai puternic în ochii lui Dumnezeu, decât bietul renume de care se bucură, să zicem, Adrian Păunescu. Ca să revin la întrebare, cred că îi resping termenii. Nu văd în mine un om care a scăpat imaculat din „infernul totalitar” și, deși fac discriminările pe care le-am făcut mai sus, refuz să condamn: prefer să judec.

(1) *Suntem de acord că regimul trecut a fost în mod extrem degradant, însă nu cred, spre deosebire de dv., că regimul comunist a fost o „orânduire”, termen care ar traduce grec-bizantinul taxis, rânduială, orânduire.*

GEORGE ARION în dialog cu H.-R. PATAPIEVICI

Acest interviu a fost realizat pe baza unor întrebări trimise domnului H.-R. Patapievici. Ca urmare, autorul „dialogului” n-a mai putut interveni atunci când a constatat că unele din întrebările sale au fost greșit înțelese. Este cazul primei întrebări, în care nu se susține nici pe departe, așa cum reiese din răspunsul domnului Patapievici, că semnatul interviului s-ar considera un erou. De altfel, cititorul poate constata și singur inadecvarea răspunsului la întrebare.

– Domnule H.-R. Patapievici, ați fost și sunteți un incomod pentru mulți. Cei mai mulți sunt stânjeniți pentru că n-au de ce să vă acuze în legătură cu perioada de dinainte de 1990. Dar pentru dv. sunteți incomod? Vă simțiți bine în „pielea” omului care sunteți?

– Mă bucur că am reușit să contrariez atâta lume. Ca unul care am învățat de la Montherlant în special arta de a disprețui și respectul față de retorică, știu să trăiesc nu doar singur, ci și însingurat. Nu, nu cred că sunt incomod pentru mine. Pe de altă parte, nici nu aș putea spune că mă simt bine în pielea mea. Ba, mai degrabă, sunt mereu pe buza eșecului, iar uneori chiar în gura lui.

– Unii v-au acuzat de „lipsă de patriotism”, de „lipsă de dragoste de țară”. Dar, după opinia mea, din paginile pe care le-ați scris rezultă contrariul. Numai cineva îndrăgostit până la durere risipește atâta energie din pricina faptului că obiectul adorației nu corespunde așteptărilor. Așa să fie oare?

– Am fost destul de iritat de delațiunile „patriotice” la care am fost supus după ce am publicat *Politice*. Majoritatea celor care mi-au dat telefoane acasă sau mi-au scris pentru a mă face albie de porci știau despre mine *exact* cât scrisese Cristian Tudor Popescu în denunțul său din *Adevărul*. Alții au cerut anchetarea mea de către MI și MJ, ca spion străin și vânzător de țară. Toate acestea deja au trecut. Am

repulsie pentru declarațiile patriotice. Există multe feluri de a-ți iubi țara. Nici unul nu se poate rezuma doar la declarații viforoase. A iubi este o faptă, nu o ovație publică. Pentru fiecare există, în viață, un moment când este supus la proba propriilor convingeri. Le urez succes în această probă tuturor celor care au făcut din mine „străinul“, „dușmanul“, „bolnavul“ etc. Atunci ne vom măsura.

– Nu e vrednică măcar de o oarecare stimă strădania unora care au deschis ochii sub comunism, au reușit să supraviețuiască sub pavăza culturii, să redescopere lumea cu ajutorul ei și să înțeleagă – neajutați de nimeni, pe cont propriu – proasta așezare a lucrurilor? Era mai oportună, de pildă, sinuciderea? Existau alte modalități de traversare a deșertului roșu – mănșenia, de pildă? Nu socotiți că jertfa tinerilor din decembrie 1989 a fost pregătită și de acești oameni, cu firavele lor puteri de influențare?

– Cred că „deșertul roșu“ a devenit „deșert“ în special după ce a trecut. Oamenii care erau activi pe atunci nu aveau sentimentul unui „deșert“, cu atât mai puțin al unei „traversări“. Pentru mulți scriitori viața a fost foarte suculentă sub comunism. Resentimentul multora merge exact în acest sens: teoretic, ei detestă comunismul; dar practic, ei, personal, nu s-au simțit prea rău atunci. Și, deoarece nu este *comme il faut* să recunoști că ai beneficiat de un respect (uneori negativ) și o atenție (uneori negativă) de care nu te mai bucuri azi, când este evident că prestigiul social al scriitorului a scăzut dramatic, acumulezi resentiment atât față de ce ai pierdut, cât și față de conștiința falsă pe care, deoarece nu ești radical, ți-o întreții. În fond, apăsător formulat, dv. spuneți că cei care au colaborat cu regimul, reușind „să supraviețuiască sub pavăza culturii“, au fost indispensabili celor care nu au colaborat. Cred că această teză este falsă. Cred, la fel, că existau multe feluri de a te „opune“ regimului, dar că românii le-au preferat pe cele comode și remuneratorii, simbolic ori bănește. Eroismul nostru a fost, vai, scandalos de redus. Nu vă iluzionați că cei care au avut curaj își datorează curajul celor care nu l-au avut.

– În perioada dictaturii ne-am comportat așa cum a crezut fiecare de cuviință că poate să reziste. Mă refer, evident, la oamenii cinstiți, de bun-simț, nu la profitorii și călăi. Oare judecarea lor definitivă nu trebuie să aibă în vedere ce-au făcut atunci când, pentru prima oară în viața lor, prin-

tr-o uriașă jertfă de sânge, au scăpat de frică, au cunoscut gustul libertății? Nu e semnul definitoriu a ceea ce sunt ei de fapt existența lor într-un climat de libertate? Nu vi se pare ciudat că unii dintre cei pe care i-am stimat și i-am considerat repere morale, se comportă lamentabil acum?

– Vă dau dreptate, fiecare are dreptul să se comporte cum crede de cuviință. Nu mai puțin, prin aceasta, morala nu este deloc relativizată. Termenul „rezistență“, pe care îl folosiți des, mi se pare însă nepotrivit. Majoritatea dintre noi nu a rezistat, ci doar a supraviețuit, și anume, cât a putut de profitabil. S-a pliat, s-a acomodat, a încercat să fenteze. Cred că totul semăna stânenitor de mult cu o mascaradă. A fost un bâlci, unde oamenii, de bine ori nu, s-au înghesuit să fie pe plac stăpânilor, oricât de ticăloși ar fi fost aceștia. Vă referiți la cei buni, la cei cinstiți. Desigur, aveți în vedere pe cei care nu au ucis, nu au contribuit la privarea de libertate a cuiva sau la ruina vieții altcuiva. Dar, într-un sens metafizic, profund, toți, cu foarte puține excepții, am trădat. Istoria contemporană a României este istoria unei mari trădări. Noi am trădat ideea înaltă pe care strămoșii noștri și-o făceau despre modul românesc de a fi în lume. În special, anume ideea de demnitate umană a fost cea mai terfelită în România ultimilor 60 de ani (cam de când „creștinii“ au admis introducerea legilor de discriminare religioasă ori rasială). Așa că așa fi mult mai discret cu „virtuțile“ supraviețuirii românești. Datorită voioșiei iresponsabile cu care ne-am acomodat, cu viciile noastre publice, înălțimea inteligențelor românești a fost mult diminuată.

– Care v-au fost reperele dv. morale?

– Dante, Montherlant, bunicii mei. I-am admirat întotdeauna pe stoicii romani. Sinuciderea stoică mi se pare în continuare una dintre marile izbânzi morale ale civilizației antice. Prețuiesc enorm exemplul de nesupunere civilă și religioasă al măicuțelor de la Port Royal. Mi-ar fi plăcut să fi putut găsi și în istoria noastră mai multe exemple de refuz al autorității, având ca unic temei și singură forță conștiința individuală.

– Ce repere îi oferiți copilului dv.?

– Viața de zi cu zi a părinților lui. Atât. Mă feresc să țin predici morale sau să mă azvârl, cu trufie, în ținerea de lecții de la amvon. Morala este sau cotidiană sau nu este deloc.

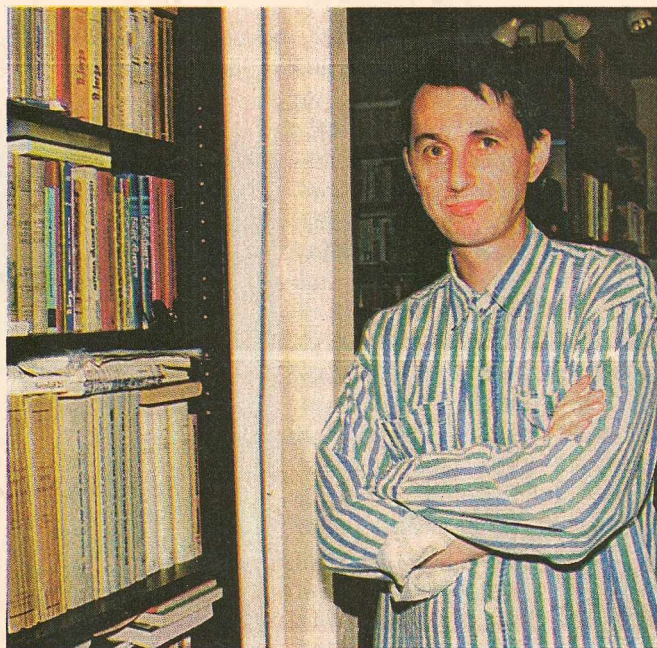
– Să ne închipuim – ce oroare! – că dictatura n-ar fi fost înlăturată. Cum v-ați fi crescut copilul? I-ați fi spus întregul adevăr pe care l-ați descoperit? De la ce vârstă?

– Dacă regimul comunist ar fi rămas în ființă, așa fi continuat să fiu un anonim. Aș fi continuat să scriu, să studiez cu sistemă, să prețuiesc ceea ce prețuiesc și astăzi. Cea mai importantă schimbare de orizont intelectual care, cel puțin pentru mine, s-a produs după '89, a fost descoperirea filozofiei politice și a școlii austriece de economie. Dacă nu ar fi căzut regimul comunist, așa fi rămas fără aceste repere esențiale. Prin urmare, Tudor, în ipoteza continuității comuniste în România, ar fi respirat un aer din care tot ceea ce sunt ar fi fost prezent, mai puțin aceste două repere intelectuale esențiale. Cât despre experiența afirmării publice, libertatea de expresie etc., toate acestea i-ar fi rămas inaccesibile și Tudor ar fi ieșit, probabil,

la fel de stângaci social ca și mine. În plus, ar fi fost contorsionat interior de schizofrenia dublului limbaj, a ipocriziei sociale și de distorsiunea valorică introdusă de o instituție culturală bazată pe minciună și falsificare. Astăzi are în față mult mai multe posibilități de a fi un om integru decât am avut eu (noi).

– Potrivit cărui cod moral îi judecați pe oameni? Este el întotdeauna infailibil?

– Etica nu poate fi redusă la un cod moral, deoarece principiile etice nu pot fi codificate. Subscriu în întregime la teza lui MacIntyre privind falsificarea spiritului moralei o dată ce judecata morală a fost

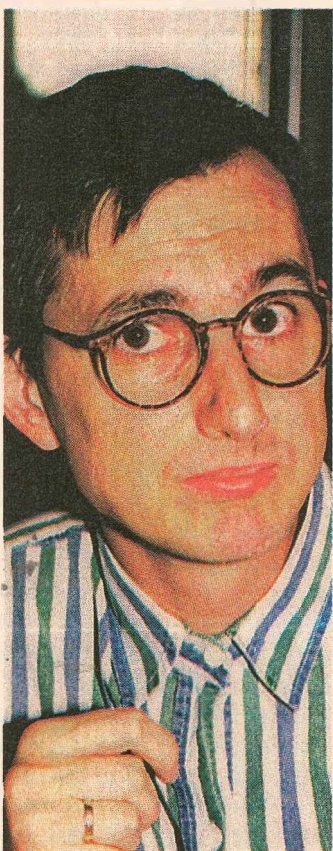

identificată cu un algoritm. Nu neg că există coduri morale scrise, neg faptul că ele ar conține etica. Etica, dacă există, există numai în viața concretă dintre oameni. Prin urmare, eu nu judec după un cod moral, ci după instinctele morale ale vieții mele trăite, după aspirația sufletului meu, care tânjește, plin de suferință, să se mântuiască. Primul comandament al eticii mele private este repulsia. Dacă o faptă îmi produce repulsie (comparația cu registrul olfactiv fecal este, aici, de rigoare), atunci, fără nici o altă discuție, ea trebuie categoric condamnată. Definesc calitatea umană în acești termeni: dacă răul îți produce repulsia pe care ți-o trezește mirosul de cadavru, atunci ai interiorizat un bun „cod“ moral. Evident, nu sunt deloc infailibil.

Integritatea mea nu constă în infailibilitate, ci în sinceritate.

– În repetate rânduri aduceți acuze grave poporului român – îl învinovați de lașitate, de supușenie, de complicitate cu călăul în diferite epoci. Dar nu cumva această formă de supraviețuire ar trebui cercetată cu mai multă grijă? Cine poate garanta că, dacă existența prin secole a poporului român e un miracol, nu se va petrece și un alt miracol, în timp, care să-i asigure o împlinire eclatantă? Popoare au apărut, au cunoscut perioade de glorie și apoi au decăzut sau chiar au dispărut. Nu credeți că, atâta timp cât există, poporul român nu și-a spus ultimul cuvânt în istorie?

– Acuzațiile pe care le aduc poporului meu sunt acuzațiile pe care mi le aduc mie. Cred, într-adevăr, că istoria noastră este mediocră. Nu văd nici un geniu în a supraviețui pur și simplu, ci în a supraviețui ca un învingător. Îmi plac stăpânii, nu sclavii care se târăsc pentru a putea sorbi încă o zi din mâncarea lor mizerabilă. În termenii lui Nietzsche, ceea ce a lipsit întotdeauna din educația noastră a fost inocularea unei „morale de stăpân“. Înțeleg prin termenul echivoc de „morală de stăpân“ morala celui care se simte în mod natural superior tuturor împrejurărilor vieții lui, agresive ori binefăcătoare, și care își concepe superioritatea ca pe o datorie față de câteva re-

guli sociale elementare: demnitate, spirit cavaleresc, curaj în fața morții, generozitate. Dovada faptului că nu avem spirit de veritabili învingători a fost făcută la Odessa, unde am ucis ca servitorii răsculați și în tratamentul aplicat evreilor, față de care am nutrit resentimente de valet. Suspiciunea nesănătoasă pe care o avem față de maghiari, azi, ține de același resort. În fond, noi nu ne simțim egali cu ungurii, ci inferiori: și de aceea concocțăm resentimente, ne isterizăm, jig-nim, suntem lipsiți de eleganță. Ne trebuie o școală a elevației, altfel vom rămâne minori.

– Cultura a dat coerență alcătuirii care sunteți?

– Cultura, da. Și pietatea față de lucrurile înalte, pe care le recunosc înalte.

Am acceptat încă din adolescență faptul că omul este locuitorul lucrurilor în care crede. Ai înălțimea la care reușești să te ridici când totul îți este împotriva (sau, dimpotrivă, când totul îți este favorabil: succesul este o probă la fel de dificilă ca și marginalizarea).

– De ce nu credeți în nuanțe? E adevărat, au fost 3,8 milioane de comuniști în România. Dar nu cred că elita poporului român, într-o perioadă cumplită pentru el, a fost galeria lui Rapid care „n-a fost membră de partid“.

– Cred în nuanțe, dar nu cred că judecata morală este altceva decât o discriminare de tip „asta da“, „asta nu“. Întrebările dv. trădează lucrurile care vă tulbură cel mai mult. În același timp, simt că mă atrageți spre o zonă în care evoluez cu neplăcere. Îmi cereți să dau verdicte *sub specie aeternitatis* și asta îmi displace. Prefer să judec fără să condemn. Pe de altă parte, resping categoric sugestia de a fi culpabilizat deoarece am fost

diferit de cele 3,8 milioane. Dacă mă abțin să condemn, nu înțeleg deloc să îmi cer scuze. Cred, și aici sunt lipsit de nuanțe, că fiecare din cele 3,8 milioane ar trebui să înțeleagă că a fost asociat cu un regim scelerat și că, prin adeziunea sa, care i-a procurat avantaje materiale, fiecare furnică „nevinovată“ a slujit victoriile marelui Moloh. Nu pot recomanda celor 3,8 milioane o conștiință senină înainte de a fi trecut prin chinurile și purificările unei conștiințe în mod salvator nefericite.

– În beciurile miliției, unde ați fost aruncat în decembrie 1989, dacă ați fi fost torturat, eu îmi închipui că n-ați fi cunoscut spaima de durere. Nu știu de ce, dar cred că, în atari condiții, ați fi cunoscut de fapt „jena“ fiindcă, dintr-o „trestie gânditoare“ v-ați fi transformat într-un animal hăituit. E doar o presupunere?

– Am avut norocul de a nu fi fost transformat într-un „animal hăituit“. Deoarece am un respect enorm pentru suferința fizică, prefer să nu speculez. *De nobis ipsis silemus*.

– După decembrie 1989, v-ați închipuit vreo clipă că va urma ce a urmat?

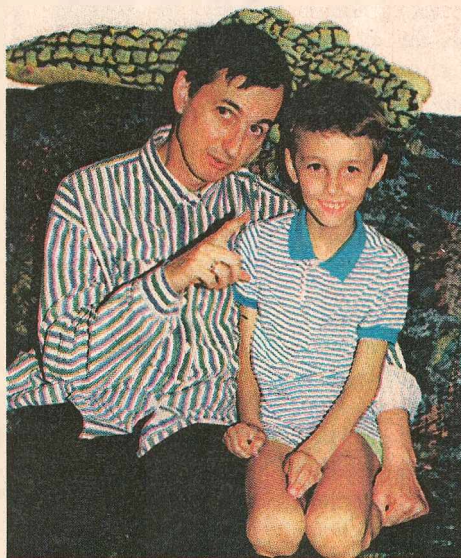
– Nu, nici o clipă. Eram convins că România va țâșni în față și că, în foarte scurt timp, țara mea va deveni o putere regională respectată și prosperă. I-am urât pe români pentru a fi oferit un destin atât de mizerabil României. Apoi i-am iertat, dar continui să fiu lipsit de îngăduință. Tolerant, dar lipsit de îngăduință.

– Dar după noiembrie 1996?

– Și aici am greșit. De astă dată eroarea nu a mai fost credința simbolică în „destinul României“, ci încrederea în niște oameni care s-au dovedit banali, mediocri, coruptibili și incompetenți. Dacă e să personalizăm judecata, cred că oamenii lui Constantinescu sunt la fel de vinovați ca și oamenii lui Iliescu. Deși au irosit speranțe diferite, vina lor este la fel de mare.

– Ce formă de guvernământ ar fi cea mai potrivită pentru români?

– Nu forma de guvernământ îi poate salva pe români. Adică nu ceva exterior. Ci o adâncă prefacere internă. Românii trebuie să înceteze să mai trișeze și să înceapă să deprindă arta dificilă a cooperării sociale.

Trebuie să învețe să creeze instituții, pe care să le respecte. Nu îi va salva nimeni, decât ei, și anume dinlăuntru.

– **Marile mele revelații, după 1990, au fost două: Regele Mihai – despre care cunoșteam mai mult din urzeala țesută diabolic de propaganda comunistă – și Corneliu Coposu, despre care nu știam nimic. Dacă astfel de oameni au fost lângă noi, din plămada acestui popor, nu mai e nici o speranță pentru viitorul apropiat?**

– Regele Mihai, despre care am scris o prefăță nostalgică și resemnată, îmi impune. Însă de atâția monarhiști câți au apărut prin cafenele și la colțuri de stradă, prefer să adopt discreția (în ce privește relațiile mele cu ideea monarhică). Acțiunea publică a lui Corneliu Coposu a semănat prea mult, după opinia mea, cu tipul de politică a tergiversării, a proclamației abstracte, a culiselor iezuite, care a făcut din PNȚ, în ciuda mărimii și importanței, partidul care a guvernat cel mai puțin și care a înșelat cele mai multe speranțe. Nu cred că trebuie să confundăm lucrarea lui Maniu ca politician (mediocră, după opinia mea) cu martiriul său, care a fost extraordinar și dincolo de elogiu. Schimbând ce este de schimbat, cred că aceeași judecată joacă și asupra lui Coposu, mult mai stimabil ca personalitate morală decât ca politician.

– **Ce ne oprește să avem nu numai individualități – dar să ne împlinim și ca popor?**

– Absența instituțiilor în care să credem și care să ne confere credibilitate.

– **Dar trebuie oare ca România să aibă un destin măreț? De ce nu unul, pur și simplu, normal?**

– Opusul lui măreț nu este normal, ci mediocru. Deocamdată avem un destin mediocru. Ce mă irită la naționalismul nostru este că e pur verbal, e declamatoriu și e bazat pe instigare la mari accese de milă de sine colective. Suntem în găleată și noi declamăm fioros despre măreția noastră. Suntem mai rău decât ridicoli: suntem mediocri.

– **Mai este oare vreo legătură între ce-am fost la începuturile noastre și cei care suntem acum?**

– Nu. Îmi vine să precizez: nici una. Unitatea de ființă și de obiective a destinului românesc este încă unul din marile noastre mituri declamatorii. De atât trebuie să ne amintim mereu, pentru a suferi încă mai mult: cum am ratat România Mare, după ce am avut-o.

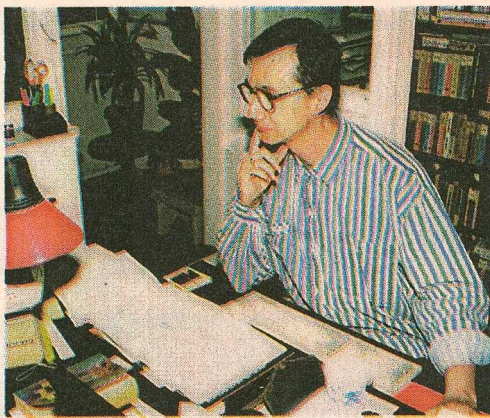
– **De ce trebuie să credem că avem o misie pe care nu ne-o îndeplinim? Există vreun proiect pe care trebuie să-l realizăm**

și nu suntem în stare să-i dăm viață decât fragmentar, luând de fiecare dată totul de la capăt?

– Acesta e subiectul unei cărți pe care am scris-o în 1985, când m-am despărțit definitiv de retorica națională. Cartea se numea, apotropaic: *În chestiunea unei aberații: patriotismul românesc*.

– **Omul contemporan uită mai repede, sub avalanșa de informații la care e supus zilnic. Dar nu vi se pare cel puțin ciudată graba cu care românii au uitat și bezna din care au ieșit, și jerfa tinerilor din decembrie, și mineriadele etc.?**

– Setea de a uita este sete de impermanență. Cine uită, vrea să moară. Jerfa tinerilor din decembrie nu este consecința unei decizii calme, de om stăpân pe situație, ci este o izbucnire necontrolată, un spasm. Este un 1907 al celor care au fost siliți să nu mai tremure. Nu poți con-

strui solidități pe fulgurații poetice. Nici nu poți câștiga un război cu erupții intermitente de eroism, urmate de masive căderi ale frontului. Ca să edifice o națiune ai nevoie de poeme epice, nu de haiku-uri. Prin urmare, avem nevoie de instituții cotidiene, nu de gesturi geniale.

– **Dar n-au trecut și alte popoare prin experiențe atroce, similare cu cele îndurate de noi, dar care, până la urmă, au reușit să le alunge din existența lor?**

– Firește că au trecut, dar au marcat mai bine. Nu vicisitudinile istoriei noastre sunt excepționale, ci modul precar în care am reacționat, ca societate. Individual, am reacționat destul de bine. Eșecul românesc este, cel puțin până acum (cu excepția notabilă a ceea ce Hasdeu numea „secolele virile” și perioada 1821–1947), unul de societate, de organizare instituțională (sau, cum a spus foarte frumos Alexandru Duțu, de organizare a solidarităților organice).

– **Noțiunea de om a fost terfelită de multe ori de-a lungul istoriei umanității. Cum de se repetă aceleași erori?**

– Se repetă aceleași erori deoarece la originea istoriei este aceeași Cădere. Omul nu este decât un izgonit din propria sa perfecțiune. Este ființa a cărei esență constă în imposibilitatea de a aboli distanța față de propria sa esență.

– **V-ar fi plăcut să trăiți într-o epocă anume și într-o anumită parte a lumii?**

– Uneori cred că am mai trăit cândva, călugăr într-un scriptorium medieval. Evul Mediu latin este epoca mea de predilecție bovarică. Firește, având darul echivoc al frivolității, rămân îndrăgostit de Vechiul Regim francez și de secolul al XVIII-lea.

– **Cum vedeți destinul poporului român în următorul mileniu?**

– Nu am nici cea mai vagă idee optimistă, așa că mă abțin să mă pronunț.

– **V-ar plăcea să mai răsfoiți un Pif de altădată (pe vremea mea se numea Vaillant și era cu mult mai mult haz decât Pif)?**

– Mereu, doar Corto Maltese. Incidental, în funcție de dispoziție, poate că „Les aventures potagères du concombre masqué” sau „Gay-Luron”.

– **Cum va fi în continuare H.-R. Patapievici? Va fi, în continuare, un răzvrătit? Sau se va resemna și se va închide în el însuși?**

– Nu sunt deloc un răzvrătit! Deoarece sunt un liberal de nuanță conservatoare (dar combinat, în anumite privințe, cu un libertarian intratabil), sunt contrariul unui subversiv. Sunt însă în dezacord cu lumea în care trăiesc, dezacord care nu se limitează deloc la modul în care arată țara mea. Sunt, în fond, un om în exil, ceea ce oricărui creștin autentic (nu unui belfer) îi sună perfect familiar.

MAȘINA DE SCRIS

de ALEX. ȘTEFĂNESCU

Actuala ediție a rubricii **Mașina de scris** diferă, stimați cititori, de cele de până acum. Este consacrată, în întregime, unui singur autor, poetul **VIOREL FLORIN COSTEA**, din Moinești, județul Bacău.

Voi proceda așa ori de câte ori va mai fi vorba de scriitori foarte talentați, dar care de ani de zile nu reușesc să se impună în conștiința publică. Îi voi trata ca vedete, cu speranța că, tratându-i astfel, ei chiar vor deveni vedete, așa cum merită.

VIOREL FLORIN COSTEA are, în scris, inteligență, grație, umor. Când începe să parcurgă un text de-al său, cititorul se simte luat... la dans de un partener invizibil, autoritar și exuberant, care îl face să se avânte în cele mai imprevizibile piruete. Surprinde plăcut și competența filologică a poetului, deși profesia practică de el în viața de fiecare zi este una tehnică.

Pentru a cunoaște personalitatea lui **VIOREL FLORIN COSTEA** din mai multe unghiuri, reproduc, în acest număr, în afară de poeme, fotografii, pagini din caietele sale de școală, desene. Așadar, stimați cititori, studiați cu atenție această ediție specială a rubricii **Mașina de scris** și țineți minte un nume:

VIOREL FLORIN COSTEA

ingrată soartă contemporani

e liniște în buzunarul căptușit cu trandafiri
în care pesimist rătăcesc e liniște dură
am normă zilnică să-mi arunc cu macadam în
propria figură

cu pipeta să torn zelos pe retină tone de zgură
asta e!

o liniște moale o liniște gri cu monacală tonsură
o liniște cu zâmbet alunecos arborat într-o cuminte
curbură.

o fericire nemiloasă o fericire peste măsură
îmi zace arestată în oase e frig și ninge liniștit
peste case

sunt bogate câmpurile-n zăpadă câmpurile mănoase
a lu' patria mea.

prin aer vesele trilurile lu' cueuvea
timpul îl măsur.

stelele bulucite în jurul lunii fuior
imaculat halou borangic.

nici o șoaptă nici un nor.

a murit speranța și stafia ei cu ocale de fier

la picior
defilează pe coridor ciocăne la ușă ușor dar eu nu-i
deschid mi-e teamă mi-e bine n-am pe umărul cui
să plâng.

să rād oare pot?

de ziua de mâine să mă doară în cot?
năucitoare întrebări vesele și grizonate
mirări

sprâncenele îmi ridică.

când la toate o să răspund oare?

îngerii cu bișinele în mână și roind
de culoare

vopsesc viitorul șterg praful de pe
prezent.

trecutul dement

își târșăie pașii bolnavi și poticniți pe
ciment.

și eu pe toate le studiez salivând de

curiozitate atent

ca un cronicar conștiincios. deși unii mă vor
socoti mincinos.

rătăcite-ntr-un poem câteva versuri

îmi umblă zilele aceste prin vene-o cadână
poemul zace pe masă sub stratul gros de smântână
al foii de hârtie cât mi-e de lene cine să știe
câte molecule flasce și gelatinoase de plictiseală
câți cotropitor atomi grizonati de oboseală
vesel eu înghit.
ceasul mort timpul l-a ucis tip trăsmit.

la coapse purtând clopoței ploaia dansează
pe stradă

îmi aprind o țigară și-not

prin atmosfera de marmeladă
personaje dați-mi pace în cerul gurii am

tandre f'o mie de ace

și pe vârful limbii într-o gondolă

poemul flanează
de cerneală-i saliva prin care tenace

înaintează
lună e un canin iar cerul e bleu e roșu
e verde venin.

nu mai suport primul vers trebuie

să-l scriu:
„un câine-ntr-o miercuri lătra a
pustiu“

parc-ar fi ceva continuăm cu:

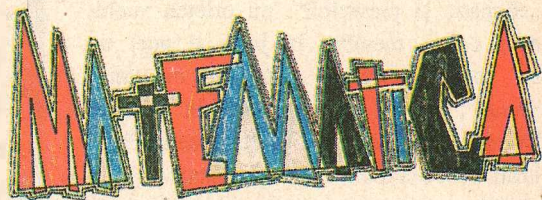
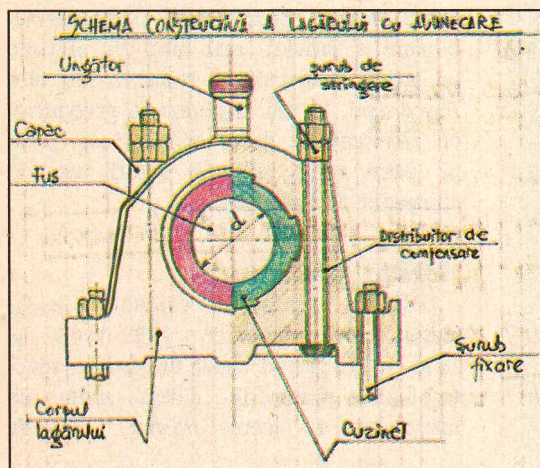
„et caetera et caetera“

și-ntr-un fun-
dal cețos grozav
finalul se

întrevede:

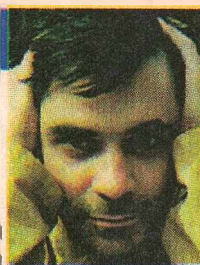
„a doua zi joi
în viața de-apoi
câinele-ncepu
a crede“

urmează banii succesul și-atât de abisală glorie
sobri cetățeni cu versurile mele își vor chinui memoria
ce tu gândești? cu surle și trâmbițe m-or chema la platonești
momindu-mă cu vreo prea nurlie și zănatecă zână
dar eu nu mă duc: îmi înnoată deja prin sânge-o cadână.

TEATRU, CĂRȚI ȘI CONCILIERE LA PIATRA NEAMȚ

Text: REMUS ANDREI ION
Foto: CORNEL MIFTODE

La Piatra Neamț, Festivalul de teatru dacă nu ar fi existat ar fi trebuit să fie inventat, pentru public, pentru oraș. Și până la urmă, orice festival onest dar organizat după criterii de performanță ar trebui inventat și susținut. Cu așa ocazii mai circulă spectacolele, se mai culturalizează oamenii, se mai împrietenesc. Minunea de la Piatra Neamț s-a născut demult, prin 1968, din pasiunea, energia și nonconformismul tinerilor. În primăvara/vara '98, la Piatra Neamț am văzut un festival al concilierii între generații teatrale.

Impresii după festival

În cabinetul directorului Teatrului Tineretului, Corneliu Dan Borcia, unul dintre fotolii și-a găsit repede stăpân permanent, pe toată perioada festivalului. Nu este cel mai mare fotoliu din birou, dar este, cred, cel mai stabil, așezat, cu spătarul tapițat în catifea, spre ușă. Fotoliul a devenit repede preferatul unei doamne, a primit și etichetă – pe care probabil o mai poartă și astăzi. „Ai venit cu echipa de șoc?” mă întreabă doamna de cum ne întâlnim. Peste două zile am aflat tâlcul, cine este echipa de șoc: tineri critici de teatru și ziariști, prieteni, amatori de voie bună, absenți și oarecum nerecunoșcători față de „vechimea” criticilor. Cap de echipă ar fi Doru Mareș, „simpatic și previzibil”, un prieten vechi, care a fost membru în juriu și poet cu un volum de debut „*Mimând orgasmul social*”, păstrat și răscopt prin sertare. Doamna, de asemenea, a fost membră în juriu. Credeam că va ieși război. M-am păcălit puțin, n-au ieșit scânteii decât urmate de zâmbete. Și până la urmă a zâmbit și doamna la provocări și a lansat alte provocări. Toată lumea a plecat cu ceva prietenie nouă de la Piatra Neamț.

Teatru irlandez de azi pe românește

„Cum se va vedea, scriitura acestor piese este foarte diversă, cum diverși sunt și autorii lor, dramaturgi provenind, în timpi istorici diferiți, dintr-o cultură irlandeză pe care cititorul român abia urmează să o descopere. Martin Lynch cu *Imagini de mâine* (Pictures of Tomorrow, 1994) propune un subiect extras din dezbaterile politice în contextul survenirii lui Gorbaciov la Kremlin... Graham Reid este atras, în *Ușa închisă*, de studiul de caz al lașității. Într-un context al conflictului armat, bazat pe confruntarea comunităților protestantă și catolică în Irlanda, aflată la originea procesului dintre Belfast și Londra, lumea din piesa lui Reid este divizată fundamental între cei care au curaj și cei care se tem... Ceilalți doi autori prezenți în această selecție, Jennifer Johnston și Sebastian Barry aparțin unei generații mai tinere de scriitori. La Jennifer Johnston, în *Aproape de Babilon*, regăsim unele din temele care au fost abordate de scriitorii irlandezi din toate generațiile: curajul de a-ți asuma consecințele propriilor decizii... Sebastian Barry, cu *Frații*, se îndepărtează vizibil de experiențele traumatiche reflectate de dramaturgia multora dintre scriitorii irlandezi.

dezi. Politicul, războiul, conflictul între englezi și irlandezi par să nu-l atragă pe Barry, autor foarte cunoscut acum prin spectacole în aria anglofonă...” (din prefața semnată de Marian Popescu) *Frații* a fost jucată la Brașov în 1994, în regia lui Alexandru Dabija, iar *Ușa închisă* a avut premiera românească la Piatra Neamț, în regia lui Vlad Massaci. E interesant de menționat că piesele *Aproape de Babilon* și *Imagini de mâine* sunt traduse de student regizor, Adrian Roman. Poate va avea urmări.

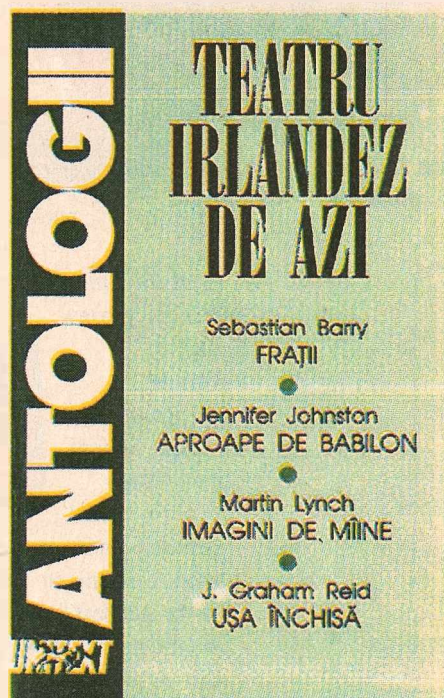
Disproporții

Regulamentul festivalului este interesant și provocator, inspirat din alt festival cu tradiție și succes, *Atelierul* de la Sf. Gheorghe, cu un plus în dorința de a provoca an de an producții de piese aparținând unor anumite spații culturale. În această vară a fost o deschidere germană, care s-a lipit de aniversarea Brecht. Dar spectacolele, din concurs sau nu – teatrul-gazdă și studenții nu au acces la competiție – au fost și din alte lumi, Cehov, Boccaccio-Purcărete etc. Ce a fost în afara concursului nu a depășit previzibilul, poate în afară de excelența reușită a absolvenților UATF, clasa Dem Rădulescu, George Ivașcu, care cu jumătate de examen pot concura pe orice scenă profesionistă. *Omoară-l pe aproapele tău* a fost un spectacol care merita văzut la Casandra.

Concursul a fost disproporționat prin participarea *Decameronului* regizat de Silviu Purcărete la Rm. Vâlcea, spectacol plimbat de ani și mult premiat peste tot. Vechi, și nou doar pentru publicul din Piatra Neamț, *Decameronul* a entuziasmat o parte a juriului, mai bine zis aproape tot juriul. Pentru un alt trofeu a fost ales *Pescărușul*, în doi, ingenios ca propunere, cu elemente de decor oribile însă, jucat pe patru roluri, de doi actori ruși, la compania Montplaisir.

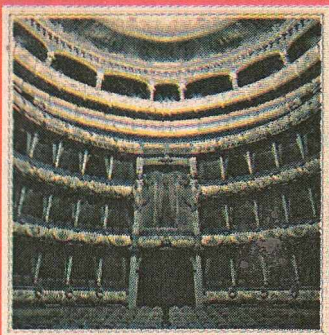
Anuar istoric

UNITER a lansat de curând un anuar teatral al stagiunilor 1995–1996 și 1996–1997, primul anuar din istoria spectacologiei românești. Avem acum un instrument de lucru, istoric: „*Oglinda*

ANUARUL TEATRULUI ROMÂNESC

STAGIUNILE
1995/1996
1996/1997

UNITER

UNITEXT

ilustrată a spectacolelor, cataloage, liste, informații". „Regretăm că nu am primit răspuns de la toți aceia către care ne-am adresat, fapt căruia se datorează unele informații incomplete” anunță editorii. „Inițiativă a editurii UNITEXT, sprijinită de UNITER și Ministerul Culturii, *Anuarul Teatrului Românesc* a determinat manifestarea unor reacții diferite. Au existat teatre care au înțeles imediat valoarea și importanța unui astfel de document, dar au existat și teatre care abia urmează să descopere acest lucru. Acestea din urmă sunt ușor de recunoscut în cuprinsul *Anuarului* după modul

lacunar în care se prezintă... Dar, *Anuarul...* câștigă în valoare prin cele peste două sute de fotografii ale spectacolelor de pe scenele noastre teatrale. Practic, fiecare actor, regizor, scenograf care a lucrat într-o stagiune la un spectacol se găsește menționat aici".

Încă un debut românesc, tot editorial

Trei piese ale unei autoare de succes despre care se știe foarte puțin în România. Yasmina Reza se bucură de o prefață suculentă a lui Dan C. Mihăilescu. „Deși, la origine, familia Reza provine din Samarkand, părinții Yasminei sunt evrei, tatăl – născut la Moscova, iar mama – la Budapesta. După revoluția bolșevică au emigrat la Berlin, apoi au plecat la Paris, unde tatăl (inginer, apoi comerciant) a stat un an închis în lagărul de la Drancy, unde a scăpat de deportare tocmai grație numelui, considerat a fi (de) musulman. Mama Yasminei a fost violonistă, sora ei este psiholog, iar fratele – muzician. Toate aceste elemente – dar toate: exilul, experiența de lagăr, relațiile frate-soră, viața de artist, relația fiu-părinte, psihologia, dar și persiflarea anumitor mofturi ale psihanalizei de joasă extracție – se regăsesc, în diferite doze, în toate piesele Yasminei Reza.

Puterea pasiunii joacă un rol determinant în piesele Yasminei Reza, ca, de altfel, și în viața autoarei, unde spontaneitatea reacției reprezintă o garanție a imaginației acesteia. Așa s-a născut, de pildă, cea mai recentă piesă a sa (cel puțin la ora când scriem aceste rânduri), *Omul hazardului*. Ideea i-a venit urmărindu-l pe Cioran (oarecum vecin cu Yasmina Reza) pe rue de L'Odeon. În ciuda admirației pe care i-o purta, ea nu a avut curajul să-l abordeze pe «silogistul amăgirii»: «l-am privit îndelung cum se uită în vitrinele magazinelor și localurilor. Apoi a dat colțul străzii, dispărând, iar eu tot nu mă încumetasem să-i vorbesc», își amintește ea... Nu e de tras nici o concluzie: mai mult ca sigur că, la anul, Yasmina Reza își va surprinde publicul prin alt subiect, debusolând încă o dată critica. În ce ne privește, le dorim tinerilor noștri dramaturgi – care există din ce în ce mai puternic și mai convingător – ca, la sfârșitul lecturii acestui volum să se decomplexeze. Cel puțin atât!"

Bogdan Talașman, *Prințul din lacrimă*, își alege cu grijă iubita pe scenă - Ioana Flora

Puțină prietenie nu strică

La Piatra Neamț s-a discutat despre teatru – interpretare, regie, culise –, mâncarea de la restaurant, muzică, dans butho și Hikaru Otsubo, dramaturgia lui Vlad Zografi, membru în juriu, pasiuni intime, poezie (pe seama lui Doru Mareș), spectacole „la modă”, festivalul următor, *Atelier*, la Sf. Gheorghe, Radu Macrinici, „*Prințul din lacrimă*”, unul dintre cele mai bune spectacole ale trupei locale jucat doar pentru că nu s-a prezentat o companie germano-polonă... Juriul s-a contrat puțin înainte de premieră. Dar în cabinetul directorului a fost toată lumea calmă, impresionată de amintirile povestite cu șarm de Dan Puric, – după seara *Toujours l'amour*, Ilie Gheorghe, Tudor Gheorghe după recital etc. De pe fotoliul „rezervat”, doamna, Florica Ichim, cred că s-a conciliat și cu „echipa de șoc”.

Puțină prietenie nu strică niciodată.

Peste puține zile, la târgul de carte din București, a fost lansată noua revistă de teatru *Scena*. Ultimele rânduri ale primului număr îl citează pe președintele german Roman Herzog: „De ce trebuie să renunțe artele la pretenția de a se amesteca în judecățile sociale? Nu este oare resemnare, dacă nu se vrea decât distracție? Alfel spus: a devenit societatea noastră atât de morală încât ar putea renunța la exigențele morale?”.

Directorul Corneliu Dan Borgia în afara cabinetului

DE JUR-ÎMPREJURUL ECRANULUI

D'ale comediei:

...Constatăm cu stupeoare – în ultimii buni ani de zile! – că LUMEA în general (iar românul, în particular!), nu mai știe, sau nu mai vrea, sau, ceea ce e mai grav... nu mai poate să râdă!

Ne uităm cu nostalgie, mai ales la TV, la „vechile” comedii cu Charlot, Stan și Bran, Malec etc., și parcă ne stăpânim, discret și penibil, râsul ce dă să izbucnească în noi (dar pe care ni-l stăpânim, pentru a nu fi considerați... „învechiți”!). Fenomenul umorului, în buna lui accepțiune, a devenit, iată, tragic: nu mai râdem în hohote... mergem la fotbal! Măcar acolo unde, într-o tribună oficială, recepțăm figura veșnic-veselă a specialistului într-ale sportului și care promite că se va lăsa de fumat...!

A face, astăzi, comedie cinematografică (mi se pare că am mai spus-o – n.a.) înseamnă ori a-ți bate cuie în tâlpi, ori a-ți lega tinichele de coadă... până și americanii au realizat acest lucru: de unde puzderia de seriale TV, cu adolescenți și fete frumoase pe plajă, sau în mașini ultimul răcnet... (sau lacrimogeni, în variantele sud-americane ale telenovelor trase la indigo)... ba chiar și în acele tâmpenii de jumătate de-oră-zilnic, cu hohote și aplauze suprapuse din off (deși având dialoguri inteligente!), dar care produc o „spălare a creierelor” neîntălnită încă până acum, acum când micul ecran a pătruns în toate încăperile locuințelor noastre, inclusiv în cea destinată W.C.-ului...!

de răs: „TRIBUL DIN FUNDUL GRĂDINII” („Krippendorfs tribe” – S.U.A., 1997, 94 minute) este un exemplu în acest sens.

Subiect absolut genial (scenariu semnat de Charlie Peters, pe baza cărții lui FRANK PARKIN! – n.a.: mă întreb, de ce oare ultimele succese ale filmelor americane se datorează unor „ecranizări”? Nu mai au „cohone” scenariști marilor filme americane de altădată?!), pelicula descrie peripeziile unui antropolog care luând banii statului, în vederea descoperirii unui trib de aborigeni din Noua Guinee, papă baniiăștia, fiind nevoit apoi – spre decontare! – să „inventeze” un alt trib... pe care îl filmează, folosindu-și în acest scop propria-i și zgurlubatica-i familie, cu un simplu aparat-video de casă...! Subiect fascinant.

În rolul principal: RICHARD DREYFUSS (OSCAR, nenumărate premii internaționale etc.). O cavalcadă de întâmplări – în general nostime, ba chiar unele vulgare – citește: „sexy”, dacă vreți – realizate foarte bine profesional, susținute și de documentarea permisă de niște instituții de antropologie. Film deco-nectant: simți cum tu, SPECTATOR, devii – pentru exact 94 de minute! – un aborigen...

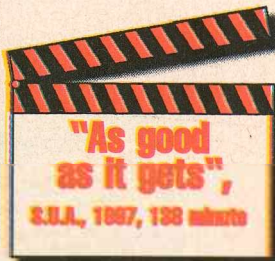
(Apoi te duci în Obor, ca să vezi cât mai costă castraveții...).

MAI BINE NU SE POATE

HORIA PĂTRAȘCU ■

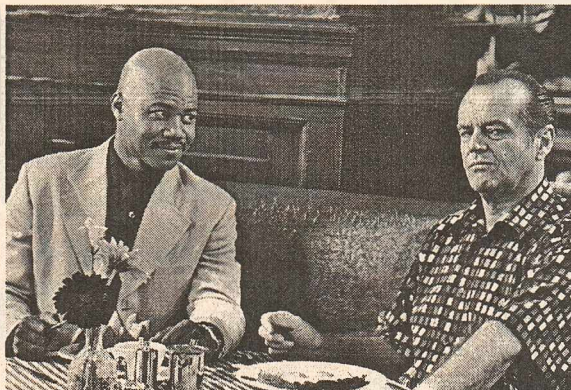
Este evident că distribuitorii companiei „GUILD-FILM” România ne răsfăță: după extraordinarul succes (de casă, de public, de film în sine, de demență colectivă, de lacrimi .. etc., am numit filmul „TITANIC”), iată că acest grup restrâns de oameni entuziaști și foarte buni comercianți în aceeași măsură ne oferă, la numai câteva zile de la premiera celui Oscarizat cu nu mai puțin de 11 premii, un al doilea film ca valoare în ierarhia celor din urmă și anume: Premiul OSCAR pentru interpretare masculină (Jack Nicholson), Premiul OSCAR pentru interpretare feminină (Helen Hunt), în filmul: „MAI BINE NU SE POATE”.

... Ce anume – Dumnezeule! – mai poți aștepta de la acest actor care se numește JACK NICHOLSON și care ne-a tăiat respirația în „ZBOR DEASUPRA UNUI CUIB DE CUCI” (primul OSCAR), sau „POȘTAȘUL SUNĂ ÎNTOTDEAUNA DE DOUĂ ORI” (al doilea OSCAR!)... și care, iată, îl cucerește pe al treilea OSCAR în filmul la care ne referim?!

„Cred că acesta este unul dintre cele mai dure personaje pe care le-a avut Jack de jucat – afirmă James L. Brooks, regizorul filmului. Ceva nu e în regulă cu Melvin (numele personajului – n.a.), dar ceea ce nu este în regulă cu el este faptul că își petrece viața ascunzând ceea ce nu-i în regulă!”... Aiurea, stimați cititori: exprimarea, în text, poate fi frumoasă, și este!... dar ce-are acest interpret-mamut al cinematograției contemporane cu fixarea într-un șablon anume?!

În filmul „MAI BINE NU SE POATE”, realizat după un scenariu semnat Mark Andrus (în care mai joacă HELEN HUNT, alături de impetuosul tânăr de culoare CUBA GOODDING jr.), extraordinarul actor J.N. demonstrează – pentru a câta oară?! – cum un mare interpret poate face dintr-un subiect oarecum bizar, psihocomic sau și abstract până la demență!, un film FIRES... o poveste normală, apropiată nouă, tuturor...!

(Că filmul face o pledoarie mascată pro-homosexualitate, asta-i o cu totul și cu totul altă problemă!)

...Este bine să spunem din capul locului: marele actor **ROBERT DE NIRO** (băgat, ostentativ, pe afișe) nu joacă în acest film decât **un rol secundar**, adică apare, în rolul ocnașului, la începutul și sfârșitul filmului! – ceea ce nu înseamnă însă că vă va da, stimați cititori, în acele chiar puține clipe, una dintre fețele lui... **absolut terifiantă!**

Bănuțiți desigur, din chiar titlul filmului, că este vorba de o ecranizare după clasicul englez **Charles Dickens**.

Istoria cinematograției consemnează mai multe astfel de întreprinderi (din care menționez doar „**Marile speranțe**“, ecranizarea lui **David Lean** din anii '40, cu **Jeanne Simmons** într-un rol principal).

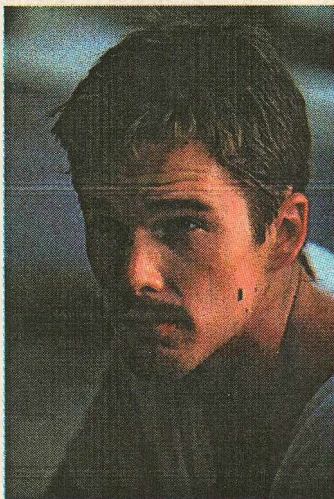
De astă dată avem de-a face cu o ecranizare „actualizată“ a poveștii (beneficiind în banda sonoră de prestația unor cunoscute formații Pop – e bine a menționa aici că melodia celebră „**BESAME MUCHO**“ este interpretată în 6 – șase! – variante, soliștii fiind de recunoaștere mondială...!

Bun – dar filmul?! Este o ecranizare cultă, remarcabilă (există un cinematograf din Capitală unde a rulat **patru săptămâni!**), și care dovedește mai ales că... „**lumea vrea poveste!**“.

...Că s-a săturat, în bună măsură, de explozii, pistolade, sex, urmărituri, extraterestri, rechini, uragane, cutremure... (Ce mi-a venit?! – n.a.)... adică de tot ce înseamnă violență și groază! Cu alte cuvinte, că s-au săturat de prezentul activ.

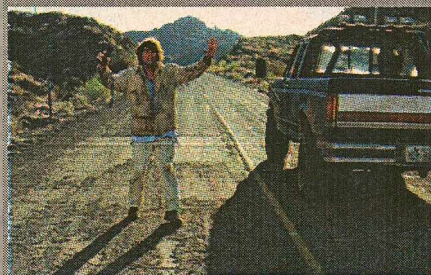
Lăsând gluma la o parte: „**MARILE SPERANȚE**“ – acest film regizat de către **ALFONSO CUARÓN** (un nume despre care, nu știu de ce, sunt convins că vom mai auzi!), având o distribuție de excepție, ne poartă într-un univers **modern** (?!), aducând pe ecran o veritabilă poveste de dragoste, de o senzualitate aparte.

Trăsnindu-te – în final! – cu un soi de „happy end“ (care nu are nimic comun cu jalea, durerea și mila marelui **Dickens**!), filmul rămâne totuși un caz artistic meritoriu, adică un act de cultură mass-media.

D'ale autostrăzii:

... În anul 1972 un film intitulat „**Duel pe autostradă**“ (care a rulat și la noi, „pieptănat“ fiind atunci de câteva cadre extrem de dure) marca debutul în filmul american al celui care avea să devină, în

foarte scurt timp, celebrul cineast încărcat cu nenumărate premii **OSCAR**, pre numele său: **Steven Spielberg**! („**E.T.**“, „**Lista lui Schindler**“, „**Jurassic Park**“ – sunt numai câteva titluri semnate de acest mare regizor). Iată că – după exact un sfert de secol! – regizorul **JONATHAN MOSTOW** produce: „**TEROARE PE AUTOSTRADĂ**“ („**Breakdown**“ – S.U.A., 1997, 93 minute), după un scenariu semnat și de regizor, dar după o povestire de același **Mostow**! – vezi puțin mai sus chestia cu „ecranizările!“ – n.a.).

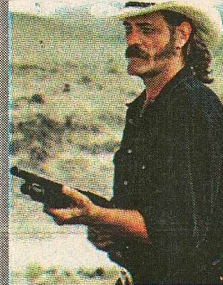
Folosind același **NICĂIERI** – pe care îl conține, prin definiție, orice autostradă – filmul acestui domn **J. Mostow** este, trebuie să recunoșc, unul dintre cele mai bune filme de acțiune americane pe care le-am văzut în

ultimii ani!... (mai puțin scena finală, de un happy-end comercial, și melo, în totală contradicție cu restul peliculei, și care te face să-ți auzi dinții scrâșnind pe undeva prin dosul urechilor).

Repet: este un foarte bun film de acțiune (ba chiar bătând, către a doua parte a sa, într-un veritabil thriller-psihologic!), avându-l drept interpret principal pe un actor mai puțin cunoscut la noi:

KURT RUSSELL!

... Dacă în general filmul american suferă în bună măsură, de „sindromul spectaculosului-gratuit“, acest „**TEROARE PE AUTOSTRADĂ**“ revine – sper că și spre satisfacția lui **Spielberg**, cel din care a fost inspirat – la „spectaculosul-logic“! Ceea ce nu e puțin.

**DE JUR ÎMPREJURUL
ECRANULUI**

FILM

Exceptional

– „Titanic“ (S.U.A., reluare)

Remarcabil

– „Mai bine nu se poate“ (S.U.A., comedie)

– „Teroare pe autostradă“ (S.U.A., acțiune)

– „Marile speranțe“ (S.U.A., reluare)

Pierzi, dacă nu vezi

– „Tribul din fundu' grădinii“ (S.U.A., comedie)

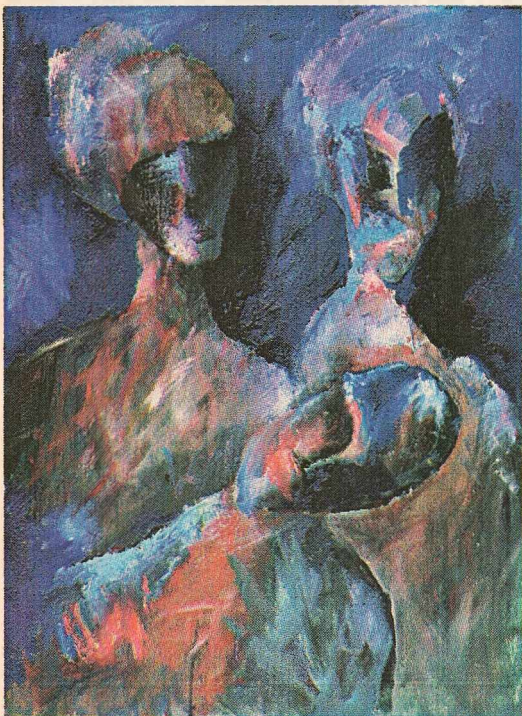
Doar cu Extraverbal

– „Furtuna de foc“ (S.U.A., catastrofic)

Curată sinucidere

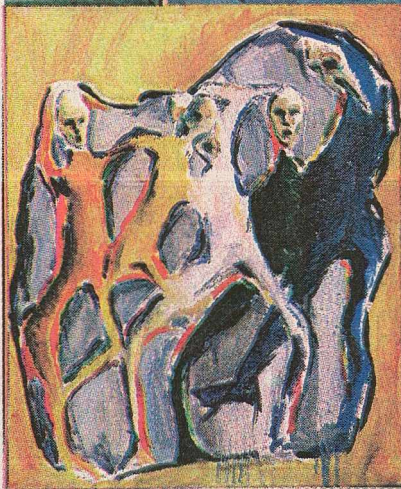
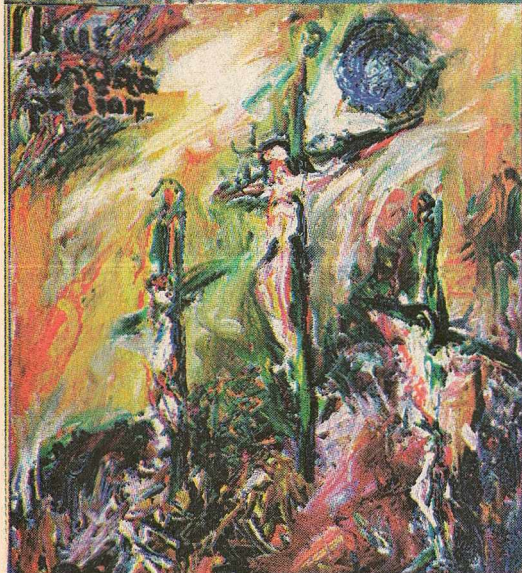
– „Mortal Kombat 2“ (S.U.A., acțiune)

UN PARIU PE CARE ÎL ȚINE ȘI „FLACĂRA”

Ziua a „pariat“ pe tânărul pictor René Coțofană care a avut, nu demult, două expoziții (una dintre ele a fost deschisă la Galeriile municipiului București).

Lucrările sale îl recomandă ca pe o speranță a picturii românești contemporane. De aceea l-am și inclus în pagina de TOP a revistei noastre, pentru ca publicul iubitor de frumos să-i rețină numele și să-i urmărească evoluția, pe care i-o dorim cât mai spectaculoasă.

● Alexandr Soljenitîn –
Arhipelagul Gulag, vol. III
Editura „Univers“, 504
pagini, preț neprecizat

Traducere, note și tabel
cronologic de Nicolae Iliescu.

A apărut volumul al III-lea al cărții „Arhipelagul Gulag“, această cutremurătoare mărturie despre ororile comunismului, care zguduie și trezește conștiințe. O carte fundamentală.

● Julio Cortázar –
Șotron (Rayuela)

Editura „Univers“ – 328
pagini, preț neprecizat

Traducere de Tudora
Șandru Mehedinți.

Despre această capodoperă a literaturii universale, tipărită pentru prima dată în limba română, însuși Cortázar spune că „este un fel de sinteză a peste zece ani de viață la Paris, unde am făcut tentativa cea mai susținută pentru a pune, în termenii romanului, marile neliniști spirituale, marile întrebări“.

● Vladimir Bukovski –
Judecată la Moscova

Editura „Albatros“, 470
pagini, preț neprecizat

Traducere din limba
franceză de Ileana
Cantuniari

O carte-document, scrisă de un istoric rus, cel mai cunoscut disident după Soljenitîn și Saharov. Având acces la o parte din documentele secrete aflate în arhivele Kremlinului, autorul găsește dovezi despre colaborarea Kremlinului cu Occidentul, despre „gulagul psihiatric“ creat de Andropov și despre dirijarea proceselor disidenților.

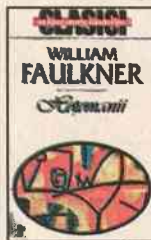
● William Faulkner –
Hoțomanii

Editura „Univers“ – 288
pagini, preț neprecizat

Traducere de Mircea
Ivănescu

Editura „Univers“ aduce cititorilor, pentru prima oară în limba română, ultimul roman al lui William Faulkner.

Prefațând volumul, Mircea Mihăieș scrie: „În cele din urmă, marea performanță a acestui roman este că ne-a dat posibilitatea să descoperim un alt chip al lui Faulkner. Seninătatea pe care pecetea morții o așază întotdeauna pe stilul marilor scriitori a făcut din această «amintire» dacă nu o bijuterie stilistică, în orice caz una psihologică“.

● Marin Preda –

Scrisori către Aurora

Eugen Simion, Aurora
Cornu – *Convorbiri despre
Marin Preda*

Editura „Albatros“, 380
pagini, preț neprecizat

„O carte vorbită“, în care scrisorile lui Marin Preda către soția sa, Aurora Cornu, cât și dialogul acesteia cu Eugen Simion conturează un portret inedit al marelui prozator, „un Preda mai puțin cunoscut, un Preda al intimității“ și reconstituie o lume și o atmosferă intelectuală pe care tot mai puțini sunt cei ce le cunosc.

CRUCEA SUDULUI (1)

LA TROPICUL CANCERULUI

Text și fotografii:
POP SIMION ■

Doar un nebun e în stare să-și ia lumea în cap la vârsta de 67 ani împliniți, spre a străbate vastele teritorii (Anzi, jungle, fluvii, delte, deșerturi, delir vegetal, ploaia și soarele tropicelor, viesparul de sălbăticiuni, mitologiile indiene, civilizațiile dispărute ale Americii Latine), călătorind timp de circa un an din Florida până în Patagonia. Ei bine, nebunul acela sunt eu și (straniu lucru) nu mă simt rușinat, sunt în apele mele. Sper că după ce voi fi isprăvit drumeția asta să pot spune: în sfârșit, m-am întâlnit cu mine însumi. Unica deviză pe care mi-o asum e cea a lui Nansen: ai reușit? continuă!, n-ai reușit? continuă! Ce fel este voiajul meu? Unul simplu, nesofisticat, voiaj în doi, eu și soția mea Judit, pictoriță, insinuând că Verbul și Culoarea pot călători împreună și că lumea însăși, oricât de necuprinsă ar fi, încapă, la o adică, în aceste două vocabule. Proiectele noastre? Ca și inexistente, concepem călătoria în modul cel mai oriental cu putință, cum zisese Li Tang: Adevăratul călător nu știe încotro se îndreaptă; călătorul perfect nu știe nici măcar de unde vine... E un vagabondaj mapamondic! veți spune, însă vă vom dezamăgi: am călătorit prea mult amândoi ca să mai fim fascinați de necunoscut, aventură, exotism. Atunci la ce bun fuga de acasă? O cere chiar spiritul vremii, căci migrațiile devin stil de viață: acum, la finele secolului și debutul celui următor, cuvântul „acasă” denumește, vrem-nu vrem, o adresă bizară, ca să nu zic mincinoasă, motiv să ne instalăm repede în veritabilul *acasă*, îmbrăcând mantia de „homo viator” cu adresa certă și destinația cea mai exactă a timpului nostru: pretutindeni. În asta constă, dacă vreți, obsesia peregrină și decizia, cumva adulterină, de a străbate America Latină. Toată povestea încapă, așadar, într-o frază, în vreme ce noi doi (cu câțel și purcel, arme și bagaje, cele 365 zile

călătore) încăpem în vehiculul din imagine. E vorba de „Melcul” (caracol, în spaniolă, idiomul permanent al acestui voiaj), casa noastră mobilă, pe patru roți, echipată cu cele de trebuință (nimic pri-soselnic; minimum necesar, din care sem-nalez, desigur, instrumentul de bază: computerul meu portabil, un *Star Jet Writer Word Processor personal publishing system*), dispozitiv electronic de redactat și imprimat, cel mai important aliat al meu în compunerea scrisorilor trimise revistei „Flacăra”, în comunicarea cu semenii, cū țara. Dar cine vă finanțează? aveți un sponsor? care Maecena vă ține în spate?, ne veți întreba negreșit, căci stâlpii economiei de piață sunt paternismul și banul. Ioc!, răspundem univoc, prin cuvântul nedus la biserică, întrucât drumeția noastră este *de suflet și liberă cugetare*, refractară oricăror dependențe, obligații ori instituționalizări; ea nu va depăși, în genere, costul mediu al vieții de acasă și, ca atare, se realizează exclusiv cu resurse proprii (bănește și imaginativ, material și moral). Singurul cadou poate fi urarea de bine, consemnul mental, de tip telepatic, în buna ei reușită, unicul „capital” ce însoțește, eventual, o atare călătorie care nu-i de negoț, nici măcar de plăcere, ci una de inițiere. La vârsta asta? De ce nu? Vârsta nu rezidă în numărul anilor, ci în sănătatea de spirit. Dar necunoscutul? E spaima minților cataleptice, permeabile inerției, încremenirii în proiect, nevieții. Eu prefer atitudinea lui Alphaeus, personajul mitologic care s-a aruncat în Mediterana spre a o

traversa și a renaște pe o mică insulă; tot astfel plonjez eu însumi în Necunoscut, în proba mării (a oceanului), ca să debarc pe insula mult visată – *sinele* – întrucât descoperirea necunoscutului cel mai necunoscut este fulgerătoarea întâlnire cu propria-ți persoană. Singurul război sfânt, drept, onest, valabil este călătoria de la un nivel de Realitate la alt nivel de Realitate, de la o lume la altă lume, căci distanța de la gând până la tine este mai mare decât brăul Pământului la ecuator ori raza incertă a universului. Doar luând cū asalt necunoscutul obții libertatea lăuntrică, neasumându-ți alt risc decât să-ți pierzi lanțurile ignoranței. Scrisorile importante cuvinesc păstrate cel puțin o zi, se zice, până ce se văd (într-adevăr) în mod clar consecințele posibile; chiar așa voi proceda cu scrisorile succesive destinate cititorilor mei, le voi întârzia o zi, o săptămână, o lună, cât va fi nevoie, deoarece le vreau adevărate, clare și demne, rodul negrabei și bunăstării de suflet. Ce loc ocupă America în acest voiaj voit „neamerican”, dincolo de frenezia clipei și performanțele mondialiste? Este un moft, o înervare surzătoare ori, dacă vreți, un contrapunct referențial spre a marca pendulările temporal-spatiale ale călătorului cu cota cea mai de sus, cu „etalonul” delirant și agonizant al prezentului; cum să fi coborât oare spre straturile ancestrale ale civilizației omenirii, în culturile aztecă, maya, inca; fără a-ți lua ca reper discursiv cea mai puternică și mai performantă realitate a lumii de azi (S.U.A.)? Referirile la aceasta din urmă vor fi fulgurante și pasagere, numai spre a distinge, marca și omologa adâncimea de timp și valoarea moral-caracterologică a sondajelor făcute în universul antropologic, istoric, sociologic, al culturilor și civilizațiilor precolumbiene. Începem, așadar, cu începutul, cu Mexicul.

Ce caut eu, de fapt, în Mexic? efluvii melodice *mariachis*?, umbra unui (poate) pierdut ori râvnit *sombrero*? neștiutul foc de *tequila*? revolta din Chiapas? cultul morților? tezaurul lui Motecuhzoma? Nimic din toate acestea ori, mai exact, esența acestora distilată prin filtrul percepției și umorilor mele. Fiecare găsește într-o țară altceva, zicea un confrate; la drept vorbind, vestigiile, ruinele arheologice, universul antropologic, miturile nu oferă alte dovezi, nu relevă alte adevăruri decât acelea pe care le-ai ascuns tu însuși acolo (ori cele de care ai stringentă nevoie). Va fi vorba, așadar, de un Mexic sentimental, subiectiv, scos din exotismul zgomotos, din preamutul indecent, atât de gustat de turiști; va fi, îmi place să cred, un Mexic seren, sobru, solubil, spiritual, sacral.

Solemnitatea trecerii din Statele Unite ale Americii în Statele Unite Mexic o dă Rio Bravo, apa de frontieră ale cărei ecouri exotice s-au gravat în memoria copilăriei noastre prin pistolarii *vaqueros* – tema eternă a filmelor americane; ceea ce nu s-a spus, pare-se, e șiretenia cleptomantă a fluviului ce curge meandrat, ia de aici și dă dincolo hălci întregi de pământ, aduce prejudicii teritoriale când Americii, când Mexicului, prin albia de graniță prea fluid-fluctuantă, după o liberă fantezie și o nonșalanță imaginativă menită să înfurie ori să răscumpere când o parte, când alta, după împrejurări, căci Rio Bravo e fluviul pendulant, șturlubatic, apt de glume enorme și cacealmale interstatale; e motivul pentru care cele două mari țări vecine au înlocuit limesul frontierist terestru, dovedit nestatornic, prin

borne aeriene care se raportează ferm doar la poziția astrelor pe cer. Tot la poziția astrelor se raportează și piramidele mexicane (ca și cele egiptene), o mică și enormă deosebire: piramidele din Egipt sunt „finite“, ieșite din timp și spațiu, dizolvate în eternitate, pe când cele ale Mexicului precolumbian sunt încă „autoreglabile“ și infinite, intră în consonanță cu imaginația fiecăruia dintre noi, întrucât n-au piscul, creasta, punctul de sprijin cu cerul, cu zeul, *încă se caută pe sine*, sunt „neisprăvite“, sublimă sugestii apte oricăror raportări, volumetria lor e fluctuantă și labil focalizabilă, imaginativ, n-au limite ori scări, sunt zidiri ce plutesc într-un spațiu neeuclidian, sunt proiectibile exclusiv în geometria infinitului, deoarece piramidalitatea prehispanică își „exhibă“, își dezvăluie în Mexic (și pe întreg continentul latino-american) abia fundamentul, doar temeiul, lasă vederii numai soclul templelor sacre, suportul material al acestora, rămânând astfel magnifice rampe de lansare înspre enigme la care imaginația și spiritul nostru abia cutează. În asta rezultă vraja, misterul și „tinerețea“ indicibilă a piramidelor Mexicului precolumbian la poalele cărora ne aflăm și al căror aer îl respirăm, medităm... Am dat uitării, mai iute decât credeam, întreg vâlmășagul de cărți pe care le parcursesem spre a pregăti cât mai temeinic călătoria asta și iată că lecturile prealabile (istorie, ghiduri, hărți, mărturiile *conquistei*, mitologii, însemnări de călătorie) – veritabilă „piramidă“ documentară în care investisem atâtea speranțe! cade în ridicol și desuetudine, fiind o splendidă inutilitate, întrucât acum și aici unicul meu ghid pe care mă pot bizui este (poate fi) numai *Ehécalt*, zeul vântului, stăpânul sever și

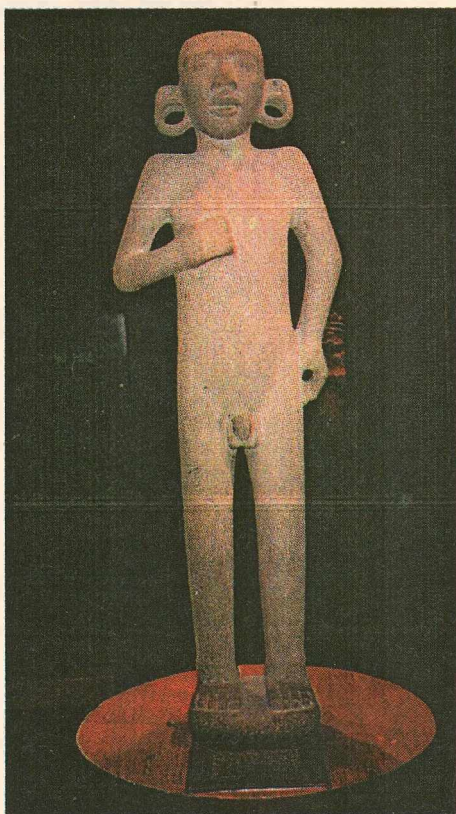
ca să plonjăm brusc, la numai câteva ore distanță, în alt univers climatic: cel tropical. Parcă s-ar fi ridicat o cortină și sistemul de termoreglare corporală se precipită într-o nouă zodie funcțională și, desigur, altă temperatură vitală. Deși invizibilă, fiind doar o convenție geografică, „cortina“ aceasta există, i-am simțit *dulzura* pe proprie piele: vara se instalează eruptivă, regal floral pretutindeni, recolta de *caña* (trestia de zahăr) e fabuloasă, vulturul (emblemă mexicană) se purică în ciufultura de palmier, albinele sunt nespuse de darnice, satele sunt grele de mierea lor, ca în Țara Promisă, minus laptele, impropriu mexicanilor; ei preferă rachiul *tequila*, iubirile tragice, zaiafetul carnavalesc și, mai ales, umbra pe care o obțin cu *sombrero* ori copertinele improvizate, în absența cărora viața și munca ar fi de neconceput la tropice, „unde doar cactusul nu-și pierde mințile“, zice un poet al locului, în timp ce *los totonacos*, neamul trăitor în satele înșirate pe valea râului Tamuín e „prins“ în „uraganul zahărului“, veghează presele de tescuit trestia de zahăr acționate de măgărușii care aleargă niciunde, pe orbita lor circulară, modul milenar de a obține sângele dulce, galben-verzui, al plantei ajunse la vremea sorocului. Am senzația copleșitoare că totul se mișcă, speră și prosperă, când șoseaua ni se taie prin *alto total*, oprirea totală (poate fi și una parțială?) m-aș întreba, dar n-am când, militarii n-au umor: e controlul rutier pe șosea, frecvent în Mexic, vigiliile vor să știe cine suntem, de unde venim, încotro mergem, în care scop, cu ce treburi și care-i destinația finală. Patagonia!, zic în modul cel mai serios cu putință și ei râd ca de o glumă bună, se sfătuiesc nițel și ne dau cale liberă, cu urarea de

indiscutabil al regiunii în care mă aflu: e vorba de *Huasteca Potosina* (statul San Luis Potosi), nord-estul federației mexicane, într-un punct unde răscrucea geografică (flux-refluxul climatic) se întâlnește cu răscrucea etnografică (vârtejul de populații indiene arhaice suprapuse), studiul și omologarea ambelor fiind încă în curs. Coborând dinspre nord, de la granița cu S.U.A., ierialaltări am avut parte de zile blânde și nopți reci, mușcătoare (trebuind să pun în funcție instalația de încălzire electrică a „casei“ noastre mobile),

călătorie sprâncenată... e clipa în care simt vântoasa locului prin toate celulele trupului meu și prind în auz una *carcajada de risa* (râsul hohotitor) al lui *Ehécatl*, zeul vântului, singura autoritate pe care o simt-presimt, mă așez, vrând-nevrând, sub protecția dumisale, îi sunt preasupusul servitor și, drept recompensă, îmi dă prima povață utilă, pe care n-am s-o uit toată viețușă: *caminante, no hay camino; se hace el camino al andar* („Cale nu există, călătorule; calea se face umblând“; vorbe auzite, pare-se, și de Federico García Lorca, de vreme ce le-a pus, treaba lui!, într-o carte). Fără povața zeului nu știu ce aș fi înțeles din indianismul mexican prehispanic și, fără îndoială, nu mi s-ar fi arătat „Adolescentul huastec“, totomul nedescifrat al unui neam și al unei culturi despre care se știe puțin ori aproape de loc. Vom sta, de aceea, toată ziua, sub semnul lui T.: tumulul (arheologic), trăsnetul și tormenta (iscate de zeu), tenebrele (necercetării) și *tenek*, limba vorbită în Tamuín – tandra tentativă de a citi duhul locului.

Cum Mexicul este, vrei-nu vrei, răsfățul piramelor, am preferat să începem acest regal cu Tamuín – ansamblul piramidal din zona etnografică huasteca ce cuprinde nordul statului actual Veracruz și bune părți din alte două state – Tamaulipas și San Luis Potosi – vast teritoriu circumscris geografic prin Golful Mexic (la est), fluviile Soto la Marina (nord) și Cazonas (sud). Este vorba de vatra de locuire a *huastecilor*, etnie precolumbiană pe cât de activ-expresivă, pe atât de enigmatică, fiind dintre culturile mesoamericane poate cel mai puțin studiată. Tocmai necunoscutul, stare de tatonare, vârsta ipotezelor ne cheamă spre acest loc unde arheologul, antropologul și istoricul abia se instalează în cercetarea aplicată, de profunzime. E locul pe cât de vechi pe atât de tânăr sub aspectul cunoașterii. Dar ce să spui despre un centru ceremonial aproape virgin, unde știința însăși formulează primele sale considerațiuni? Tocmai acestea merită spuse la timp, febril, trăind taina, traversând vârtejul de întrebări și ambiguități în căutarea unui posibil liman – adevărul științific. Este de o mie de ori mai pasionant și mai util să te consacri unor procese aflate în naștere, în prefigurare și sublima neatarnare, decât să afirmi realități limpezi, știute, finite, repetându-i pe antecesori. Voi enunța, de aceea, voit telegrafic, niște proiecții de studiu, gânduri preliminare, supoziții, palpi, impresii probabile, simple ipoteze de lucru ale cercetătorilor spre a contura fizionomia încă nesigură, ușor tremurată, posibilul portret-robot al unui sanctuar străvechi

care acum se naște (sub raportul cunoașterii); a-l moși este cinste și obligație. Vestigiile Tamuín sunt notificate a se situa perioadei postclasicului târziu (1100–1300 e.n.), ca expresie a strămoșilor de *huastecas*, însă cultura asta s-a configurat cu multe veacuri în urmă (prin anii 400 î. Cr.), când neamul *huastec* se stabilește pe aceste pământuri, având deja influența culturală a olmecilor, neam și mai vechi, care viețuise pe litoralul actualului stat Tabasco și la sud de Veracruz – iată un prim enunț avansat, dar nu îndeajuns cercetat (spre a fi confirmat, omologat). Cele care îi urmează au un regim similar. Platforma pe care ne aflăm (126 m lungime și 80 m lățime) este baza conservată a unui mare sanctuar în jurul căruia se configurase o așezare extinsă pe circa 160 hectare, spun ruinele. Era un centru religios, o atestă altarul principal la care se raportează topografic edificiile orașului și altarele în formă de con tăiat cu vetre de foc *brasero* orientate invariabil spre răsărit. Aceeași teză o susține prezența lui *Quetzalcóatl*, Șarpele cu Pene, zeul zugrăvit în cele 13 ipostaze variabile prin sugestivă pictură murală din altarul adoratoriului, ce-l personifică prin 13 sacerdoti în procesiune, galerie însoțită de însemnele unor concepte de scriitură, numerologie și astronomie; e șișul de reprezentări și atribute ce închipuie cele 13 ceruri mitologice precolumbiene. Aceluiași subiect cosmogonic i se dedică altă construcție misterioasă din Tamuín:

bazinul circular de piatră (8 m diametru și o adâncime concavă de 40 cm) care putea să fi fost baie de purificare rituală și, în același timp, „ochi cosmic“ – oglinda în care putea fi urmărită mișcarea astrelor. În sfârșit, statuia ce da faimă locului, *Adolescentul huastec* (fotografia alăturată), ale cărei bizarerii n-au fost decodate în cei 80 de ani scurși de la descoperirea sa (1917); este o piesă din piatră nisipoasă și înfățișează un adolescent gol pușcă, cu dentiție pilită și deformare craniană (conform practicilor antice), gravat cu motive agrare, însemne ale lui *Ehécatl*, zeul vântului și furtunii, purtând în spinare un nou născut ce privește uimit bolta cerească, în care-l recunoaștem, spun specialiștii, pe același zeu *Quetzalcóatl* în postură de făt...

Dar să mă opresc aici, întrucât totul încremenește, fără voia cuiva, sub imperiul de trei ori blestemat al conjuncturii. Primo: „Nu sunt bani, cercetările s-au oprit, așteptăm să se întâmple o minune“, zice Tomás Guerrero Lazio, custodele șantierului (*huastec* cu mustăcioară, de o blândețe isusiacă). Secundo: José Maurillo, arheologul locului, lipsit de mijloace și bani spre a-și exercita misiunea, e silit, până una-alta, să se consacre altor trebi mai lumești (are o cârciumioară în sat). Tertio: ruinele se află pe proprietatea lui don Rodolfo Durán, căruia i se cuvin despăgubiri bănești pentru teritoriul ce urmează a fi cedat, însă promisiunea a rămas neonorată de peste doi ani, procesul e pe rol, și păgubitul a închis (pe bună dreptate) accesul în incinta vestigiilor; noi înșine am pătruns acolo în mod ilicit, escaladând gardul de sârmă ghimpată ce împrejmuie *rancho*-ul „El Consuelo“ – nume predestinat, însemnând „consolatul“, ce-l apasă pe adânc neconsolatul fermier... În afacerea conflictivă și-a vârat coada și *Ehécatl*, zeul vântului și furtunilor de tot felul, zic localnicii, și poate că au dreptate, de vreme ce însuși numele Tamuín înseamnă în limba *tenek* „apă în vârtej“...

N-aș vrea să termin povestea într-un accent trist încât promit să ne menținem sub semnul lui T, luând drumul altor piramide aflate sub mai bune auspicii – cele din Tajín – sanctuarul unui trib, prilej să ofer cititorilor o beție la propriu, căci liderul acestui trib a avut o pățanie de tip delirant, a dat – fără să știe și fără să vrea – în darul beției, a descoperit acest dulce păcat, pe atunci încă neinventat, motiv ca neamul său să fie blestemat, strămutat; când zici *huastec*, zici „bețivan“, ăl ce trage la măsă etc... Dar istorioara în corespondența viitoare.

mai '98, CUERNAVACA-MEXICO

ULTIMUL CAMPIONAT MONDIAL DE FOTBAL

DIN ACEST SECOL ȘI MILENIU

Franța, 10 iunie – 12 iulie 1998

ediția a XVI-a

POMPILIU L. DUMITRESCU ■

Jules Rimet, președintele F.I.F.A., este considerat inițiatorul Cupei Mondiale, al cărei Regulament a fost aprobat la Congresul F.I.F.A. de la Barcelona, din 17-19 mai 1929. Tot atunci Uruguayul a fost desemnat să organizeze prima ediție, care a avut loc în 1930, România aflându-se printre cele 13 participante. 61 de țări au fost prezente la cele 15 turnee finale (t.f.) de până acum. La startul actualei ediții s-au înscris în preliminarii 172 de echipe. Pentru prima oară t.f. s-a organizat cu 32 de echipe (față de 24 în 1994) însumând 704 jucători, fiind necesară disputarea a 64 de meciuri (în loc de 52) găzduite de 10 orașe din Hexagon. S-au calificat în premieră: Africa de Sud, Croația, Jamaica, Japonia. Ținut în zilele de 7-8 iunie, al 51-lea Congres al F.I.F.A. a desemnat alegerea lui Sepp Blatter ca al optulea președinte al F.I.F.A., succedându-i lui Joao Havelange care a condus destinele fotbalului mondial timp de 24 de ani. Deschiderea competiției a fost oficiată de Joao Havelange, președintele în exercițiu al F.I.F.A., și de Jacques Chirac, președintele Franței. Cînstea de a conduce prima partidă a t.f. (Brazilia – Scoția) i-a revenit arbitruului spaniol José Manuel Garcia Aranda (42 de ani).

● Cel mai mare număr de titluri: Brazilia – patru (1958, 1962, 1970 și 1994)

● Cele mai multe finale disputate: Germania – șase (1954, 1966, 1974, 1982, 1986 și 1990), dintre care le-a câștigat pe cele din 1974 (Germania) și 1990 (Italia)

● Echipa cu cel mai mare număr de participări: Brazilia – 16 (la toate edițiile)

● Jucătorii cu cele mai multe prezențe la C.M.: 5 – mexicanul Antonio Carbajal (1950, 1954, 1958, 1962, 1966) și germanul Lothar Matthäus (1982, 1986, 1990, 1994 și 1998)

● Cel mai bun golgeter într-o finală: englezul Geoff Hurst – 3 goluri contra R.F.G., în 1966

● Toți componenții lotului de 22 al Nigeriei activează în campionate din străinătate

● În schimb, Anglia, Spania, Mexic, Japonia și Arabia Saudită au numai jucători „autohtoni”

● Câte 19 „stranieri” au Paraguay și Iugoslavia; Maroc, Norvegia și Camerun – câte 17; Danemarca și Argentina – câte 16; Africa de Sud – 15; Brazilia, Franța și Columbia – câte 15; Olanda și Croația – câte 12; Bulgaria – 11; Scoția și Austria – 10; Jamaica – 7, S.U.A. – 6; Belgia și Coreea de Sud – 5; Germania și Tunisia – 4; Italia, Chile și Iran – 3

● România (incluzându-l și pe viitorul „spaniol” Lucian Marinescu) are 17 „stranieri”

● Cea mai bătrână echipă, cu media de vîrstă 30 ani: Germania

● Cea mai tânără echipă, cu media de vîrstă 24 ani: Camerun

● Austria, Belgia, Danemarca și Scoția – 29 ani

● România (cu 28,4 ani) se află într-un grup cu alte șase echipe (Anglia, Columbia, Bulgaria, Croația, Norvegia, S.U.A.) cu aceeași medie

● Brazilia – 27 ani

● Din cei 704 jucători la t.f., 70 evoluează în campionatul englez, iar câte 66 în cel spaniol și italian

● 12 finaliste (între care și România) nu sunt

reprezentate de către un arbitru de centru (din cei 34)

● Din cele 15 europene, doar România, Bulgaria, Croația și Iugoslavia se află în situația aceasta

● La cele 15 t.f. s-au acordat 76 cartonașe roșii

● Italia – la a 10-a prezență consecutivă la un t.f. (din 14 participări)

● Scoția – participantă la 7 t.f., a ieșit mereu din primul tur, ca și acum

● Doar 6 echipe – Brazilia, Italia, Argentina, Germania (multiple campioane mondiale), Olanda (dublă finalistă) și România s-au calificat în „optimi” la C.M. din 1990, 1994 și 1998

● Comitetul Francez de Organizare a decretat ziua de 21 iunie „Ziua Fair-play-ului”. Interesant că în data respectivă erau programate partidele Iugoslavia – Germania, respectiv Iran – S.U.A., înaintea începerii cărora jucătorii celor două formații s-au fotografiat împreună

● Introdus după pauză în selecționata Germaniei, Lothar Matthäus a ajuns la cel de-al 22-lea meci la un t.f., devansându-i pe Uwe Seeler, Diego Maradona și Wladislaw Zmuda rămași la „cota” 21

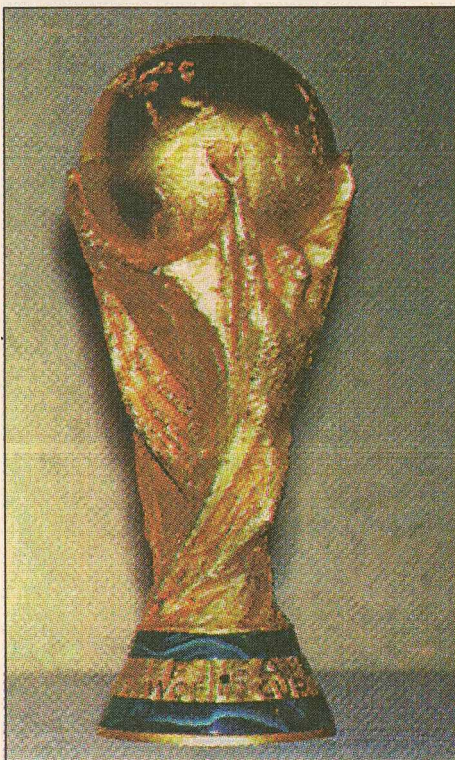
● De reținut că Matthäus (n. 21.03.1961) îl secundează în clasamentul „veteranilor” pe portarul scoțian James Leighton (n. 23.07.1958)

● Suzanne Werner, logodnica lui Ronaldo, a pronosticit că Brazilia va învinge Marocul cu 3-0, iar „Il Fenomeno” va marca un gol. Anticipări confirmate sută la sută!

● Într-o declarație acordată MTV, referindu-se la golul înscris de el și care a însemnat victoria în partida cu S.U.A. din 1994, Dan Petrescu spunea: „Se poate compara doar cu o partidă de sex de cea mai bună calitate”

● Comentând asprimea sancționării cu eliminarea directă ca urmare a tackling-ului, mijlocașul englez Paul Ince își asuma riscul folosirii acestui procedeu, afirmând: „A reuși un atac prin alunecare este ca și cum aș face dragoste”

● Înlocuit în minutul 85 al meciului împotriva României, Faustino Asprilla s-a grăbit cu observațiile critice la adresa antrenorului Gomez, ceea ce l-a costat trimiterea acasă.

A TREIA PREZENȚĂ CONSECUTIVĂ A ECHIPEI ROMÂNIEI LA UN TURNEU FINAL AL C.M.

RO - COLUMBIA 1 - 0

MÂ - ANGLIA 2 - 1

NIA - TUNISIA 1 - 1

Obținând victorii, Brazilia, Franța, Nigeria, Argentina, Croația și România (în ordinea cronologică a meciurilor susținute) și-au asigurat calificarea în „optimi” doar după primele două partide din grupe.

Dacă meciul de debut, România - Columbia, a fost considerat ca o revanșă a formației „Cafetera” pentru înfrângerea de la World Cup '94, și întâlnirea România - Anglia s-a disputat sub același semn, de această dată „tricolorii” având de răzbunat eșecul de la „mondialul” aztec din 1970 ● Ambele examene au fost trecute cu brio de reprezentativa noastră, victoriile (cu 1-0, respectiv 2-1) fiind incontestabile, producând o revărsare de bucurie în rândurile suporterilor români ● Și aceasta cu atât mai mult cu cât circumstanțele nu ne erau favorabile, compartimentul defensiv provocându-ne justificată îngrijorare ● Fundașii centrali Iulian Filipescu -

Liviu Ciobotariu, într-un cuplu inedit, bine susținuți de Gică Popescu în postură de libero, și-au făcut însă cu prisosință datoria anihilând temutele „vârfuri” Asprilla - Valencia sau Shearer - Sheringham ● Ca o caracteristică generală a celor două dispute trebuie să subliniem inteligența deosebită cu care echipa s-a exprimat în teren, sub „bagheta” căpitanului Gică Hagi ● De asemenea, pe plan tehnic și tactic am fost superiori adversarilor noștri, în fața cărora ne-am impus jocul ● Reușitele de excepție ale lui Adrian Ilie (în fața sud-americanilor) sau ale „englezilor” Viorel Moldovan și Dan Petrescu (împotriva reprezentanților Albionului) au fost o încununare a eforturilor tuturor componentelor formației române ● Iată, de altfel, declarația antrenorului Anghel Iordănescu acordată ziariștilor în zona mixtă, după obținerea calificării în „optimi”: „Consider succesul meritat, care a venit după un efort admirabil. Toți fotbalistii au lucrat cu inima, cu sufletul și nu în ultimul rând cu mintea. Astfel România onorează poziția de cap de serie cu care a fost investită. Suntem fericiți pentru fericirea celor de acasă. Acești copii magnifici au alergat enorm și au făcut o partidă extraordinară. Le mulțumesc tuturor pentru admirabila victorie.”

↑ Adrian Ilie înscrie spectaculos și Columbia se recunoaște din nou învinsă

Dan Petrescu (în luptă cu Graeme Le Saux) îi „dă șorțul” lui David Seaman →

La ora când dv. citiți aceste rânduri, cunoașteți probabil rezultatul din „optimile” cu Croația. Încheiem ediția cu speranța ca parcursul „tricolorilor” (având un nou look capilar, actualmente „monocolori”, stranie idee!) să fi fost cât mai îndelungat. Precizăm că pe partea noastră de tablou celelalte „optimi” erau: Germania - Mexic, Franța - Paraguay și Italia - Norvegia, deci posibile adversare.

Foto: EPA - ROMPRES

Grupa A

10.06. Brazilia - Scoția 2-1

Carlos Campos Cesar Sampaio (4), Thomas Boyd (72 - autogol) - John Collins (36 - din 11 m)

10.06. Maroc - Norvegia 2-2

Mustapha El Hadji (38), Abdeljalili Hadda (60) - Youssef Chippe (45 - autogol), Dan Eggen (62)

16.06. Scoția - Norvegia 1-1

Craig William Burley (67) - Havard Flo (46)

16.06. Brazilia - Maroc 3-0

Luiz Názario de Lima Ronaldo (9), Vitor Borba Ferreira Rivaldo (45), Gama de Oliveira José Roberto Bebeto (49)

23.06. Brazilia - Norvegia 1-2

Bebeto (78) - Tore André Flo (83), Kjetil André Rekdal (87 - din 11 m)

23.06. Scoția - Maroc 0-3

Salaheddine Bassir (25, 86), Hadda (55)

1. BRAZILIA 6 p., 2. NORVEGIA 5 p., 3. Maroc 4 p., 4. Scoția 1 p.

Grupa C

12.06. Arabia Saudită - Danemarca 0-1

Marc Rieper (68)

12.06. Franța - Africa de Sud 3-0

Christophe Dugarry (35), Pierre Issa (78 - autogol), Thierry Henry (90)

18.06. Africa de Sud - Danemarca 1-1

Benedict McCarthy (52) - Allan Gert Nielsen (13)

18.06. Franța - Arabia Saudită 4-0

Henry (36, 78), David Trézéguet (68), Bixente Lizarazu (85)

24.06. Africa de Sud - Arabia Saudită 2-2

Shaun Thurston Bartlett (18, 90 - din 11 m) - Sami Abdullah M. Al-Jaber (45 - din 11 m), Yusef Al-Theneyan (72 - din 11 m)

24.06. Franța - Danemarca 2-1

Youri Djorkaeff (12 - din 11 m), Emmanuel Petit (57) - Michael Laudrup (42 - din 11 m)

1. FRANȚA 9 p., 2. DANEMARCA 4 p., 3. Africa de Sud 2 p., 4. Arabia Saudită 1 p.

Grupa B

11.06. Italia - Chile 2-2

Christian Vieri (10), Roberto Baggio (85 - din 11 m) - Melinao José Marcelo Salas (45, 48)

11.06. Camerun - Austria 1-1

Bayaka Pierre Njanka (75) - Anton Polster (90)

17.06. Chile - Austria 1-1

Salas (70) - Ivica Vastic (90)

17.06. Italia - Camerun 3-0

Luigi Di Biagio (8), Vieri (75, 88)

23.06. Italia - Austria 2-1

Vieri (48), R. Baggio (88) - Andreas Herzog (89 - din 11 m)

23.06. Chile - Camerun 1-1

Pando José Luis Sierra (21) - Patrick Henri Mboma Dem (55)

1. ITALIA 7 p., 2. CHILE 3 p., 3. Austria 2 p., 4. Camerun 2 p.

Grupa D

12.06. Paraguay - Bulgaria 0-0

13.06. Spania - Nigeria 2-3

Fernando Ruiz Hierro (21), González Blanco Raúl (47) - Mutiu Abiodun Adepoyu (25), Garba Lawal (73), Sunday Ogorchukwu Oliseh (78)

19.06. Nigeria - Bulgaria 1-0

Victor Nosa Ikpeba (26)

19.06. Spania - Paraguay 0-0

24.06. Spania - Bulgaria 6-1

Hierro (5 - din 11 m), Martinez Garcia Luis Enrique (17), Sánchez Fernando Morientes (52, 80), Narváez Mochón Francisco „Kiko“ (87, 90)

24.06. Nigeria - Paraguay 1-3

Wilson Oruma (11) - Gavilán Celso Rafael Ayala (1), Pavón Miguel Angel Benítez (59), Otazu Jose Saturnino Cardozo (86)

1. NIGERIA 6 p., 2. PARAGUAY 5 p., 3. Spania 4 p., 4. Bulgaria 1 p.

După prima etapă

● Primul corner s-a înregistrat în min. 4 al partidei de deschidere, Brazilia - Scoția

● Primul gol a fost marcat după executarea (de către Bebeto) a cornerului menționat, autor Cesar Sampaio

● În min. 24 primul cartonaș galben, acordat scoțianului Darren Jackson

● În min. 37 primul penalty acordat ca urmare a faultului comis de același Sampaio asupra lui Kevin Gallacher

● Prima transformare a unui penalty a fost realizată de John Collins

● În min. 73 primul autogol, scoțianul Thomas Boyd

● Prima mare gafă a unui arbitru: nigerianul Lucien Bonchardeau a acordat penalty pentru italieni, în meciul cu Chile, deși balonul nu a fost jucat intenționat cu mâna. Prin transformarea loviturii de pedeapsă (era min. 85), Italia a obținut remiza (2-2)

● În clasamentul eficacității după primele 16 meciuri conduceau chilenii (două goluri din 10 șuturi pe poartă) și coreenii (un gol din cinci șuturi pe poartă) cu un procent de 20. România ocupa locul 20, cu 5% (un gol din 20 de șuturi).

● Cei mai sportivi fotbaliști în meciurile inaugurale au fost norvegienii și nigerienii, cu 8, respectiv 9 faulturi. Echipa României era la egalitate cu cea chiliană, pe locurile 22-23, cu 21 de faulturi, urmând imediat naționala Franței, cu 22.

● Cei mai duri s-au dovedit jucătorii japonezi, în jocul cu Argentina ei faultând de 35 de ori.

● După primul tur s-au „contabilizat” 37 de goluri și tot 37 de „bare”.

● Chilianul Marcelo Salas a realizat prima „dublă”

● Columbia este singura echipă sud-americană care a fost învinsă în primul rund

● Grupa B este singura în care nu s-a înregistrat vreo victorie

● Prima victorie europeană a fost consemnată abia în cea de-a șasea partidă (Danemarca - Arabia Saudită 1-0)

● În aceeași întâlnire, Michael Laudrup a susținut meciul cu nr. 100 în selecționata daneză

● Coreeanul Seok-ju Ha a fost primul jucător care a văzut direct cartonașul roșu (min. 88) cu Paraguay

După etapa a doua

● Primul jucător care a înscris trei goluri (în două meciuri): chilianul Marcelo Salas

● Obținând și cea de-a doua victorie (3-0 cu Maroc), Brazilia a fost prima echipă calificată în „optimi”

● Pentru a doua oară Austria a obținut egalarea (1-1, cu Camerun și Chile) în minutele de prelungire ale ultimei reprize

● Tot pentru a doua oară Chile (2-2 cu Italia și 1-1 cu Austria) a ratat victoria în final

● A treia „dublă” a t.f.: Vieri (Italia - Camerun 3-0)

● Cel mai categoric scor: Franța - Arabia Saudită 4-0; echipa gazdă a C.M. a obținut calificarea, iar cea saudită a fost prima eliminată

● Thierry Henry - a patra „dublă”

Grupa E

13.06. Coreea de Sud – Mexic 1-3

Rodriguez Duilio César Davino (28 – autogol) – Linares Ricardo Peláez (50), Carreón Luis Arturo Hernández (75, 85)

13.06. Olanda – Belgia 0-0

20.06 Belgia – Mexic 2-2

Marc Robert Wilmots (43, 48) – Alberto Aspe Garcia (56 – din 11 m), Bravo Cuauhtemoc Blanco (62)

20.06. Olanda – Coreea de Sud 5-0

Philip J.W. Cocu (37), Marc Overmars (41), Dennis Bergkamp (71), Pierre van Hooijdonk (79), Ronaldus de Boer (82)

25.06. Olanda – Mexic 2-2

Cocu (4), R. de Boer (19) – Peláez (75), Hernández (90)

25.06. Belgia – Coreea de Sud 1-1

Luc Gilbert Nilis (7) – Sang-Chul Yoo (71)

1. OLANDA 5 p. (+ 5), 2. MEXIC 5 p. (+ 2), 3. Belgia 3 p., 4. Coreea de Sud 1 p.

Grupa G

15.06. Anglia – Tunisia 2-0

Alan Shearer (42), Paul Scholes (88)

15.06. România – Columbia 1-0

Adrian Bucureli (45)

22.06. Columbia – Tunisia 1-0

Guerrero Leider Calimerio Preciado (83)

22.06. România – Anglia 2-1

Dinu Viorel Moldovan (47), Dan Vasile Petrescu (89) – Michael Owen (81)

26.06. Columbia – Anglia 0-2

Darren Robert Anderton (18), David Robert Joseph Beckham (28)

26.06. România – Tunisia 1-1

V. Moldovan (73) – Skander Souayah (11 – din 11 m)

1. ROMÂNIA 7 p., 2. ANGLIA 6 p., 3. Columbia 3 p., Tunisia 1 p.

Grupa F

14.06. Iugoslavia – Iran 1-0

Sinisa Mihajlovic (73)

15.06. Germania – S.U.A. 2-0

Andreas Walter Möller (8),

Jürgen Klinsmann (65)

21.06. Germania – Iugoslavia 2-2

Mihajlovic (73 – autogol), Oliver Bierhoff (80) – Predrag Mijatovic (12), Dragan Stojkovic (54)

21.06. S.U.A. – Iran 1-2

Brian McBride (87) – Hamid Reza Estili (41), Mehdi Mahdavia (83)

25.06. S.U.A. – Iugoslavia 0-1

Slobodan Komljenovic (4)

25.06. Germania – Iran 2-0

Bierhoff (51), Klinsmann (59)

1. GERMANIA 7 p. (+ 4), 2. IUGOSLAVIA 7 p. (+ 2), 3. Iran 3 p., 4. S.U.A. 0 p.

Grupa H

14.06. Argentina – Japonia 1-0

Gabriel Omar Batistuta (28)

14.06. Jamaica – Croația 1-3

Robert Earle (45) – Mario Stanic (27), Robert Prosinecki (53), Davor Suker (69)

20.06. Japonia – Croația 0-1

Suker (76)

21.06. Argentina – Jamaica 5-0

Arnaldo Ariel Ortega (32, 54), Batistuta (72, 78, 83 – din 11 m)

26.06. Japonia – Jamaica 1-2

Masashi Nakayama (75) – Theodore Whitmore (40, 54)

26.06. Argentina – Croația 1-0

Héctor Mauricio Pineda (37)

1. ARGENTINA 9 p., 2. CROAȚIA 6 p., 3. Jamaica 3 p., 4. Japonia 0 p.

- Nigeria – a treia calificată
- Luigi Di Biagio – golul 100 al Italiei la turneele finale
- Croația – Japonia 1-0: meciul debutantelor
- Croația – a patra calificată
- Belgianul Wilmots – a cincea „dublă”
- Record: Olanda – Coreea de Sud 5-0 într-un interval de 45 de minute (între min. 37-82)

● Că 2-0 este cel mai periculos scor s-a dovedit și în partidele Belgia – Mexic, Iugoslavia – Germania încheiate la egalitate (2-2), „diavolii roșii” și „plavii” neputând păstra avantajul avut la un moment dat

● Argentina – Jamaica 5-0: „pumele” au obținut calificarea, iar formația „Reggae Boyz” și-a rezervat biletele de întoarcere acasă

● Batistuta și-a confirmat renumele de „Bati-gol” realizând primul hat-trick, iar Ortega a șasea „dublă”

● Arbitrul columbian John Jairo Toro Rendon (n. 4.04.1958) a stabilit recordul de cartonașe galbene (7) și roșii (3) arătate în meciul Africa de Sud – Danemarca 1-1

● În istoria C.M., doar la ediția din 1954, în partida Ungaria – Brazilia 4-2, arbitrul englez Ellis a dictat tot trei eliminări: Bozsik, respectiv Nilton Santos și Humberto

● După etapa a doua s-au înregistrat 118 cartonașe galbene și 12 roșii

● S-au marcat 80 de goluri (din care 3 autogoluri)

● Dan Petrescu a înscris golul cu numărul 80 (în min. 89, cu Anglia)

● Selecționerul Carlos Alberto Parreira, cel care acum patru ani câștiga titlul suprem cu naționala „cariocas”, a fost demis (în premieră în cursul unui t.f.) de la cârma reprezentativei Arabiei Saudite. El a fost înlocuit cu secundul său, Mohamed Al-Kharashi

● Suferind a doua înfrângere, federația tunisiană l-a demis pe selecționerul Henry Kasperczak, acesta fiind înlocuit cu secundul Ali Selmi

● Același soartă a avut-o și selecționerul sud-coreean Bum Kun-Cha, secundul Seok Pyung Kim fiind numit interimar

După etapa a treia

● Selecționata Chile s-a calificat în optimi obținând trei remize

● Franța și Argentina au acumulat maximum de puncte (9)

● Argentina este singura echipă care nu a primit gol

● După meciul cu Arabia Saudită, antrenorul sud-africanilor, Philippe Troussier, și-a anunțat demisia

● Se pare că același lucru îl va face și selecționerul bulgar Hristo Bonev, în urma umilitorului 1-6 cu Spania

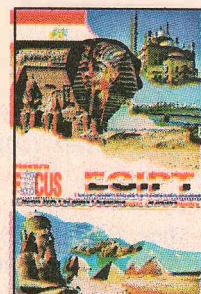
● În min. 4 al partidei cu Bulgaria, spaniolul Hierro a înscris golul 100 al t.f.

● Între cele 16 eliminate se află Spania – cap de serie în grupa D (cea mai echilibrată), Bulgaria (locul 4 la World Cup '94) și Belgia

● În cele 48 de meciuri din grupe s-au înscris 126 de goluri (din care 4 autogoluri).

FLACĂRA FOCUS EGIPT

Supliment primit cu mare interes
în Țara Piramidelor

Memphis

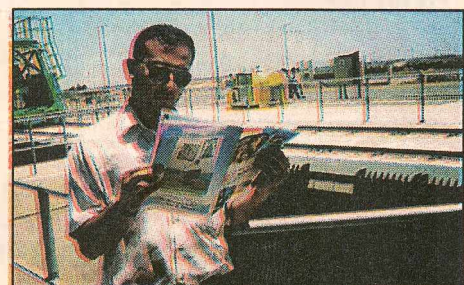
Lansarea oficială a avut loc la
Ambasada României la Cairo în prezența
Excelenței Sale domnul ambasador Doru
Costea și a numeroși invitați din sfera
politicii, afacerilor, presei

Port Said

Ismailia

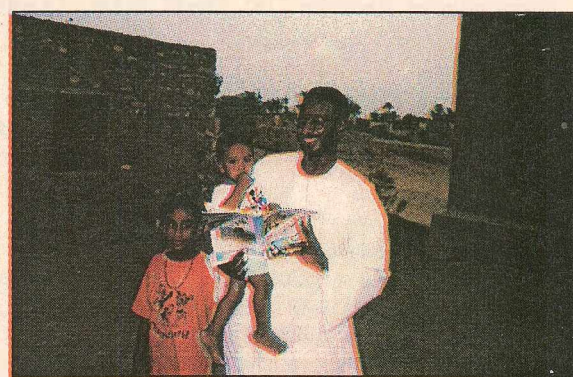
Peninsula Sinai

Sakkara

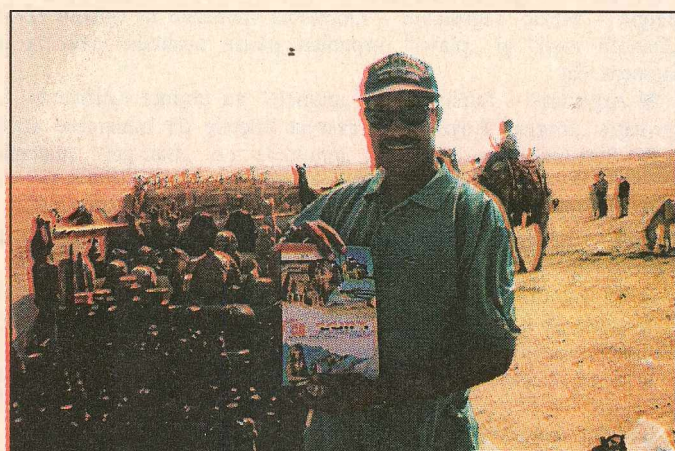
Alexandria

Abu Simbel

Bazarul Khan al-Khalili, din Cairo

Platoul Giza

PIZZA

Mod ideal (gustos/ la modă) de a valorifica atât resturile din frigider, cât și fantezia dv. culinară.

Indicat pentru pregătirea ei este capacul unui vas din sticlă Jena, cu diametrul de aproximativ 25 cm. În lipsă, folosiți un vas cu pereți scunzi.

Blat. Ungeți pe ambele părți cu margarină felii de franzelă (cu coajă), groase de un deget. Puneți-le în vas. Umpleți golurile dintre felii cu miez de pâine. Coaja rămasă ungeți-o și puneți-o, cu miezul spre interior, în jurul vasului. Cordonul format va susține umplutura.

Stropiți (nu îmbibați!) blatul cu lapte/apă caldă.

Umplutura. 200 g friptură/ salam + 150 g kaizer/ costiță tăiate cubulețe + 150 g cârnăciori, rondele + 10 măsline negre fără sâmburi, tăiate în lung + 1

ardei verde tăiat fâșiute subțiri + 1 lingură pastă tomate (bine îndulcită cu zahăr) + 5-6 rămurile cu frunze de pătrunjel verde + 200 g cașcaval.

În locul pătrunjelului se poate pune busuioc verde (așa fac italienii), dar noi, românii, încă nu-l folosim în bucătărie. În schimb ne pricepem, de minune, să-l folosim la dres...

Sos. 2 ouă întregi + 1 lingură lapte praf + făină cât cuprinde pentru un sos de consistența unei smântâni nu prea groase (atenție! ar încleia pizza!!)

Aranjarea pizei. Peste blat puneți un strat de cașcaval ras fin. Repartizați pe toată suprafața carnea, kaizerul, cârnăciorii. Turnați sos și, în el, fixați frumos în funcție de culori, restul componentelor. În goluri, puneți pasta de tomate. Acoperiți cu restul de sos. Puneți deasupra restul de cașcaval ras. Înțepați cu furculița suprafața (pentru pătrunderea sosului/ înlesnirea coacerii), turnați deasupra unt/margarină topită.

Coacere. La foc potrivit spre iute, 20-30 minute.

Se servește caldă, cu un pahar de vin alb, demisec, bine răcit și poate fi singurul fel cu care vă cinstiți (da! cinstiți, cum se spune pe românește și nu recele și inexpressivul „tratați”) oaspeții care vă vin înainte sau după dejun.

Sfat. Nu le oferiți oaspeților dv. italieni (din Italia) pizza (sunt sătui de ea), dar răsfățați-i cu minunatele noastre sarmale.

CIORBĂ DE LOBODĂ

Pregătită în fel și chip, ciorba de lobodă poate fi atât pedeapsă, cât și răsfăț... ca această rețetă:

Componente:

a) 1 legătură zarzavat de supă + 1 ceapă mare, uscată (sau 3-5 fire ceapă verde) + 1-2 legături lobodă roșie + 2 linguri orez + 1 l lapte dulce + sare + zahăr;

b) iaurt sau smântână + 3 fire ceapă verde + frunze de pătrunjel sau leuștean.

Preparare:

1) Într-un litru de apă în clocot se pun: zarzavatul de supă, tăiat cuburi (mari), orezul (bine spălat), sare, o priză de

zahăr.

2) În timpul în care acestea fierb, ceapa uscată se mărunțește și apoi se adaugă în vas.

3) Loboda (și ceapa verde, dacă nu ați pus ceapă uscată) tăiată în bucăți mari se introduce în vas atunci când zarzavatul de supă și orezul s-au înmuiat ușor.

4) După ce a fiert loboda, vasul se dă jos de pe foc și, treptat, amestecând ușor, se adaugă laptele clocotit și se potrivește gustul cu sare și zahăr.

Prezentare:

Pe masă se pun: iaurt sau (și) smântână și, în castronașe, viu colorate, ceapa verde (dacă nu mergeți la serviciu/ vizită/

etc.) tăiată în bucăți mici și apoi desfăcute în rondele și frunze de pătrunjel sau leuștean, tăiate nu prea fin.

Din acestea, fiecare își pune în farfurie, după gust, apoi se toarnă supă, foarte fierbinte.

Recomandări:

A) Nu puneți în supele de legume ulei, nici cuburi de supe concentrate!

B) Deși, vara, supele de legume vă ispitesc să le mâncați reci, abțineți-vă! Mâncați-le numai calde pentru că, dvs. știți bine, digestia este un proces extrem de complicat, care se face cu un imens consum de energie din partea organismului, iar mâncărurile și băuturile reci (atenție la înghețate, băuturi răcoritoare!!) sunt un șoc pentru organism, și-l pot îmbolnăvi (chiar grav!!).

SFATURI PRACTICE

Spălarea - Temperatura apei 37°-40°C.

- Pentru obiectele colorate, se folosesc numai detergenții cu mențiunea „COLOR”.

Semnal! Șosetele/ ciorapii/ dresurile/ sutienele/ centurile se spală numai cu săpun de rufe sau cu săpun de toaletă, atunci când au culori delicate.

Motivația: detergenții distrug firele de cauciuc din contextură/ partea de susținere, obiectele respective se lărgesc, își pierd aspectul și devin incomode la purtat.

Clătirea - Cu foarte multă apă. În cazul în care pe eticheta (citiți-o foarte atent, totdeauna) obiectelor nu există mențiunea ANTISTATIC, în ultima apă de clătire se adaugă - obligato-

NYLON-UL

DIN NOU ÎN MARE VOGĂ

riu - un produs care să împiedice electrizarea (antistatic).

*Uscarea - Numai la umbră. Uscarea la soare îngălbenește albul, degradează culorile.

Obiectele grele: rochiile/ blezere/ etc. până la scurgerea apei se pun la

uscat îndoite, pentru a nu-și pierde forma.

Păstrarea - Ca și bumbacul/ mătasea/ lâna, nylonul alb se îngălbenește cu timpul.

În perioada în care nu o purtați, acoperiți îmbrăcămintea de nylon de culoare albă cu materiale de culoare albastră. Le puteți obține introducând în apă puternic albastrită (cu cerneală/ albastru de rufe) bucăți de pânză sau mătase uzate.

Pagină realizată de IOANA PREDA

Aurora Inoan

A fost pasionată de tot ceea ce înseamnă ezoterie. După '89, datorită accesului larg la informații, a devenit o foarte bună cunoscătoare a tainelor astrologiei. Are calități de terapeut – deține gradul II în tehnică radiantă. Este redactor-șef la „Revista Fenomenelor Paranormale” și „Astrologia”, iar începând cu numărul 2 prezintă predicțiile astrale în revista „Flacăra”.

Predicții lunare – iulie '98

Berbec

Doar 6 zile mai rămâne Marte, stăpânul acestui semn, în zodia Gemenilor. Prin urmare, vă veți liniști, veți gândi mai profund, mai așezat. În casă însă, în familie, e bine să vă feriți de incendii, de defecțiuni. Aveți grijă și la relațiile de familie! Ele pot alterna între pasiune și scandal. În ultima parte a lunii, apar nemulțumiri bănești.

Taur

Înțelegerea cu ceilalți e foarte armonioasă în această lună. La fel, tot ce ține de aprovizionare, mic comerț, întocmire de acte sau susținere de teste și examene. Nu este exclus să vă amorați. Tare, tare! Spre finele perioadei, încercați să nu vindeți sau să nu cumpărați case, terenuri și aplanati orice conflict din familie!

Gemeni

Vă plimbați, vă plimbați! Și comentați, comentați. Vă vedeți cu unele rude, vă vedeți mult cu vecinii, cu apropiații. Poate că treceți și un examen. Unii chiar vor putea semna un act important, o hartă oficială. E bine să dați atenție sănătății. La începutul lunii, șansă excepțională în străinătate sau în viața spirituală.

Rac

Cele mai multe planete se îngrămădesc la dumneavoastră în semn. Asta înseamnă că evenimentele se pot precipita în viața personală, iar în starea de sănătate pot interveni schimbări. La începutul lunii, vă refaceți sănătatea dar și situația financiară. La finele lunii însă, e bine să vă păziți din nou buzunarele și portofelul.

Leu

În ultima săptămână, Soarele, stăpânul dumneavoastră, vă vizitează zodia. Dar va trebui să fiți foarte atenți la carieră, căci există un inamic, pe care îl cunoașteți și care va fi foarte doritor să vă lovească în interese. Până atunci însă, vi se dau multe întâmplări secrete și e bine să păstrați confidențialitatea asupra acțiunilor dumneavoastră.

Fecioară

Șansă la serviciu și în carieră – cu asta începe luna iulie pentru dumneavoastră. Mai apoi, veți petrece multă vreme cu prietenii și poate chiar veți avea o idilă. De sănătate să aveți grijă în ultima săptămână a lunii. O șansă importantă este legată de la *la longue* de străini și străinătate. În familie și casă, fiți diplomați!

Cel mai tare o să vă preocupe cariera. Și vă veți lupta pentru bunul dumneavoastră nume. În afară de asta, e foarte posibil să vă îndrăgostiți, să trăiți o poveste de iubire cu o persoană care vă poate asigura șansă socială. Afacerile, la începutul lunii, vă merg din plin dar la finele acesteia, nu vă bazați pe amici, mai ales în chestiuni bănești!

Balanță

Scorpion

Buzunarul dumneavoastră ar putea fi cam gol dacă veți cheltui în neștire. Iar pe amici, pe protectori nu v-aș sfătui să vă bazați. O reușită bănească, de intrare, poate, în posesia unei moșteniri, a unui dar important, intervine chiar la începutul lunii. Cu toate acestea, întreaga lună, e bine să ocoliți scandalul în casă și amenințarea cu un proces.

Săgetător

Faceți eforturi mari să vă mențineți în top. Sau aveți probleme cu unul din părinți. Un acord sau o colaborare vor fi pecetluite de un act, chiar la începutul lunii. Mici probleme de sănătate vă pot însă săcăi toată luna. Pe de altă parte, pasiunea amoroasă e intensă și poate că ea se consumă chiar în casă. Vești bune de la străini la finele lunii.

Capricorn

Cea mai mare atenție e bine să acordați acum afacerilor și problemelor financiare. Cel mai bine e să luați o pauză, să nu cheltuiți, să nu vă implicați în afaceri mari. Reușită la serviciu și în starea de sănătate la începutul lunii. Iar în familie sau în relația consacrată – multă dragoste, eventual chiar propuneri de căsătorie.

Vărsător

Succesul în dragoste și în afaceri deschide această lună. Totuși, vă recomand să nu aruncați cu banii, căci veți cam avea chef să faceți asta! Evenimente importante la serviciu, poate chiar un nou amor cu careva dintre colegi. Preocupări importante pentru aspectul exterior, pentru sănătate. Nu vă certați în casă, în ultima săptămână!

Pești

Până în 18 zburdați. Apoi, retrogradarea lui Jupiter, unul din stăpânii dumneavoastră, trebuie să vă tempereze și intențiile și acțiunile. Printre apropiați și rude poate apărea un invidios, pe care nu ar strica să-l depistați. Evenimente mari apar în viața amoroasă. La fel, în ceea ce-i privește pe copiii dumneavoastră.

FENOMENELE DE APĂ VOR PREDOMINA

În data de 9 se produce faza de Lună Plină, când Luna se află în semnul opus aceluia în care se găsește Soarele. Atrag din nou atenția asupra evitării intervențiilor chirurgicale. La fel, e bine să ocoliți certurile, provocările de orice fel, căci nervozitatea va fi mai accentuată, mai ales la aceia care au o Lună puternică în horoscopul personal. Printre aceștia ar fi cei născuți în semnul Racului, la fel, cei născuți într-o zi de luni.

Faza de Lună Nouă, când Luna se află alături de Soare,

se produce în ziua de 23 iulie. Dacă aveți un plan, treceți în revistă amănuntele acestuia și, de-a doua zi, acționați! În două săptămâni, lucrurile se vor pune pe picioare.

În altă ordine de idei, vremea rece și fenomenele de apă vor continua, în sensul că se vor produce în continuare furtuni și chiar tornade. Sudul țării noastre este vizat de asemenea fenomene. În ultima săptămână a lunii, precipitațiile pot domina Transilvania, Bucovina și Banatul. Pot apărea tunete și fulgere atât în sudul țării, cât și în vestul, nordul și centrul acesteia.

LECTIE DE ISTORIE

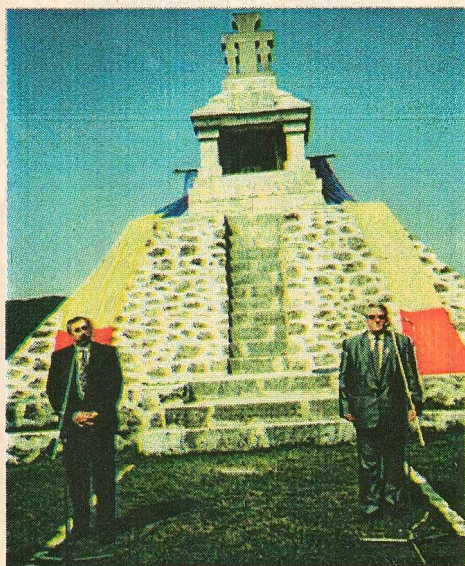
Text și fotografii:
ALEXANDRU PĂSĂRIN ■

Tudor Vladimirescu (interpretat de actorul Papil Panduru) citind în fața publicului și a pandurilor săi vestita proclamație și jurământul de pe Câmpia Soarelui de la Padeș

De peste 15 ani, gorjenii din București se întâlnesc în fiecare an la Muzeul Satului, unde se organizează programe muzical-coregrafice susținute de formații artistice din județul de baștină, lansări de cărți și casete muzicale, precum și recitaluri literar-artistice prezentate de scriitori și artiști originari de pe meleaguri gorjene, expoziții de artă gorjenească, și se rostesc alocuțiuni pe diverse teme, susținute de personalități gorjene: istorici, filologi, arheologi, arhitecți, medici, economiști, ingineri ș.a.

În ultimii ani, toate întâlnirile sunt organizate de către Comitetul de conducere al Ligii culturale „Fiii Gorjului”, înființată în București după Revoluție, acest lucru plasând Gorjul în fruntea tuturor județelor.

Anul trecut, când s-au sărbătorit la Târgu-Jiu 400 de ani de atestare a acestuia ca localitate urbană, 500 de ani de la atestarea județului Gorj ca unitate administrativ-teritorială și 750 de ani de la atestarea Țării lui Litovoi (Litua), sub genericul „Gorjul istoric și cultural”, s-au organizat și „Zilele Fiilor Gorjului”. Cu această ocazie, Prefectura județului, Consiliul județean, Consiliul local și Primăria Municipiului Târgu-Jiu, Inspectoratul județean pentru cultură și Liga culturală „Fiii Gorjului” au hotărât organizarea respectivelor întâlniri de două ori pe an și anume: în prima sâmbătă din iunie la Gorj și în ultima sâmbătă din septembrie la București.

La sărbătoarea de la Padeș au rostit alocuțiuni evocatoare: conf. dr. Pantelimon Manta (stânga), prefectul județului Gorj, și prof. drd. Nicolae Mischie, președintele Consiliului județean Gorj.

Este prezentat drapelul de luptă al lui Tudor Vladimirescu, adus special de dna profesoară Olivia Strachină de la Muzeul de istorie națională din București, drapel care a prezentat pentru prima dată culorile viitorului steag național: roșu, galben și albastru

În acest an, peste 70 de gorjeni din București au participat, pe 6 iunie, în Sala Maură a Prefecturii județului Gorj, la o Sesiune de comunicări științifice, dedicată aniversării a 150 de ani de la Revoluția Română de la 1848, organizată de Muzeul județean „Alexandru Ștefulescu”. Cei prezenți au fost salutați de către conf. univ. dr. Pantelimon Manta, prefectul județului Gorj, și de prof. drd. Nicolae Mischie, președintele Consiliului județean, care a ținut și o alocuțiune evocatoare pe tema sesiunii. Printre autorii celor 18 comunicări științifice amintim pe: prof. univ. dr. Gheorghe Iscriu (Universitatea București), prof. dr. Gheorghe Calotoiu și prof. dr. Vasile Marinoiu (Muzeul județean Gorj), cercetător dr. Luchian Deaconu (Muzeul Olteniei, Craiova), cercetător dr. Vasile Novac (Muzeul județean Argeș, Pitești), dr. Tudor Rățoi (Arhivele Naționale Mehedinti), prof. Benjamin Bassa (Târgu-Jiu), prof. Florina Popescu (Arhivele Naționale Gorj) ș.a. Comunicările au evocat și figurile personalităților gorjene ale Revoluției de la 1848, cele mai proeminente fiind generalii Gheorghe Magheru și Christian Tell.

Tot în cadrul „Zilelor Fiilor Gorjului” s-a vizitat Muzeul Etnografic Curtișoara, unde a fost vizionat în aer liber un frumos program muzical-coregrafic, realizat de Ansamblul Artistic Profesionist „Doina Gorjului”, și s-au jucat cunoscutele hore câmpenești.

S-a făcut o vizită de documentare pe Șantierul de restaurare a „Coloanei fără sfârșit”, participanții semnând o întâmpinare adresată Președinției și Guvernului, pentru a sprijini realizarea montării cât mai grabnice a acestui monument de importanță națională și internațională, care așteaptă de doi ani revenirea la starea inițială.

A doua zi, duminică 7 iunie, a avut loc Spectacolul literar-muzical-coregrafic „Imn în Câmpia Soarelui”, organizat la Monumentul lui Tudor Vladimirescu de la Padeș, în regia lui Liviu Dafinescu și cu participarea actorului Papil Panduru în rolul lui Tudor. Și-au dat concursul, de asemenea, Ansamblul Artistic Profesionist „Doina Gorjului”, Fanfara Garnizoanei militare Târgu-Jiu, Grupul de panduri al Căminului cultural Padeș și Grupul „Strunga” al Palatului Copiilor din Târgu-Jiu. Cuvântul de salut a fost rostit de primarul comunei Padeș.

Toate aceste manifestări au constituit pentru participanți o veritabilă lecție de istorie națională și de tradiție culturală pe meleagurile gorjenești.

Pentru reușita întregului program desfășurat sub genericul „Gorjul istoric și cultural” se cuvin laude tuturor organelor și instituțiilor organizatoare, în frunte cu Prefectura județului Gorj, Consiliul județean Gorj, Consiliul local și Primăria Municipiului Târgu-Jiu, Inspectoratul pentru cultură al județului Gorj, al cărui consilier cultural teritorial șef este inimosul profesor Viorel Gârbaciu.

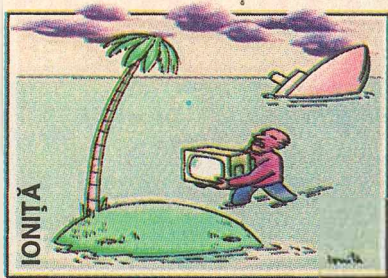
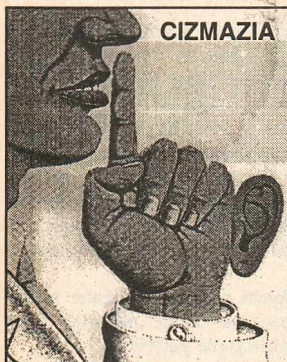
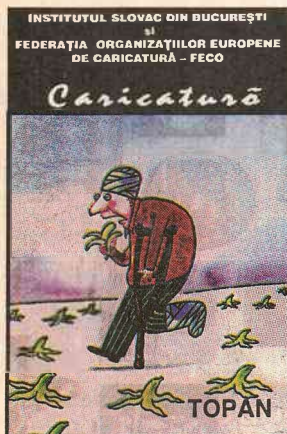

Aspecte de la spectacolul susținut la Muzeul etnografic Curtișoara de către Ansamblul Artistic Profesionist „Doina Gorjului” și invitații săi

GRAFICĂ SATIRICĂ

DREPTUL LA ZÂMBET

La concurență cu meciurile Campionatului Mondial de fotbal, la Institutul Slovac din București s-a deschis o expoziție de „caricaturi fără frontiere”, un reușit duplex Slovac-România. Expoziția, organizată de Institutul Slovac și filialele slovacă și română ale Federației Organizațiilor Europene de Caricatură (FECO), aduce împreună pe simeze 17 artiști slovaci și 21 români cu 107 desene. Și mai aduce, așa cum spunea dl Corneliu Antim la vernisaj, „două tipuri de spiritualitate, două maniere de a desluși prin intermediul comentariului grafic chipul nefardat al umanității...”.

Pe de o parte caricatura slovacă, între metaforă și gag (K. Cizmăzia, I. Kováčik), șocantă uneori, cu accente expresioniste (Jano Valter, Josef Vydárnák), pe de altă parte caricatura română, explozivă, fierbinte, abordând atât subiecte „la zi” – tranziția, intrarea în Europa (Ion Barbu, M. Boacă), cât și interpretări grafice ale unor lucrări celebre cum este „Cina cea de taină” văzută de C. Ciosu, desen distins cu Pălăria de Aur la Festivalul Internațional de la Knokke Heist (Belgia).

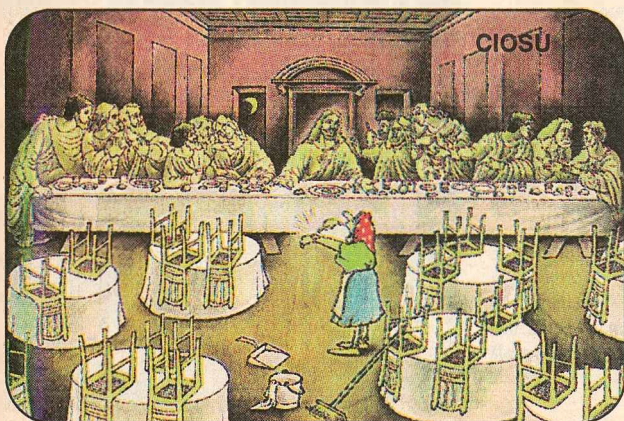
Dincolo de nume și frontiere, dincolo de stiluri și tehnici artistice diverse, de la clasicul desen în peniță (C. Pavel, Dušan Polakovič, Kazo Kanala), la caricatura în ulei (F. Crihană), sau grafica pe computer (N. Ioniță), dincolo de toate acestea rămâne, în alb-negru sau color, un gag, o poantă.

Și mai rămâne, fără îndoială, dreptul la zâmbet.

AUREL STEFAN
ALEXANDRESCU ■

De la stânga la dreapta:
Excelența Sa Peter KOPECKÝ – ambasadorul Slovaciei în România, Anna NOVOTNÁ – directoarea Institutului Slovac, Valentina PETRUȘ – referent cultural, Corneliu ANTIM – ziarul „Curentul”, Cristian TOPAN – FECO România

PUBLICATIILE

Flacăra

Societate comercială înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J. 40/5888/1991 din 04.07.1991

Consiliul de Administrație:
Președinte - director general:

GEORGE ARION

Membri: Manuela Ruxandra Arion, Alexandru Păsărin

Director general-adjunct: ALEXANDRU PĂSĂRIN
Director difuzare: GABRIEL BUMB

Secretariat: Mihaela Caroline Surdu 222.33.31; 222.33.44
Adresă: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341.
Fax: 222.82.89
Cont lei: 40.72.30.110.496 BCR, sector 1, București
Cont valută: USD 47.21.6.16.0431.0 BCR, sector 1, București
DM 47.21.3.10.0431.0 BCR, sector 1, București

Fundația

„Premiile Flacăra - România”

Președinte:

GEORGE ARION

Director executiv:

MANUELA RUXANDRA ARION

Cont lei: 45104012109 BCR,
sector 1, București

Flacăra

Redactor șef: ALEXANDRU ARION

- REDACTORI - Ciprian Enea, Toma Roman jr.
- SPORT - Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu
- FOTOREPORTERI - Florin Ioniță
- CORECTURĂ - Angela Ștefănescu
- COLABORATORI PERMANENȚI - Remus Andrei Ion, Horia Pătrașcu, Ioana Preda, Alex Ștefănescu, Tudor Călin Zarojanu
- CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE - Gabriela Adam-Opaij (Austria), Ștefan Nicolae, Alexandru Graur (Italia), Mihai Rusu (Germania)

REBUS

Redactor șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE

PARADA INTEGRAMME.RO

Redactor șef: CONSTANTIN GRIGORE

Mini-REBUS

Redactor șef: DANIEL POPA

Redacția: Aurel Ștefan Alexandrescu,
Mădălina Catană, Simona Păsărin

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ: Maria Călin, Violeta Dragomir, Felix Dumitru Grigore, Doru Vințilă

DIFUZARE (222.66.28): Marian Celcan, Elizabeta Costea, Cătălin Helișan, Valerică Leon, Daniel Nica, Valeriu Radu, Dănuț Rizoiu

FINANCIAR-CONTABIL: VIORICA TUDOR, Elena Anghel, Florența Tudor

ADMINISTRATIV: DAN MIRCEA POPA, Liliana Crețu, Ionel Blagoi

Cititorii din străinătate se pot abona prin Societatea Comercială „Publicațiile Flacăra” S.A., telefon 222.66.28, fax 222.82.89, sau prin S.C. „Rodipe” S.A., P.O. Box 33-57, fax 0040-1-222.64.07, telefon 222.41.26, ambele la adresa: Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, cod 71341 - București, România

Pentru abonamentele interne, care se fac la poștă, revista „Flacăra” este înscrisă în Catalogul de presă pe anul 1998 la poziția 4368

Foarte important!

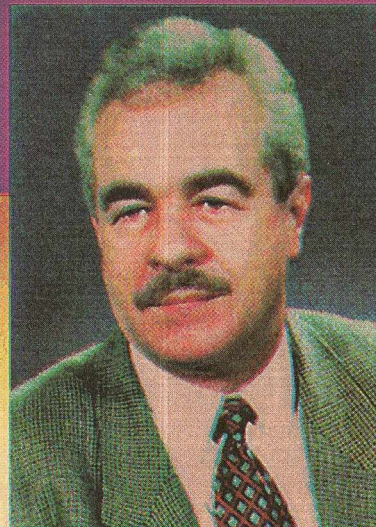
Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului aparține autorului. De asemenea, în cazul unor agenții de presă și personalități citate, responsabilitatea juridică le aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: S.C. CICERO S.A.

Preț: 5000 lei

LETTER FROM THE GENERAL MANAGER

The automotive world is a permanent search for novelty and progress, a world where only the strong ones have their place and can resist to the battle with themselves and with their merciless competitors.

Automobile Dacia S.A. made a new step to the automotive world standards with the new Dacia Nova model, which materializes a tradition started in 1968 and continued by generations of specialists which, for almost 30 years, were dedicated to the foundation of this car.

Figures from this presentation catalogue offer only a curt image of our company. But behind these figures are days and nights of hard work which turn Dacia to be a permanent presence on the domestic and the external market.

We are sure that, by constant efforts, a lot of work and especially passion, we are approaching this target, having in mind that the new Dacia generation, that of the year 2000, will strengthen the force of Romanian automotive industry.

The origin and the history of our company's success come from the efforts of nowadays generation and its leaders. It is high time for them to leave their mark on the present and especially on the future of the company.

Dr. eng. Constantin Stroe

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'C. Stroe', written in a cursive style.

INTRAROM

iR

iR

COMPANIA

Cu o suprafață de 3000 mp și peste 2000 mp pentru birouri, având cele mai moderne dotări, INTRAROM se poate compara cu orice altă companie din Europa și din lume. INTRAROM dispune și de cele mai noi și mai performante linii de producție în tehnologie S.M.D. din România. Facilitățile de fabricație cu un înalt grad de automatizare acoperă întreg spectrul de activități legate de producția de serie, cum ar fi: echiparea plăcilor de cablaj imprimat, lipire, testare, anduranță, montare etc.

iR

ACTIVITĂȚI

Obiectul de activitate al INTRAROM îl constituie producția de echipamente pentru telecomunicații. Pe lângă aceasta, societatea asigură activități de instalare și service, integrare de sisteme informatice, precum și dezvoltarea de software de aplicații în diverse domenii. INTRAROM asigură service post-livrare pentru toate produsele oferite clienților. Prin aceasta se asigură funcționarea continuă a produselor instalate, la condițiile specifice și corectarea completă și eficientă a tuturor disfuncționalităților din operare, creând o relație de parteneriat cu clienții, care are în vedere evaluarea necesităților și dezbateră problemelor acestora.

iR

CALITATE

Un factor important care determină activitatea INTRAROM este preocuparea pentru CALITATEA produselor și serviciilor oferite. În acest sens, INTRAROM a introdus conceptul calității totale, în conformitate cu standardele internaționale ISO 9000, care presupune testarea continuă nu numai a materialelor și a procedurilor de fabricație, ci a tuturor activităților și proceselor, la toate nivelurile companiei. Certificarea ISO 9002 a fost obținută în luna iulie a anului 1997, în urma auditului făcut de prestigioasa firmă BUREAU VERITAS QUALITY INTERNATIONAL.

iR

PERSONAL

Instruirea și specializarea sunt factori foarte importanți în selectarea personalului companiei. 60% din angajați au studii superioare și sunt familiarizați cu utilizarea calculatoarelor pentru a putea folosi sistemul informatic al firmei. Pentru menținerea la nivelul tehnologic impus de dinamica domeniilor de activitate ale companiei se aplică personalului angajat un program continuu de școlarizare în țară și în străinătate.

iR

SOFTWARE

O direcție prioritară a dezvoltării companiei o constituie dezvoltarea de software de aplicații și realizarea de proiecte informatice „la cheie”, care asigură integrarea celor mai noi tehnologii hardware și software. Se are în vedere cooperarea cu INTRACOM pentru realizarea unor proiecte informatice al cărui beneficiar este Uniunea Europeană.

VIITORUL TĂU COMUNICĂ PRIN NOI

iR

CLIENTI

Performanțele și calitatea produselor și serviciilor oferite de compania noastră au făcut din INTRAROM un partener de încredere pentru clienți importanți cum ar fi regiile autonome ROMTELECOM, LOTERIA NAȚIONALĂ, SNCFR sau RENEL. În acest sens, în 1997 a fost livrat către ROMTELECOM un număr de 9000 de telefoane publice cu cartelă cu cip, produse integral în România, INTRAROM devenind astfel principalul furnizor pentru aceste tipuri de echipament. De asemenea, INTRAROM participă ca partener al firmelor ALCATEL-NORVEGIA și IDT ALSTON din S.U.A., la implementarea proiectului finanțat de BERD, de contorizare automată a convorbirilor telefonice (CALL COLLECTION), al cărui beneficiar este ROMTELECOM.

iR

EXPORT

Partenerul principal al INTRAROM în activitatea de export este grupul INTRACOM din Grecia, volumul vânzărilor de echipamente și servicii către acesta depășind 5.325.000 USD. De asemenea, în cursul anului 1997 a început colaborarea cu firma IDT ALSTON din S.U.A., concretizată prin producția locală a interfețelor de centrală necesare în cadrul proiectului CALL COLLECTION, menționat anterior, livrările către ROMTELECOM fiind în curs. Legat de aceasta, MIKE MOORE, președintele IDT ALSTON, a declarat: „Acordul cu INTRAROM este o parte importantă a strategiei noastre globale de marketing. Pentru distribuția produselor noastre avem nevoie de parteneri locali puternici și capabili, și credem că INTRAROM, cu o dotare de înalt nivel tehnic și o pregătire a personalului la standarde occidentale, este cea mai potrivită companie românească pentru activitățile de producție pe care le avem în vedere. Sperăm să ne extindem parteneriatul atât în România cât și pe alte piețe”.